

Els fons ètics prioritzen la dignitat de les persones.

Fons ètics: negoci i solidaritat

En els darrers anys s'ha incrementat notablement el nombre de fons que segueixen orientacions religioses

Els denominats fons ètics s'estan convertint en una alternativa d'inversió, en empreses que s'atenen a determinats criteris tant ètics com socials. Malgrat que al nostre país no es massa conegut aquest tipus de producte, el cert és que de mica en mica va guanyant acceptació, en especial, el que s'inverteix d'acord amb principis religiosos.

A diferència dels fons ordinaris, en els quals l'entitat financera escull els valors en què col·locarà els diners dels seus partícips amb criteris purament econòmics, els ètics tenen en compte altres aspectes. Entre ells, els de naturalesa «negativa», que exclouen

valors d'empreses l'actuació de les quals es considera poc ètica, i els d'elecció «positiva», que anteposen determinades inversions com ara el suport a la família, l'educació, el respecte a les minories, la solidaritat, etc.

En paral·lel, des de fa uns quants anys l'associació Finançament Ètic i Solidari (Fets), que engloba 52 entitats, entre les quals hi ha Càritas, Justícia i Pau o Mans Unides, està treballant en un projecte que, si té èxit, desembocaria en la creació del primer banc ètic català, que podria ser una realitat en els propers dos o tres anys.

Pàg. 3, 4 i 5

Joan Pau II visita Espanya per cinquena vegada

El 3 i 4 de maig Joan Pau II es torna a trobar amb els catòlics espanyols. Aquesta és la cinquena visita apostòlica a l'Estat espanyol del «Papa viatger», que es fa sota el lema «Sereu els meus testimonis». El Bisbe de Roma, en una agenda molt atapeïda, repartirà la seva visita en dos grans moments: la trobada amb uns 300.000 joves i la canonització de cinc beats (P. Pere Poveda, P. Josep Maria Rubio, M. Genoveva Torres, sor Àngela de la Creu i M. Meravelles de Jesús).

La fragilitat física de Joan Pau II contrasta amb la seva fortalesa espiritual. Una prova n'és la publicació de la seva darrera encíclica, *Ecclesia de Eucharistia*. En aquest text, escrit en un to personal i íntim, el Papa posa en relleu la centralitat de l'Eucaristia i, com a novetat, introdueix un capítol dedicat a unir el sagrament amb Maria.

Pàg. 2, 7 i 10

El cardenal Carles insta els polítics a donar testimoni de fe

En la diada de Sant Jordi l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Ricard M. Carles, va presidir una missa a la capella de Sant Jordi a la Generalitat. El cardenal Carles va aprofitar la presència de polítics en la celebració per animar-los a donar testimoni de la seva fe i a no tenir por. En l'homília, va reconèixer que la vida política és dura i va instar els polítics a treballar a favor del bé comú. En aquest sentit, els va adreçar unes paraules sobre la família i l'educació dels joves. També va parlar del sant Jordi màrtir i va demanar la seva intercessió per la pau.

Després de la missa i abans de la tradicional recepció festiva que el president Jordi Pujol concedeix aquest dia al Palau de la Generalitat, el cardenal va fer la tradicional benedicció de les roses.

Pàg. 17

Foto: Gemma Morató

La propera setmana publicarem íntegrament la darrera encíclica de Joan Pau II, *Ecclesia de Eucharistia*

Nova secció:

Amics de Jesús

Inaugurem aquesta secció, pensada especialment per als nens, amb dos temes: Maria i l'Eucaristia.

Pàg. 20 i 21

Sumari

Pàg. 9 Àngela de la Creu, una vida lliurada als més pobres

Pàg. 19 Barcelona: la Comunitat de Jesús estrena seu

Pàg. 23 Solsona: en marxa l'agregació de parròquies

Pàg. 29 Entrevista a la Dra. Moratalla, bioquímica i biòloga molecular

Pàg. 30 Antoni Boada, president de l'Hospitalitat de Lourdes a Tarragona

Editorial

El Papa, de nou a Espanya

Aquest cap de setmana Joan Pau II és a Espanya, en la seva cinquena visita apostòlica de qui es coneix en molts ambients com «el Papa viatger». La cara del Pontífex no pot amagar la seva ancianitat, però ningú no dubta del vigor, voluntat i fortalesa que s'anteposa a les seves limitacions físiques i que el converteix en un indiscutible líder moral de tota la humanitat com s'ha comprovat en el recent conflicte de l'Iraq.

El lema escollit per a aquesta ocasió és «Sereu els meus testimonis», i és que en una Espanya on es nota més que mai el pes de la secularització, els creients hem de ser testimonis valents i compromesos del Crist ressuscitat que fa ben poc hem commemorat el dia de Pasqua. El Papa no ve a fer turisme, ni a presumir de res, ve com en tots els seus viatges per animar la fe dels pobles que visita i per demostrar el compromís del successor de Pere amb tots els territoris i nacions, compartint per uns dies les seves inquietuds i els seus problemes, així com també els seus desitjos i esperances. La fotografia del cartell ens mostra la cara d'un Papa de més de vuitanta anys agafat fermament al seu bàcul on es pot veure amb claredat Crist crucificat. D'aquest Crist mort en la creu i ressuscitat al tercer dia hem de ser testimonis en el nostre temps i en la nostra societat, i en aquest sentit Joan Pau II ens és exemple i model a seguir. Un Papa que ha estat valent i que ha defensat la fe i la doctrina catòlica sense por, encara que s'hagi guanyat moltes crítiques en alguns sectors de la societat, però que ho ha fet amb els elements mediàtics del nostre temps: els mitjans de comunicació, Internet, les noves tecnologies, i el seu missatge certament que no ha creat indiferència. Milions de persones l'han acompanyat en tots els seus viatges, superant moltes vegades totes les previsions més optimistes que es poguessin haver pronosticat.

Però encara que molts el puguem tenir com a exemple a seguir, ell ve amb la humilitat que el caracteritza i ens proposa cinc exemples concrets i del nostre temps perquè puguem entendre com es pot ser testimoni de Jesucrist a Espanya en els

moments actuals. Es tracta dels capellans Pere Poveda i Josep Maria Rubio i les religioses Àngela de la Cruz, Genoveva Torres i Meravelles de Jesús, tots ells seran canonitzats pel Papa en aquesta visita apostòlica. És cert que tots ells pertanyen a la vida religiosa o sacerdotal, però són persones diverses que de manera diferent van trobar camins per seguir Déu i fer present Jesucrist a l'Estat Espanyol. Així, per exemple, el Pare Rubio ha estat definit per algun dels seus biògrafs com l'«apòstol de Madrid», i el Pare Poveda a més de fundar la Institució Teresiana, va donar la seva vida en martiri per la causa de Crist. Les fundacions de les altres tres santes religioses van donar resposta a les inquietuds vocacionals de moltes cristianes, i atenció humana i espiritual a moltes persones.

Aquests exemples que ens proposa el Papa han d'estimular-nos en la nostra vida de cristians, ja que amb massa freqüència ens costa ser testimonis en la nostra societat i de seguida trobem excuses i desànim en expressions com: «No hi ha res a fer», «la gent passa de l'Església», o «que cadascú visqui la seva fe i no es preocupi de la dels altres». És ben clar que els cinc nous sants no van pensar d'aquesta manera, sinó que van plantar cara a la situació i van buscar solucions per potenciar la presència de Crist a la societat.

Se'ns dubte que una de les formes d'intensificar la fe en aquests temps que corren és la participació intensiva i profunda de l'Eucaristia. Així ens ho diu el mateix Sant Pare en la seva última encíclica presentada aquest darrer Dijous Sant sota el títol *Ecclesia de Eucharistia*, on ens recorda el valor del sacrifici eucarístic que no pot ser substituït per res, per molt important que ens puguin semblar altres devocions o actuacions cristianes. «L'Església viu de l'Eucaristia» ens diu el Sant Pare en la introducció de la seva nova encíclica, i per tant tots els cristians també hem de viure de l'eucaristia i animats sens dubte per aquesta visita papal ens hem de sentir cridats encara amb més força a ser testimonis de Jesucrist en la nostra terra.

CATALUNYA+ CRISTIANA

Director: Mn. R. Octavi Sánchez

Sotsdirectora: Gna. Gemma Morató

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Guillem Farré, GIRONA; Guillem Ferrer, ILLES BALEARS; Jordi Curcó, LLEIDA; Marçal Sarrats, MADRID; Lluís Serra i Miriam Díez, ROMA; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Ramon Estany, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc i Roman Casanova, TORTOSA; Fàtima Alemany, VIC

Col·laboradors externs: Gmà. Adrià, Pilarín Bayés, Joan Carrera, Francesc Gamissans, Enric Graupera, Joan Guiteras, Joan Antoni Mateo, Francesc Nicolau, Cristóbal Sàrrias, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, P-J Ynaraja, Joan Manuel Gutiérrez

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 820

E-mail: catcris@ibernet.com

Pàgina web: www.catalunyacristiana.com

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Director executiu: Marc Murtra

Gerent: Jaume Vinyals

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Secretaria i subscripcions: Victòria Camps, Antònia Canals

Administració i comptabilitat: Isabel Giralt i Montserrat Altamirano

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP
International Catholic Union of Press

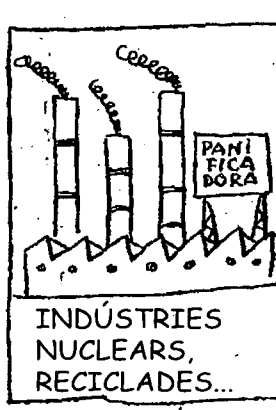
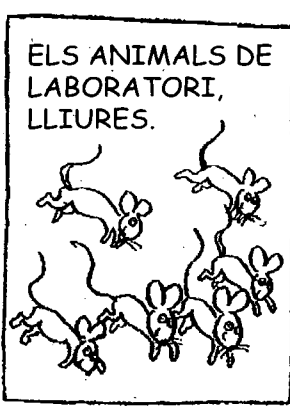
Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal: 80,60 €
Resta d'Europa: 146,74 €
Amèrica i Àfrica: 178,30 €
Àsia i Oceania: 243,82 €

LA TIRA DEL PRIMER PLA

Per Pilarín

en primer pla

L'ètica dels fons ètics

■ Invertir en fons ètics guanya acceptació i popularitat

Tot i que al nostre país encara no és massa coneguda aquesta nova forma d'invertir en empreses considerades socialment responsables, el cert és que comencen a despuntar aquests productes que esdevenen una autèntica alternativa, especialment aquells que s'inverteixen d'acord amb principis religiosos. El nombre de fons en el món que segueixen orientacions religioses no només s'ha doblat, ha passat de 16 el 1999 fins als 38 a finals de l'any passat.

Els fons ètics van néixer al segle XIX, quan algunes comunitats religioses dels Estats Units van decidir que no invertirien en aquells projectes que estiguessin vinculats a l'esclavitud i a l'alcohol. A partir d'aquest moment naixien les inversions socialment responsables, idea en la qual es basen els anomenats fons ètics, solidaris i ecològics. El primer fons ètic pròpiament va néixer el 1971 als Estats Units, en un intent d'excloure inversions en empreses que proporcionaven armes per a la guerra del Vietnam. A Europa van començar als anys setanta i a Espanya, als noranta.

Per garantir que aquests fons actuen d'una forma ètica, acostumen a incorporar una sèrie d'elements que els identifiquen i que condicionen la seva activitat: criteris de selecció (positius o negatius) dels valors de la cartera, una comissió de control independent i equips de recerca ètica.

Entre els criteris positius hi ha aquells que les empreses han d'aplicar d'acord amb el desenvolupament sostenible, que donin a conèixer les seves activitats i se sotmetin a auditories públiques, que fomentin la inserció laboral de dones i joves, suport a la família, a l'educació, a l'habitatge i atenció, en general, a les àrees marginals, entre altres.

Els criteris negatius són molt més definitoris i poden excloure de la cartera empreses com les tabaqueres, les que es dediquen a la producció i comercialització d'armes, les que fan servir mà d'obra infantil i totes aquelles que vulnereu els drets humans, les indústries nuclears, les que no respecten el medi ambient, les que experimenten amb animals vius, etc. Cada fons respon a les preferències dels seus partí-

cips i sol combinar criteris positius i negatius.

La comissió de control, els membres de la qual no acostumen a rebre cap remuneració, s'encarrega de verificar que les inversions fetes siguin coherents amb els criteris establerts prèviament i és, per tant, una garantia per als participants. Els membres d'aquesta comissió acostumen a ser experts independents del món docent, periodístic, representants d'ONG o de l'ètica empresarial.

Per la seva banda, els equips de recerca ètica estan integrats en les mateixes gestores o hi són externs, i tenen com a objectiu principal elaborar informes sobre les empreses que actuen, o diuen actuar, segons els criteris establerts per cada fons i que són susceptibles de rebre les inversions.

A l'Estat espanyol aquest sector està regulat per un ens públic com és la Comissió Nacional del Mercat de Valors (CNMV) la qual en aquests moments només autoritza un d'aquests fons com a pròpiament ètics. La resta de fons, segons assenyalava el president de Justícia i Pau, Arcadi Oliveres, «s'autodenominen com a ètics però en la seva puresa no ho són».

És clar, per descomptat, que les inversions ètiques produeixen cert escepticisme i, en moltes ocasions, resulta complicat poder definir què és un fons ètic perquè depèn molt dels criteris utilitzats pel mateix producte. El debat està obert tot i que el que no

Alguns fons ètics permeten la creació de cooperatives.

El responsable de finances d'Intermón, Juan Manuel Garín a la botiga que aquesta entitat té a Barcelona.

ofereix cap mena de dubte i és innegable és que un nombre creixent d'inversions amb consciència ètica comencen a veure-hi més enllà dels guanys immediats i tenen en compte també el bé de la societat.

Les inversions ètiques uneixen el desig de creixement de les inversions, dels objectius financers, amb els valors personals de l'inversor que desitja invertir en un món millor, més just. L'aspecte més interessant de la filosofia d'inversió ètica rau en el fet

que cada persona té una visió diferent sobre els valors. La seva importància i jerarquia és personal i diferent d'una persona a una altra, d'una institució a una altra. Alguns inversors estan fonamentalment preocupats pel medi ambient, altres per la relació laboral dels treballadors de les companyies, altres es preocupen pel mal que causen certs productes en la societat com el tabac, les armes, l'alcohol, o bé el seu interès són els principis i valors religiosos, etc. Hi ha enfocaments diferents en les raons ètiques de l'inversor que reflecteixen la diversitat de l'ésser humà.

Una norma elemental de prudència aconsella informar-se molt bé abans d'invertir en un fons ètic, els criteris que s'hi fan servir, quines són els assessors externs i qui en forma la comissió ètica.

EL PRIMER FONS ÈTIC

El primer d'aquests fons a Catalunya va ser creat el març del 1999 per Intermón en col·laboració amb una companyia d'inversions, AB Asesores, que posteriorment va ser comprada per Morgan Stanley. Un dels artífexs d'aquest producte financer va ser Ramón García, actualment director de Serveis Acadèmics d'ESADE i en el seu dia director de gestió interna d'Intermón, que assenyalava que els orígens d'aquest fons es remunten quan Intermón es va plantejar «invertir en paper (bons i accions) d'empreses part del nostre capital volíem fer-ho sense contradir el nostre ideari i si era possible potenciant la responsabilitat social de les empreses». Intermón actua com a promotor però, segons assegura el responsable d'administració i finances d'aquesta entitat, Juan Manuel Garín, no és «un fons propi d'Intermón perquè en cap cas la nostra entitat va voler ni vol comercialitzar un producte financer perquè no és la nostra missió».

La cartera d'aquests fons compta en l'actualitat amb 275 participants i un patrimoni d'uns 9 milions d'euros. No és aquest un fons que hagi crescut gaire durant els

Fons d'inspiració catòlica

L'Ave Maria Catholic Values Fund va ser fundat als Estats Units el maig del 2001, inverteix en accions que siguin acceptables segons els principis catòlics, especialment en allò referent a l'avortament, la pornografia i les polítiques que menyscaben el sagrament del matrimoni. Concretament, es compromet a invertir almenys el 80 per cent dels seus actius en empreses que reuneixin aquests requisits. És un fons pensat, segons el professor Antonio Argandoña, «per a petits inversors amb un mínim de 1.000 euros, i inclou parròquies, diòcesis, col·legis, famílies, etc. En l'àmbit financer, posa èmfasi en el creixement a llarg termini, més que en la rendibilitat a curt termini».

El seu comitè ètic el formen destacades personalitats catòliques, molt conegudes en la vida pública nord-americana.

També és present en aquest camp la U. S. Interfaith Centre on Corporate Responsibility. El centre, conduït per

la germana Patricia Wolf, està format per una coalició de 275 inversors, que inclouen comunitats religioses, fons de pensions, corporacions sanitàries, fundacions i diòcesis amb una cartera per un valor estimat de 100.000 milions de dòlars. Els membres pressionen les corporacions perquè canviïn les pràctiques considerades inacceptables. Això es fa a terme amb resolucions dels accionistes, reunions amb la gerència, publicació d'informes, i amb activitats com vetlles de pregària, campanyes d'enviament de cartes i boicots de consumidors.

Hi ha més fons d'inspiració catòlica, com els de la companyia Aquinas, o els administrats pel Carlisle Social Investment.

En el cas de l'Estat espanyol, la major part dels fons són promoguts i gestionats per entitats financeres i en alguns casos, estan emparats per institucions religioses.

seus quatre anys de vida però sí prou perquè «hi hagi gent en entitats financeres que cregui en aquest projecte i l'intenti vendre», manifesta Juan Manuel Garín.

La decisió sobre el comportament social de l'empresa la pren una comissió formada per persones independents sense relació econòmica amb Morgan Stanley.

En l'actualitat aquesta comissió, que acostuma a reunir-se un cop cada tres mesos, està formada per cinc membres seleccionats a partir del seu prestigi personal o professional i del seu interès pel món de l'ètica o els fons d'inversió, i s'estudia la incorporació d'una persona de l'àmbit empresarial i mediambiental.

LA TRANSPARÈNCIA DE LES INVERSIONS

Els fons informen els seus clients de la composició de la seva cartera i del compliment dels seus compromisos ètics. El que pot resultar més difícil per a l'inversor és comprovar que, efectivament, totes les empreses seleccionades reuneixin els criteris anunciats pel producte. Generalment darrere de cada fons hi ha una comissió

ètica integrada per persones independents amb una carrera professional demostrada de coherència en la seva trajectòria i en la seva activitat. Simultàniament, uns assessors externs, que sovint són institucions internacionals especialitzades en l'estudi de l'activitat de les empreses amb aquells criteris socials i ètics, són els que proposen dins d'un univers de valors predefinit per la filosofia del mateix fons,

quines empreses són susceptibles o no d'inversions. A partir d'aquí, s'envia a les empreses preseleccionades un qüestionari que ha de respondre una sèrie de preguntes, sempre d'acord amb les característiques del producte, això és, en alguns casos poden primar més els temes socials, de

Aquesta opció de fer servir fons ètics d'inversió per mantenir la capitalització ha estat assumida en general per la Conferència Espanyola de Religiosos (Confer), que ha tingut jornades presidides pel seu administrador general per explicar la filosofia i el funcionament d'aquest sistema d'estalvi.

A mitjans de l'any passat més de 200 administradors provincials d'instituts religiosos de l'Estat espanyol es van aplegar per estudiar la possibilitat de fer inversions solidàries. La trobada, que va ser convocada per la Confer, va servir, entre altres coses, per reflexionar sobre la raó de ser dels fons ètics i la seva importància a invertir-hi, per la seva implicació social i financera.

En concret, dels fons ètics quedarien exclòs de manera automàtica, entre altres, totes aquelles empreses que es dediquen a la fabricació d'armes o la seva exportació a països del Tercer Món o en conflicte, aquelles amb una

raó positiva.

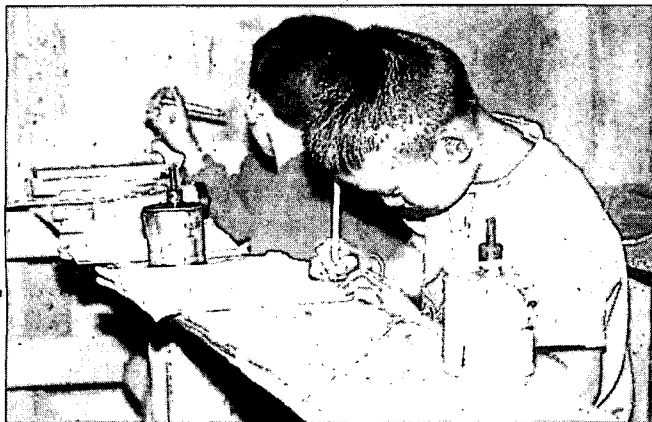
Un cop seleccionada una empresa o entitat tenint en compte les limitacions imposades per criteris ètics, al fons social se li aplicarien els criteris exclusivament financers que habitualment es fan servir en una gestió professionalitzada.

Els religiosos estudien inversions solidàries a través de fons ètics

activitat nociva per al medi ambient, les que produeixen tabac o alcohol i el comercialitzen, o les que en el seu procés de producció vulnerin els drets humans, a més d'altres criteris i principis prèviament fixats per un comitè ètic.

Els religiosos podrien triar també criteris de solidaritat, com donacions, de suport a l'educació i a l'habitatge, i d'atenció a àrees marginals. En aquest sentit, la promoció de la dona, el reciclatge i la utilització d'energies alternatives, la recerca i el desenvolupament, i les ajudes al Tercer Món, sense oblidar les relacions laborals i la consideració als treballadors per part dels empresaris, podrien ser altres criteris afegits de ca-

Els projectes destinats a l'educació dels nens forma part també d'aquest tipus d'inversions.

justícia social i econòmica, de moral catòlica, etc.

S'acostumen a donar tres tipus de casos: empreses que contesten obertament que compleixen tots els requisits o clàusules que se'ls demanen, altres que directament diuen que no, i altres que resten suspeses

fins que no responen el qüestionari. En paral·lel es demana a una consultoria independent informació sobre una determinada empresa.

La comissió ètica treballa amb unes dades molt objectives i amb «el suport d'investigadors al darrere que ha de prendre decisions objectives, tot i que hi hagi crítiques o malentesos... és un producte que es pot perfeccionar però amb els mitjans que tenim és el que podem fer», manifesta Juan Manuel Garín. Per al responsable d'administració i finances d'Intermón «sempre et mous en una nebulosa difícil i no és gens fàcil de vegades demostrar un comportament no ètic, però en qualsevol dels casos el que està clar és que si no hi ha garanties aquest valor queda fora dels fons».

ELS ALTRES FONS

En aparença els tipus de fons que tenen l'etiqueta d'«ètics» i els que no la porten

actuen de la mateixa manera: compren i venen valors amb el propòsit d'aconseguir els millors resultats financers, en termes de rendibilitat i risc. Però en els fons ètics hi ha dues instàncies prèvies a la decisió financera: una, l'elecció dels criteris ètics, socials i mediambientals que el fons seguirà en les seves inversions. I l'altra, la llista d'empreses en les quals no invertirà, si els criteris escollits són negatius, o en les quals invertirà de manera preferent, si són positius. Per a això, acostumen a comptar amb una comissió ètica i una sèrie d'assessors externs dedicats a estudiar les activitats de les empreses. Per al professor Antonio Argandoña, de la Càtedra d'Economia i Ètica de l'IESE, «convé tenir molt en compte que el fet que un fons no porti el qualificatiu d'ètic no significa que la seva activitat no pugui ser tan moral, o fins i tot més, que els fons que es denominen així».

Reportatge: Josep Romero

Jornada sobre banca ètica a Sant Feliu de Guíxols

Mans Unides, Càritas diocesana de Girona i l'organització Justícia i Pau van organitzar el 4 d'abril passat les primeres jornades sobre banca ètica amb l'assistència de 65 persones que van omplir el fòrum de la biblioteca municipal de Sant Feliu de Guíxols. El projecte va sorgir de la demanda de diferents organitzacions de la província i del desig d'aquestes tres entitats catòliques de proposar a la població «no només un treball de sensibilització sinó també d'informació i possibilitat d'accions que es poden fer des d'aquí mateix», segons el director de Càritas de Girona, Lluís Puigdemón.

L'acte principal va ser la conferència del president de Justícia i Pau de Barcelona, l'economista Arcadi Oliveres, sobre les experiències en marxa de les finances ètiques. Posteriorment, va tenir lloc una taula rodona en què van intervenir representants de diferents entitats del món de la banca ètica, com l'associació FETS (Finançament Ètic i Solidari), Oikocrédito i la fundació Un Sol Món de Caixa de Catalunya.

L'objectiu d'aquestes associacions pot cercar un benefici econòmic però sempre fent un ús del capital segons uns criteris ètics. Per exemple, Intermón permet la inversió en borsa a través de l'operador Morgan Stanley que garanteix que els diners van a empreses que respecten els treballadors, el medi ambient i que tenen una gestió transparent.

De totes maneres, la fórmula de banca ètica més estesa és la que treballa en països en desenvolupament i efectua préstecs amb interessos molt baixos i fins i tot sense interessos. Puigdemón insisteix que «l'aval d'aquestes gestions econòmiques és la mateixa persona». En efecte, els préstecs s'acostumen a concedir a dones que s'encarreguen de l'economia familiar i que són conscients que si no respecten el contracte posen en perill la subsistència del nucli familiar.

Guillem Farré

Una banca ètica per a Catalunya

L'organització catalana FETS (Finançament Ètic i Solidaritat) promou des de fa uns quants anys la possibilitat de crear una banca ètica a Catalunya. FETS que, inicialment estava integrada per 13 organitzacions, compta ara amb el suport de 52 entitats. FETS compta entre els seus socis amb entitats com Càritas, Justícia i Pau, Intermón, Mans Unides, Fundació Pere Tarrés, Acció Solidària, Contra l'Atur, Caputxins de Sarrià, Unió de Religiosos de Catalunya, Comitè Oscar Romero de Catalunya, ESADE, Comissió Obrera Nacional de Catalunya, SETEM, Creu Roja de Catalunya...

En l'actualitat s'està fent l'estudi de viabilitat econòmica, comercial i jurídica. Possiblement durant els mesos d'estiu se'n coneixeran els resultats que han de determinar el capital

mínim necessari, el marge de manobra que cal, quins dipòsits mínims se li han d'exigir perquè el banc sigui rendible o quina forma jurídica ha de tenir (entitat bancària, cooperativa...).

En el cas que l'informe compti amb l'aprovació definitiva de les 52 entitats integrants de l'organització, es crearia una gestoria, una mena d'empresa promotora que podria estar un o dos anys

recaptant el capital mínim perquè el banc pugui tirar endavant. A més del suport civil i el de les administracions, per posar-lo en marxa calen els clients, que es pretén trobar-los entre els ciutadans solidaris. En el millor dels casos i sent molt optimistes segons assenyala el president de Justícia i Pau, Arcadi Oliveres, «el banc podria ser una realitat en el termini de dos o tres anys».

L'ENTREVISTA

Arcadi Oliveres és president de Justícia i Pau

—Fons ètics, fons solidaris, estem parlant de productes similars amb les mateixes finalitats?

—Al meu entendre els fons solidaris no tenen res d'ètics. Poden ser solidaris perquè donen, de la comissió que cobra el fons, una part de benefici a les ONG. Per tant, sí que hi ha solidaritat però el fons inverteix en tota mena d'accions i no hi ha una selecció amb criteris ètics d'aquests valors. Per tant, els fons solidaris poden ser solidaris, no ho nega ningú, però no tenen unes característiques ètiques. A vegades vas a una caixa d'estalvis o a un banc i preguntes, «tenen un fons solidari?» i la persona queda confosa quan els ofereixen aquest producte... però no és la missió de la finança ètica, aquest fons solidari.

—Centrant-nos en els fons ètics. *Grosso modo*, de quantes modalitats d'actuació estariem parlant?

—Bàsicament de tres. La primera és la que ofereix un producte financer fet per una entitat convencional (banc, caixa d'estalvis, fons d'inversió, fons de pensió...); el segon seria una modalitat intermèdia, que no és un fons pròpiament però sí un valor ètic per ell mateix, com pot ser el cas d'alguna entitat bancària que té, a més dels seus propis productes financers, un d'específic destinat a inversions ètiques. El tercer producte seria el banc ètic en el sentit més estricte de la paraula; no és un producte sinó tota la institució que és ètica en ella mateixa.

—Quin d'aquests productes és el més estès al nostre país?

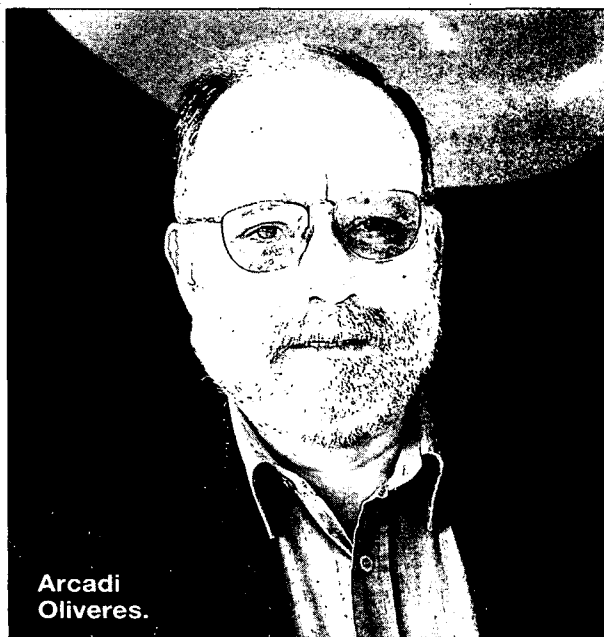
—Sense dubte, el primer, és a dir, el que

Arcadi Oliveres considera que els fons ètics són productes que ofereixen prou garanties per invertir els diners en finalitats diverses, especialment de caràcter social. Actualment Justícia i Pau treballa, amb 52 entitats més, entre elles algunes de religioses, en la creació d'una banca ètica a Catalunya que podria ser una realitat en un termini de dos anys.

—La veritat és que sí, però no per això menys importants. En el cas de la modalitat intermèdia, a Espanya hi ha una sola entitat que ofereix aquesta mena de productes: la Caixa d'Estalvis de Pollença, a Mallorca. Aquesta entitat, que és molt petita, ofereix dues modalitats de llibretes d'estalvi: d'una banda, una de normal com qualsevol caixa i de l'altra, una de caràcter ètic, on pots posar els diners i llavors el capital dipositat en aquest compte és administrat per un comitè ètic de gestió que també fa el mateix que un fons ètic, és a dir, agafa els diners de l'últim mes que s'ha ingressat a totes les sucursals de l'entitat i a partir d'aquí un comitè ètic decideix on invertir.

—I quines diferències hi ha respecte la banca ètica?

—En aquest cas és tota la institució la que és ètica en ella mateixa. Els accionistes són gent que aporten diners amb una intenció determinada i sempre amb un caràcter ètic. Els diners posats en aquests bancs tenen un profit ètic, els que reben els crèdits d'aquesta mena d'entitats també els reben per a inversions de caràcter social pròpiament dits. Els diners que es dipositen no són mai a la vista, sempre són a termini. Al mateix temps atorguen aquests diners en

Arcadi Oliveres.

mica. A Espanya encara no hi ha bancs d'aquesta mena. A Europa actualment n'hi ha una trentena. El més antic és un d'holandès, el Cooperative Bank (1897), creat per corporativistes i sindicats. Aquest banc és molt estricte en la seva idea d'ètica, fins al punt que un dia es van negar a tenir caixers automàtics perquè funcionaven amb diner de plàstic, un material no reciclable. Fins que no van aconseguir que una fàbrica química els fes una targeta de cartró, lacada i que feia la funció del plàstic i que es pogués introduir a la màquina, no van obrir caixers automàtics.

A més d'aquest el més simptomàtic és un que hi ha a Itàlia, i és el que nosaltres seguim més de prop ja que es troba dins d'unes circumstàncies socials més semblants a les nostres. Aquest banc va ser creat ara fa vuit anys per sindicalistes, cooperativistes, ONG, congregacions religioses, entre d'altres.

També s'ha de destacar una altra entitat creada fa dos anys a Holanda pel Consell Ecumènic de les Esglésies, l'Oicobank que compta amb una oficina de representació a Barcelona. La seva peculiaritat rau en el fet que no inverteix mai a Holanda sinó en altres llocs del món.

—I quina diferència hi ha respecte la Banca per Internet?

—Pràcticament cap. Simplement ofereixen els seus productes per Internet atès que en disposar de poques sucursals físiques, entenen que és la manera d'accedir al públic i oferir-los una modalitat de serveis.

—Quines altres iniciatives de tipus ètic podem trobar a Catalunya?

—Podem citar la Cooperativa COOP-

57, Acció Solidària Contra l'Atur o Un Sol Món.

La Cooperativa COOP-57 ofereix crèdit per tirar endavant un projecte social determinat sempre en forma de cooperativa.

Acció Solidària Contra l'Atur, amb més de 15 anys d'antiguitat, va ser creada pels Caputxins de Sarrià de Pompeia, i ofereixen crèdits per a iniciatives laborals sense cap mena d'aval. Deixen els diners sense cobrar interessos. Acció Solidària Contra l'Atur es nodreix dels diners de les persones que els donen com a donatiu i de crèdits que els són tornats, segons la manera de fer de Càritas.

Una altra iniciativa interessant és el producte de la fundació de l'obra social de Caixa Catalunya, Un Sol Món, que ofereix microcrèdits, sense avals, que els dona a emprenedors, tant d'aquí com del Tercer Món.

—Fins a quin punt hi ha un control de la responsabilitat ètica de les empreses?

—Hi ha comitès ètics que treballen en aquest sentit. En el cas de Catalunya el tema és una especialitat d'ESADE, que compta amb un departament d'ètica de l'empresa, format bàsicament per professors, que són grans experts en la matèria. Aquest és només un primer pas. A Anglaterra hi ha empreses d'auditories especialitzades que cada any apliquen criteris negatius i positius i analitzen cada una de les empreses. Al nostre país encara no hi ha auditories ètiques.

—Hi ha prou garanties de rigorositat ètica?

—La rigorositat com en tantes altres coses sempre és relativa. Aquí hi ha un component important de «bona fe». Encara que hi hagués una institució pública de control totalment imparcial tampoc seria garantia de rigorositat. Ens hem de preguntar allò de «qui vigila el vigilant».

El banc holandès, citat anteriorment, envia cada any als seus clients un balanç de cent pàgines on figuren cadascuna de les empreses on s'ha invertit, tots els projectes on s'han invertit els diners, les característiques de cadascun d'aquests projectes... i a partir d'aquí és la persona la que decideix continuar invertint els seus diners o no.

—És esperançador el futur dels fons ètics?

—Jo crec que sí, i en el cas del nostre país encara més atès que aquests productes encara són poc coneguts per la gent. S'ha de tenir en compte que aquí s'ajunten dues coses, d'una banda, les persones que tenen bons projectes per tirar endavant i de l'altra, aquelles que pretenen invertir els diners amb una bona finalitat. Es tracta d'una doble necessitat que crec que acabarà reeixint. (J.R.)

«Els fons ètics responen a una necessitat que acabarà reeixint»

ofereix una entitat convencional que crea un fons en què les persones compren accions, que prèviament han estat seleccionades d'acord amb un comitè tècnic que n'analitza la sensibilitat i les possibles condicions avantatjoses. Això passa a un segon comitè que, una vegada seleccionades les possibles accions que cal comprar, n'analitza les característiques socials, ètiques... Això normalment s'analitza segons criteris negatius (per exemple, el no a les armes, no a les drogues, no a la discriminació de gènere, no a l'explotació infantil...) i segons criteris positius (per exemple, suport a la família, a l'educació...).

A l'Estat espanyol avui n'hi ha 9 o 10, d'aquesta mena de productes, que s'autoanomenen fons ètics. No obstant això, l'únic que en la meua opinió es pot qualificar com a tal en aquests moments és el creat per Intermón que mereix força confiança i gaudeix d'un cert prestigi.

—La resta de productes són menys coneguts, oi?

crèdits però sempre a la producció, mai al consum (per exemple, destinat a un grup de dones que vulguin crear una cooperativa, crear un taller...). En general solen ser persones que no troben crèdits a les institucions convencionals de banca, i a més, tenen la característica que no solen demanar cap aval, hipoteca o garantia a l'hora d'oferir els crèdits. De totes maneres, aquests bancs segueixen molt de prop la marxa dels projectes com tallers, cooperatives... Compten amb una espècie de servei d'assessoria que serveix per controlar els balanços, els comptes dels diferents negocis i a la vegada permet controlar els diners invertits.

—Tot i això, aquests bancs no destinen totes les inversions a finalitats ètiques, oi?

—Efectivament. Una part de la inversió la destinen a fons públics, en forma d'obligacions de l'Estat, deute públic... per assegurar-se que aproximadament la meitat dels diners els ofereixin una rendibilitat econò-

LLAR D'ANCIANS P. MIRALLES

ambient i tracte familiar

Trafalgar, 39, 5è - 08010 Barcelona

NIF: G-08862781. - Tel. 932 681 867 - Fax 932 684 356

www.residenciapmiralles.org

e-mail: persones@teleline.es

CAMPANYA D'APORTACIONS POPULARS AL NOSTRE SETMANARI

Adquirint les butlletes podeu optar als premis

SORTEIG TRADICIONAL: 3 DE JUNY

1r premi:

Un cotxe PEUGEOT 106 Max
3 portes.

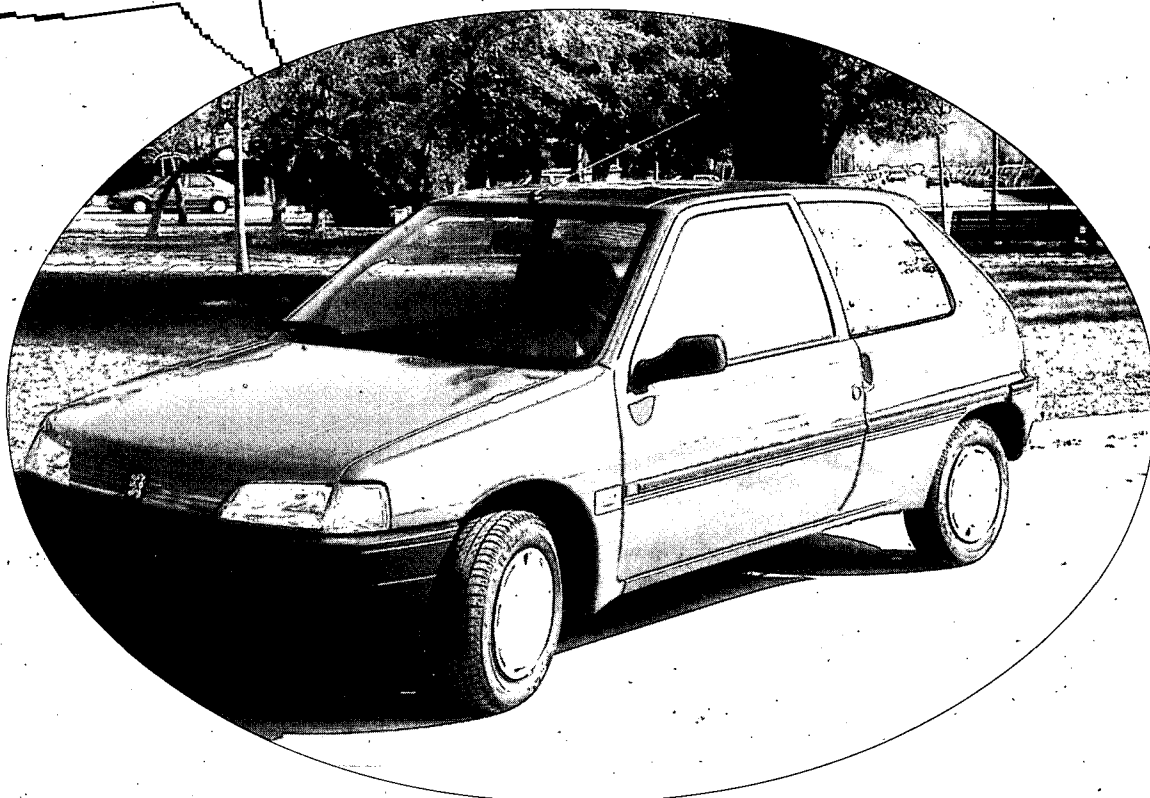
Segon Premi:

5 dies d'estada per a dues persones a qualsevol Parador de Catalunya. Comprèn: bitllets de tren, o bé, d'autocar, acolliment i trasllat al Parador i en règim de mitja pensió; (en temporada baixa d'octubre a març).

Tercer Premi:

DVD 4 Vieta

Característiques: DVD Vídeo, Vídeo CD, SVCD, CD-R, CD-RW, CD-ROM amb MP3, JPEG i Kodak-Photo CD. Senyal: PAL/NTSC. Audio Digital compatibles: Dolby Digital, DTS, Dolby ProLogic, Dolby Virtual. Sortides Audio Digital: 1 òptica, i coaxial. Sortides Audio Analògiques: 1 estèreo downmix.

BUTLLETA DE COMANDA

Per participar en el Tradicional SORTEIG 2003 en suport de CATALUNYA CRISTIANA

☐ Talonaris a 75 €

☐ Butlletes a 1,50 €

Nom i cognoms.....

Adreça.....

Població.....

D.P..... Tel. Província.....

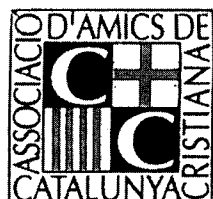
Trameto l'import per ☐ xec barrat ☐ gir postal

NECESSITEM EL VOSTRE AJUT

PODEU ADQUIRIR LES BUTLLETES A LES SEGÜENTS
LLIBRERIES DE BARCELONA:

—La Formiga d'Or, Av. Portal de l'Àngel, 3
—Balmesiana, Duran i Bas, 6
—Signe, Mallorca, 301

Podeu demanar-ho per correu enviant aquesta butlleta de comanda.

ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA

c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona, Tel. 934 092 700 - Fax 934 092 701

ELS CRISTIANS HEM DE SOSTENIR LA NOSTRA PREMSA. GRÀCIES PER LA VOSTRA APORTACIÓ

Vaticà

església en el món

El Papa vol evitar un xoc de civilitzacions

ROMA.— El Papa demana que s'eviti «el dramàtic enfrontament entre cultures i religions», i insta els iraquians a reconstruir ells el seu país. Aquest va ser el missatge que el Pontífex va llançar durant la missa pasqual que, malgrat el mal temps, va congregar cent mil pelegrins a la plaça de Sant Pere del Vaticà. Durant la Setmana Santa d'enguany, el Papa ha presidit totes les celebracions amb un aspecte molt més millorat que l'any passat, amb la veu més clara i amb menys tremolor a la mà.

El diàleg interreligiós va ser el tema del missatge pasqual del Papa. A més, va mostrar la seva preocupació per l'Iraq i «per totes les regions del món on encara hi ha conflictes oblidats», i va tornar a recordar —com fa en gairebé cada discurs d'aquests dies— l'encíclica *Pacem in terris*, del papa Joan XXIII. El Papa va remarcar que «tinc ben presents els focus de tensió i els atemptats a la llibertat de l'home al Caucas, Àsia i Amèrica Llatina». Amb una veu enèrgica, el Papa va sol·licitar que el món s'alliberi «del perill d'un dramàtic xoc entre cultures i religions». Les paraules del Papa van ser retransmeses per 80 televisions de 53 països del món. Després del missatge de Pasqua, el Pontífex va impartir la benedicció *Urbi et orbi* i va felicitar la Pasqua en seixantadues llengües, entre elles l'esperanto, l'àrab i el llatí. En la seva felicitació en castellà va haver d'aturar-se perquè els pelegrins el van interrompre amb cants i ovacions. (M.D.B.)

Joan Pau II fa referència als «via crucis» oblidats

ROMA.— «Només Jesucrist, mort i ressuscitat, pot ser la resposta a tant patiment, guerra i violència.» És la meditació que en la nit del Divendres Sant, el Papa va improvisar sobre el sentit salvífic de la mort de Jesucrist, tot recordant que el Colosseu de Roma és un lloc emblemàtic de «creu», en el qual milers de màrtirs cristians van morir per causa de la seva fe. El Papa no va portar la creu personalment, sinó que va seguir el Via Crucis des d'una cadira situada davant del Colosseu. Els portadors de la creu van ser diverses persones, entre elles una família cristiana iraquiana. La vídua del metge italià Carlo Urbani, el primer mort per pneumònia atípica, també va conduir la creu durant un pas. El Papa no va llegir el text que tenia preparat per a l'ocasió, en què havia escrit que «tants germans nostres estan revivint en la seva carn el drama del Calvari», i feia referència als «via crucis oblidats» actuals. Amb tot, va esmentar aquestes paraules durant el missatge pasqual i també durant la vetlla, en què va batejar set persones. Abans del Via Crucis, el Papa va confessar una desena de persones a la basílica de sant Pere, un costum propi d'aquest Pontífex. Els penitents van ser escollits a l'atzar per un sacerdot. En aquesta ocasió, no hi havia cap espanyol. (M.D.B.)

L'Eucaristia, al seu lloc

■ El Papa publica una encíclica sobre aquest sagrament

ROMA.— «Es nota a vegades una comprensió molt limitada del misteri eucarístic, viscut com si no tingués cap més altre significat i valor que el d'una trobada fraterna de convivència.» Ho lamenta el Papa en la seva

nova i més breu encíclica, *Ecclesia de Eucharistia* («L'Església viu de l'Eucaristia»), escrit que vol posar la centralitat del sagrament sobre la taula, i avisar dels abusos comesos i de les deficiències.

El Papa hi denuncia «amb profunda dolor» la poca atenció que es fa en alguns indrets a l'adoració eucarística i recorda que aquesta s'ha de celebrar amb dignitat. Ha anunciat un document més específic i normatiu sobre aspectes disciplinaris, que serà publicat aviat pels dicasteris competents. *Ecclesia de Eucharistia* vol «contribuir a dissipar les ombres de doctrines i pràctiques no acceptables» que, segons el Papa, redueixen l'Eucaristia.

És l'encíclica número catorze del Papa, i la que té un to més personal i íntim. En el text, el Papa confessa la seva predilecció per aquest sagrament, i recorda moments i llocs on ha tingut l'ocasió de celebrar-lo. Joan Pau II alerta dels abusos comesos en relació amb l'Eucaristia, i com a novetat introdueix tot un capítol dedicat a lligar el sagrament amb Maria.

El Papa recorda la comprensió catòlica de la missa: «La celebració eucarística no és una repetició de la Pasqua de Crist», sinó que té un valor sacrificial que, «a través del ministeri del sacerdot, fa sacramentalment present a cada missa el cos donat i la sang vessada per Jesucrist per la salvació del món». La carta es proposa fer una reflexió aprofundida sobre el Misteri eucarístic en la seva relació amb l'Església, i ha estat firmada el Dijous Sant, dia en què l'Església recorda la institució d'aquest sagrament.

L'Eucaristia ve definida com a «font de tota la vida cristiana», i celebrant-la, «l'Església fa perennement contemporani el Triduum Pasqual a tots els homes de tots els segles».

«No es pot pensar a substituir la santa Missa dominical amb celebracions ecumèniques de la Paraula o amb trobades de pregària en comú amb cristians membres d'altres comunitats eclesials, o bé amb la participació al seu servei litúrgic.» Per al Papa, «aquestes celebracions i trobades, en elles mateixes lloables en circumstàncies oportunes, preparen la desitjada comunió total, fins i tot eucarística, però no poden substituir-la».

Durant la missa de la Cena del Senyor, el Papa va signar l'encíclica.

Joan Pau II avisa que «els fidels catòlics, tot i respectar les conviccions religioses dels germans separats, s'han d'abstenir de participar en la comunió distribuïda en les seves celebracions, per no avalar una ambigüitat sobre la natura de l'Eucaristia». Si no es fa així, «es retardaria el camí vers la plena unitat visible».

El Papa no cita explícitament quines persones poden accedir a l'Eucaristia i quines no. A l'encíclica no hi ha cap referència als divorciats, per exemple, tal com havien avançat algunes veus. El Papa reserva per a un document posterior aquestes qüestions, i es limita a dir, en el número 37, que «l'Eucaristia i la Penitència són dos sagraments estretament vinculats entre ells», i diu que «el judici sobre l'estat de gràcia, òbviament, correspon només a l'interessat, tractant-se d'una valoració de consciència». Això no obstant, «en els casos d'un comportament extern greu, obert i contrari a la norma moral, l'Església, en la seva cura pastoral per al bon ordre comunitari i per respecte al Sagrament, no pot mostrar-se indiferent». El Papa remet al Codi de Dret Canònic, en aquests casos.

Maria, dona eucarística

El sisè i darrer capítol està dedicat a Maria, «primer tabernacle». Tot i reconèixer que «l'Evangeli no parla d'aquest tema», ja que «el relat de la institució, la tarda del Dijous Sant, no es menciona Maria», el Papa troba una analogia clara entre Maria i l'Eucaristia. En aquest sentit, afirma que «Maria és una dona eucarística amb tota la seva vida», i escriu que hi ha una analogia profunda entre el *fiat* pronunciat per Maria a les paraules de l'Àngel i l'amén que cada fidel pronuncia quan rep el cos del Senyor. Per al Papa, doncs, «així com l'Església i l'Eucaristia són un binomi inseparable, el mateix es pot dir del binomi Maria i Eucaristia».

Les reaccions al document per part dels episcopats europeus han estat molt positives, i la majoria de comentaristes n'han destacat l'estil poètic i testimonial amb què el Papa ha volgut escriure-la. A nivell ecumènic, hi ha algunes dificultats, doctrinals i pastorals, que amb la nota que completarà l'encíclica es podran veure agreujades.

La revista italiana *Famiglia Cristiana*, publica una entrevista amb l'arquebisbe de Loreto, Angelo Comastri, especialista en aquest sagrament. Comastri lamenta que «hem accentuat el caràcter horitzontal de l'Eucaristia posant a la penombra l'acció de Crist», i subratlla com en els últims anys, des de la reforma litúrgica del Vaticà II, «l'Eucaristia parla el llenguatge dels homes d'avui, i es viu amb més intensitat i consciència, però al mateix temps hem afeblit el sentit del misteri, hem perdut el gust del silenci i de l'escolta». Per a Mons. Comastri, «és en aquest sentit que cal entendre la intenció del Papa de posar en primer pla el bon fer de la celebració eucarística, evitant-ne tot abús».

Miriam Díez Bosch

En el proper número publicarem íntegrament la darrera encíclica de Joan Pau II *Ecclesia de Eucharistia*

COSM PRIMERA AGÈNCIA MATRIMONIAL DE CATALUNYA

La cerca de parella requereix les màximes garanties.
Més de 25 anys d'experiència.
Dirigida per Psicòloga col·legiada.
Garantia JAC Generalitat de Catalunya.
Informi-se'n gratuïtament i sense compromís, el nostre equip de psicòlegs li dirà si pot ajudar-lo/la.

COSM, c/ Balmes, 64, 3r 2a (xamfrà c/ Aragó)
08007 Barcelona
Tel. 934 877 180 - Fax 934 877 148
<http://www.agenciamatrimonial.com>

RESIDÈNCIA GERIÀTRICA BON VIURE

Som a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala de repòs, servei mèdic, sanitari i humà. Estades per sempre, i per a convalescències. Poques places.

Tel. 934 274 453

PUJOLS JOIERS, els artesans de l'or

TANQUEM PER JUBILACIÓ

Liquidació total

joieria, rellotgeria i argenteria

Visiti'ns al carrer Hospital, 29, de Barcelona, al costat de les Rambles. Tel. 933 182 284

El 1998 el papa Joan Pau II va cridar a Roma Mons. Fumio Hamao, llavors bisbe de Yokohama (Japó), per confiar-li la presidència del Consell Pontifici per als Itinerants. Des de llavors l'afable sacerdot, identificant-se amb la

manera de fer de les persones que li han estat confiades, no ha parat, anant a totes les trobades, congressos, pelegrinatges... representant amb la seva presència Joan Pau II i aportant la seva bondat i humilitat. He tingut ocasió de participar amb ell

en pelegrinatges gitanos a Barbastre (Osca) i Santa Maria la Mar (França). Aquesta vegada l'entrevisto a Bruges (Bèlgica) amb ocasió de la XXVIII trobada del Comitè Catòlic Internacional de Gitanos (CCIT), a la qual sens falta assisteix anualment.

Mons. Fumio Hamao, president del Consell Pontifici per als Itinerants

«La beatificació del Pelé representa un moment històric en la vida del poble gitano»

—Per què Joan Pau II li va confiar fa cinc anys aquest càrrec?

—Probablement pel seu desig d'internacionalitzar la cúria de l'Església es va fixar en mi, que ja representava Àsia en aquest Consell Pontifici anteriorment. A la meua antiga diòcesi de Yokohama més de la meitat dels cristians eren immigrants, sobretot filipins i peruans, i sempre vaig tenir interès a acollir-los bé. M'hi va ajudar aprendre la llengua espanyola. Per aquesta decisió concreta, els altres bisbes del Japó em van confiar representar-los en aquest camp. I el Papa va creure oportú confiar-me'n la presidència el 1998.

—Quines tasques li han encomanat?

—El Consell Pontifici per als Itinerants atén pastoralment els emigrants, refugiats, mariners, nòmades i gitanos, circenses, pelegrins, turistes, estudiants a països estrangers, etc. Això és: tots aquells que no tenen un domicili fix. L'atenció a aquestes persones, que cada cop són més i que la parròquia difícilment pot cobrir, ja fa molt de temps que amoina els bisbes d'arreu del món. Per això el Concili Vaticà II al document dedicat a ells, i després amb les disposicions del nou Dret Canònic, va crear aquest instrument pastoral.

—Què ens pot dir del món dels gitanos?

—He tingut la sort de conèixer-los ara, ja que al Japó no n'hi ha. A Àsia només són presents a l'oest de l'Índia, que és d'on van sortir per escampar-se cap a Europa. La història els ha marginat i en molts llocs

Mons. Hamao, en primera fila amb el bisbe Juan José Omella, va presidir el pelegrinatge del Secretariat a Barbastre l'any 2000.

han estat maltractats. És molt el que l'Església ha fet per la seva escolarització, higiene i integració. Però queda molt per fer. Joan Pau II estima els gitanos i vol que tots els bisbes facin el màxim per ells, sense creure que és una pèrdua de temps. A la capella del nostre Consell Pontifici venerem la imatge de la Mare de Déu (la Majari, li diuen els gitanos) que Pau VI va coronar a Pomezia (Itàlia) en aquella trobada històrica en què va afirmar: «Els gitanos sou al cor de l'Església.»

Avui, la seva atenció va a la baixa per l'actualitat nova i l'augment de la població emigrant o refugiada, sobretot a l'Europa occidental.

—Quina és la seva experiència sobre els gitanos a Espanya?

—Recordo la trobada del Comitè Ca-

tòlic Internacional de Gitanos, que es va reunir a Barcelona l'any 2000, i el pelegrinatge que a continuació vam fer a Barbastre per conèixer més i venerar el sant beat Ceferino Giménez Malla, el Pelé. Ja llavors vaig tenir ocasió de constatar com n'estan, d'orgullosos, de tenir el primer gitano en camí de ser reconegut sant, i com destaquen per la seva alegria i la seva afició a la música. La mateixa experiència vaig sentir en la meua participació en el pelegrinatge de gitanos a Santa Maria la Mar, al Rosselló, ja que també hi van molts gitanos espanyols, encara que molts visquin més aviat al sud de França. Però els catalans mantenen la seva llengua, com els de la resta d'Espanya conserven el castellà. Entre ells es viu la festa de veritat, i aquesta

desborda en expressar la fe. Molts que no en coneixen la cultura estan lluny de comprendre-la.

—Què opina del document *La Iglesia de España y los gitanos*, publicat per la Conferència Episcopal Espanyola l'any 2002?

—Conec aquest interessant text publicat amb motiu del cinquè aniversari de la beatificació de Ceferino. Que jo sàpiga, és l'únic emparat per tota una conferència nacional de bisbes. Rarament les conferències escriuen textos sobre els assumptes del meu departament, perquè estan més preocupades pels problemes de la «pastoral sedentària». Els bisbes dels Estats Units sí que van publicar fa dos anys un text molt atrevit sobre el tractament que reben els immigrants que hi entren sobretot a través de la frontera amb Mèxic.

—Com influeix el beat Ceferino en la pastoral gitana mundial?

—El 4 de maig, dia de la beatificació del Pelé, representa un moment històric en la vida del poble gitano. Perquè en palesa la dignitat i el respecte que mereixen de part dels no gitanos. Van sentir l'orgull de veure's reconeguts com a fills de la Mare Església, en igualtat de condicions amb els altres. Per això la seva imatge, en forma de quadres i estampes, s'estén juntament amb la seva devoció des de l'Índia fins a Amèrica del Sud, allà on hi hagi gitanos. En moltes de les seves caravanes i domicilis, com dins dels seus cors, Ceferino ocupa un lloc destacat.

—Quan el veurem reconegut ja sant?

—Això jo no ho sé, només Déu ho sap. Però sí que és cert que Mario Riboldi i els seus companys, que tant van treballar en el procés de beatificació, ho continuen fent. I són optimistes perquè ja hi ha hagut algun miracle gràcies a Ceferino. Això —que és condició imprescindible en el procés de canonització— augura que el reconeixement com a sant ja és proper.

Ignasi Marqués

Director del Secretariat de Pastoral Gitana de Barcelona

ISRAEL

El patriarca Ilatí plora sobre la Jerusalem sense pau

JERUSALEM.—El missatge amb motiu de la Pasqua de Resurrecció del patriarca Ilatí de Jerusalem es converteix en un plor que recorda el de Jesús perquè la pau continua desterrada de la Ciutat Santa. «Cal combatre allà on hi hagi el terrorisme, però la lluita contra el terrorisme comença per una revisió dels criteris i dels valors», afir-

ma Sa Beatitud Michel Sabbah. «Els camins seguits fins ara no són els de la pau: accions militars imposades a totes les ciutats i pobles palestins, que les converteixen en grans presons; la dignitat humana és atropellada; es multipliquen els atemptats; les demolicions de béns i de cases continuen tenint lloc.» El patriarca recorda als governants de Terra

Santa que han «estat escollits per dur la pau i la seguretat i, per tant, per prendre els mitjans necessaris per a tal fi». «Nosaltres, cristians, creiem en la Resurrecció i en l'esperança, i desitgem veure un dia una Terra Santa que sigui per a tots els seus habitants una terra de resurrecció i no de mort i d'odi», afirma. (Zenit)

ALEMANYA

Catòlics i evangèlics promouen la Setmana per la Vida

BERLÍN.—Clonació «terapèutica», diagnòstic preimplantació i prenatal i ajuda activa a la mort seran al centre de la Setmana per la Vida 2003, un esdeveniment organitzat conjuntament per la Conferència Episcopal Alemanya i pel Consell de les Esglésies evangèliques. La Setmana per la Vida, que enguany celebra la 13a edició, s'obrirà el 3 de maig sota el lema «Possibilitats i límits del progrés mèdic», segons recull l'agència Sir. El tema escollit «manté ininterrompudament la seva actualitat» en una societat com la nostra, «altament comple-

xa i tecnificada» que té una «necessitat incontestable d'orientació ètica», afirma el cardenal Lehmann, president de la Conferència Episcopal Alemanya. «Els avanços en la investigació i en la tècnica reforcen la discussió sobre les qüestions de l'ètica de la ciència, de la medicina, sobre la bioètica i sobre la tutela de la vida», explica. En aquest context, segons el purpurat, l'orientació que l'Església pot donar serveix perquè «quedin clares les finalitats originàries i irrenunciables de les accions». (Zenit)

S.E.I. S.L.

SUBMINISTRAMENTS ECLESIASTICS INTEGRATS S.L.

GENERAL ELETTRONICA S.R.L.

C/ Jaén, 14, 13670 - Villarubia de los Ojos - CIUDAD REAL
Tel. i fax: 926 898 243 - Mòbil: 656 862 814
E-mail: seilorenzo@telefonica.net

**SISTEMA PER ESPANTAR ELS COLOMS A NORMA CE
MÉS DE 1.000 INSTAL·LACIONS ENS AVALEN**

Basilica de Sant Pére (Vaticà), Porta de Bisagra (Toledo),
Convent Puríssima Concepció (Toledo), parròquia El
Salvador (Conca), Basilica de Sant Vicenç (Àvila).

Espanya

Àngela de la Creu, mare dels pobres

■ La fundadora de la Companyia de les Germanes de la Creu serà proclamada santa per Joan Pau II

SEVILLA.— El 4 de maig el Papa canonitzarà cinc beats, entre ells sor Àngela de la Creu, fundadora de la Companyia de les Germanes de la Creu. Sevilla, ciutat on va néixer María de los Ángeles Guerrero González el 1846, vibra amb la seva canonització. Els sevillans tenen molta estima a aquesta dona, a la qual ja consideraven santa en vida. Sor Àngela de la Creu tenia fama de «miraclera», però sempre defugia ser el centre d'atenció i eren admirables la seva senzillesa i humilitat.

El 5 de novembre del 1982 Joan Pau II beatificava a Sevilla Àngela de la Creu. Per als sevillans, el temps transcorregut fins ara, quan serà proclamada santa, ha estat interminable perquè «per a ells aquesta dona sempre ha estat santa», explica la periodista Gloria Gomita, una de les persones que més bé coneix la vida de sor Àngela de la Creu. «En morir, l'Ajuntament de Sevilla, que era republicà, li va dedicar un carrer. Tot Sevilla va sortir al carrer i va passar durant tres dies sencers per la capella ardent.»

Àngela de la Creu va néixer en una família treballadora i hi va aprendre a pregar el Rosari. Va viure amb la pobresa i des de ben jove va compartir el que tenia amb els més necessitats. Als dotze anys va

barris més pobres i es posen al seu servei amb senzillesa, dolçor i alegria. «La humilitat és la virtut predominant de la persona de sor Àngela i la va saber imprimir a les Germanes de la Creu. En ella brillava la caritat i el fet de donar-se als altres», assegura Gloria Gomita.

A la Sevilla del segle XIX sor Àngela de la Creu esdevé la «mare dels pobres». La seva vida és molt dura i exigent. Les Germanes de la Creu continuen avui les normes de mortificació establertes per la seva fundadora: mengen de «vigília», dormen sobre una tarima de fusta les nits que no els toca vetllar, renuncien a tenir béns i estan disposades a acudir al costat dels pobres. Malgrat aquestes condicions de vida, l'existència de sor Àngela i de les seves germanes irradia una alegria que no es pot explicar, diu Gloria Gomita: «Això va impactar moltíssim a la Sevilla del seu temps. Ningú no s'explicava com podia estar tan alegre amb la vida que portava. Ella sabia estar a prop dels pobres i per això l'estimaven tant. Sor Àngela i les seves germanes estan clavades a la creu i hi resten amb alegria. Això arriba a la gent i tan sols cal veure que el noviciat està ple.»

Sempre pendent dels altres, s'oblidava d'ella mateixa. Sempre procurava amagar-se, passar desapercebuda. El juliol del 1931 va patir una trombosi cerebral. Amb el cos mig paràlitzat continuava sent un exemple d'humilitat i d'alegria. Va morir, en la seva tarima de dormir, el 2 de març del 1932, als 86 anys.

Exemple viu

Sor Àngela és una de les figures més estimada pels sevillans, i aquesta estima es fa extensiva a la companyia que ella va fundar. Així, Gloria Gomita afirma que aquesta dona ens diu moltes coses avui dia. «En una època de voluntariat i ONG, ella ens parla de solidaritat, de revolució, de compromís. Aporta valors com ara la generositat, l'entrega, l'alegria... a la nostra societat d'aparença i de triomf, ens diu que cal viure amb humilitat, amb austeritat, sense sobresortir, sense trepitjar ningú...»

El testimoni de sor Àngela és sincer, amable, tendre... només cal veure les llargues cues que formen els devots a la capella on se la venera. L'arquebisbe de Sevilla, Carlos Amigo, ha escrit una carta pastoral titulada *Dios nos ha tomado de su cuenta*, on repassa la vida, escrits i ensenyaments de la fundadora de les Germanes de la Creu. En la seva carta, l'arquebisbe s'atura en les virtuts de sor Àngela que van enamorar els sevillans: fidelitat constant, humili-

amagats amb Crist en Déu no allunya dels homes, particularment els més pobres, sinó al contrari; els pobres seran el camí que Déu ha traçat en la vida de sor Àngela; i l'elevada contemplació de misteris tan sublims es tradueix en la vida de sor Àngela en virtuts domèstiques i quotidianes de senzillesa, alegria, tendresa, afabilitat i servei als altres.»

L'arquebisbe acaba la seva carta amb la convicció que «sor Àngela de la Creu es troba entre les figures més resplendents de la història de la nostra diòcesi. Ella brilla per la seva fidelitat constant a la voluntat de Déu; per la humilitat que omplia de grandesa el seu amor incondicional al seu Senyor; per l'alegria en la pobresa, que era glorificació de la bondat del Creador; per la caritat sense mesura, en la qual Crist era honorat en els més pobres i desvalguts.»

Sevilla viu amb un gran entusiasme la canonització de la fundadora de les Germanes de la Creu. Per això, del 7 al 11 de maig s'ha preparat una sèrie d'actes en acció de gràcies i es podrà visitar el cos incorrupte de sor Àngela, que serà traslladat des del convent de les Germanes de la Creu a la catedral.

Rosa María Jané Chueca

Sor Àngela de la Creu.

tat en la grandesa de l'amor, alegria en la pobresa i caritat sense mesura. En el darrer capítol del seu escrit, Mons. Amigo destaca alguns aspectes que van caracteritzar la vida de sor Àngela: «Déu, el primer, viure

«El testimoni de sor Àngela és sincer, amable, tendre... només cal veure les llargues cues que formen els devots a la capella on se la venera»

haver de posar-se a treballar com a aprenenta en una sabateria. Amb l'acompanyament del seu confessor, José Torres, sent que Déu la crida a una vocació molt concreta: ser monja. Així, truca a les portes del Carmel el 1865, però no és admesa per la seva poca salut. El 1868 entra com a postulant a les Filles de la Caritat, però també la seva delicada salut l'obliga a deixar-les el 1870.

Mare dels pobres

El 1875 veu, en la pregària, el mont Calvari amb una creu al davant de la de Crist: «En veure el meu Senyor crucificat desitjava amb tot el meu cor imitar-lo, coneixia prou bé que en aquella altra creu que estava davant de la del meu Senyor m'havia de crucificar, amb tota la igualtat que és possible a una criatura.» Així, funda la Companyia de les Germanes de la Creu. «Ella volia portar una vida de pregària i lloança, i alhora de lliurament als altres, als més pobres», assenyala Gloria Gomita, «ella diu que els primers pobres han de ser ella i les seves germanes. Realment la seva vida és de pobresa absoluta. Tenen cura dels malalts, van a les cases... i amb elles arriba la neteja, el menjar...»

Les Germanes de la Creu recorren els

Saps què sent un missioner quan rep notícies de casa?

APADRINA UN MISSIONER

Amb la teva aportació, ells o elles i encara més persones llegiran CATALUNYA CRISTIANA cada setmana

Marqueu amb una "x" les vostres preferències:

Preu d'una subscripció missionera: **Amèrica i Àfrica: 178,30 €** ☐
Àsia i Oceania: 243,82 € ☐
Missioner ☐ **Missionera** ☐
 (Es pot mantenir correspondència)

Nom i cognoms

Adreça

Població Província C.P.

FORMA DE PAGAMENT:

Adjunto xec nominatiu ☐ Domiciliació bancària ☐

Titular Data

Entitat Oficina DC Compte

Envieu aquesta butlleta a: CATALUNYA CRISTIANA
 Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona - Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

Costa d'Ivori

Atac contra els salesians de Korhogo

■ Els missioners van ser alliberats després de passar tres hores retinguts

KORHOGO.— Les negociacions de pau i els esforços per a una convivència pacífica no acaben de calmar els ànims. El darrer episodi de violència l'ha patit la comunitat salesiana de Sant Joan Bosco a Korhogo, que va ser atacada el Divendres Sant, segons informa Lluís M. Oliveras, superior dels salesians en aquella zona.

Cap a les 13.30, un grup de rebels va atacar la missió a Korhogo amb el pretext que a la casa s'hi amagava un presoner de guerra. Els salesians d'aquesta comunitat (P. Rafel Sabé, P. Antonio Bermejo i l'estudiant Didier Trapsoda) van ser agredits perquè confessessin on estava oculta aquesta persona. Com que els religiosos no sabien on es trobava el fugitiu, van ser traslladats a un camp militar, on novament van ser maltractats, especialment Didier. Allà se'ls va tancar en diferents «cel·les» amb altres presoners i sota un sol de justícia.

«La gent de la parròquia, quan va tenir coneixement del que passava, es va mobilitzar i va informar els sacerdots d'altres

El P. Rafael Sabé va ser un dels religiosos detinguts.

parròquies, les autoritats rebels, la nunciatura i l'ambaixada espanyola», explica Lluís M. Oliveras. I afegeix: «Van marxar en massa, rere la creu processional, cap a la casa del responsable del poble.» Els rebels van actuar amb violència per retirar la creu, van pegar i van atacar els joves que la portaven i van dispersar la gent. Finalment, les gestions del comitè parroquial i els bons oficis d'uns i altres van aconseguir que els religiosos fossin alliberats després de tres hores de detenció. El responsable

del poble els va presentar les seves excuses i va intentar justificar el que havia passat tot assenyalant que «els joves reclutes són indisiplinats i no són fàcils de dominar».

Ja de tornada a la missió, els salesians van ser acollits per la comunitat «com en un Diumenge de Rams, cantant i ballant, entre abraçades i mostres d'alegria, però també de dolor per les humiliacions patides», diu Lluís M. Oliveras. Poc després, els religiosos es van dirigir a l'església amb tota la comunitat, per prosseguir la cerimònia del Divendres Sant. Es podia palpar en l'ambient l'atenció, l'emoció i el fervor després dels esdeveniments viscuts. De tornada a casa, els religiosos van descobrir llavors el pillatge i les destrosses a la casa comunitària.

En conversa telefònica amb els religiosos, el superior dels salesians a la zona constata «el patiment viscut mentre van ser

retinguts, i també la serenitat amb què ho van suportar tot, però sobretot l'emoció, l'estima i l'acollida de la parròquia». També subratlla que «ells no han representat la Passió del Senyor, sinó que la viuen en pròpia carn. Pregueu perquè la pau regni a Costa d'Ivori, però sobretot per aquesta comunitat generosa i pels missioners, perquè el Senyor els protegeixi i els vetlli».

Els salesians són presents a Korhogo des del 1982. Allà s'encarreguen d'una parròquia i de nombroses capelles als pobles del voltant. El seu Centre de Joves i el seu Liceu gaudeixen de gran estima entre la població. Actualment, la petita comunitat religiosa està formada per un jove africà de la regió i dos salesians espanyols. (ANS)

ESPANYA

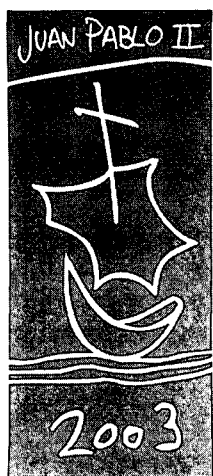
100.000 joves i 10.000 voluntaris preparats per rebre el Papa

MADRID.— Més de 100.000 joves participaran a la vetlla que Joan Pau II presidirà el 3 de maig a l'aeròdrom de Cuatro Vientos de Madrid, tot i que els organitzadors esperen una assistència de més de 300.000 persones a l'esdeveniment juvenil i compten amb 10.000 joves voluntaris. Des de les dotze del matí fins a les sis de la tarda, actuaran uns vint grups de música, la majoria de cançons religioses com ara Luis Guitarras, la germana Glenda, Migueli, Getsemaní, Brotes de Olivo i Kairoi. Passades les sis de la tarda, el Pontífex arribarà amb el papamòbil entre els joves per saludar-los, i el cantant argentí Diego Torres, autor de la cançó *Color esperanza*, interpretarà el seu popular tema. (ACI)

100 DIES

100 RESPOSTES

A l'espera de Joan Pau II

EL VIATGE DE JOAN PAU II A ESPANYA

—Per què i per a què ve el papa Joan Pau II a Espanya?

—El Papa ve a Espanya perquè és el pastor de l'Església universal, perquè és el successor de sant Pere, el primer dels apòstols, perquè és el Vicari de Crist a la terra. Joan Pau II ve a Espanya, torna per cinquena vegada a Espanya a confortar-nos en la fe, a impulsar-nos a remar mar endins en l'oceà immens del món, «magnífic i turmentat», de l'alba del tercer mil·lenni. Joan Pau II ve a Espanya per recordar-nos i actualitzar-nos aquelles primeres paraules seves, al capvespre del 16 d'octubre del 1978, tot just ser elegit Papa: «No tingueu por. Obriu les portes a Jesucrist. Només Ell és el Redemptor de l'home.» El Papa ens dirà: sigueu testimonis de Jesucrist. No tingueu por a la secularització, al consumisme, al materialisme, a l'indiferentisme religiós. Només salva Jesucrist. Només redimeix la seva creu redemptora. Només podem ser feliços en la seva trobada, en el seu seguiment i en el seu testimoni, com ho van ser els cinc esplèndids sants espanyols del segle xx que canonitzarà a Madrid el diumenge 4 de maig.

—En quines altres ocasions ha viatjat a Espanya?

—Aquesta serà la cinquena visita apostòlica de Joan Pau II a Espanya. Cap altre Papa ha visitat Espanya de manera oficial. La seva primera visita va tenir lloc la tardor del 1982. Eren temps de canvis, transformacions i inquietuds a la nostra societat i a la mateixa Església. Joan Pau II va arribar com a testimoni d'esperança. Dos anys després, com a

«testimoni de l'Evangeli i de l'evangelització» va fer escala a Saragossa camí de la República Dominicana i de Puerto Rico, on anava a inaugurar el novenari d'anys de preparació al V Centenari de l'Evangelització d'Amèrica. Es va prostrar als peus de la Mare de Déu del Pilar, la patrona de la Hispanitat, i ens va recordar a tots que haviem de ser fidels a la nostra història de fe. L'agost del 1989, Joan Pau II va aplegar mig milió de joves a Santiago de Compostel·la i els va mostrar Jesucrist «camí, veritat i vida», i va peregrinar després fins a la Santina de Covadonga a Astúries, com a testimoni de fe. El juny del 1993 va realitzar la seva quarta visita apostòlica. El van portar a Espanya l'Eucaristia, l'acció de gràcies per l'evangelització d'Amèrica, la devoció a Maria Santíssima, Estrella de la Nova Evangelització i la canonització del sacerdot espanyol Enric d'Ossó.

—Quin és el lema d'aquesta nova visita papal?

—La frase del llibre dels Fets dels Apòstols «sereu els meus testimonis», pronunciada per Jesús moments abans d'ascendir gloriós als cels, després dels esdeveniments de la seva passió, mort i resurrecció. «Sereu els meus testimonis» va ser com el seu comiat, com el seu testament terrenal. «Sereu els meus testimonis» és des de llavors la crida permanent del Senyor a continuar en tot temps, espai, lloc i circumstància la seva obra redemptora a través de l'Església sacrament de Jesucrist. «Sereu els meus testimonis» és el reclam a traduir a obres els valors del Regne predicat i viscut per Ell. «Sereu els meus testimonis» és interpel·lació constant a viure en la conversió del cor i de la vida a través del seguiment i de l'apostolat. Perquè

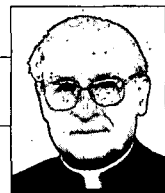
ningú no pot donar el que no té, per ser testimoni del Senyor cal conèixer-lo, estimar-lo, seguir-lo i anunciar-lo. «Sereu els meus testimonis» és també el lema que més bé reflecteix la vida dels cinc beats espanyols que el Papa canonitzarà. «Sereu els meus testimonis» és la invitació, afectuosa i exigent, als joves de la nostra Espanya perquè, enmig d'un món tants cops egoista, hedonista i materialista, descobreixin que no hi ha res millor, que res no omple més, que res no recompensa més, que el servei als altres per amor a Jesucrist.

—Quin és el cartell d'aquest viatge de Joan Pau II i quin significat té?

—El cartell principal d'aquesta nova visita apostòlica de Joan Pau II a Espanya és una fotografia seva recent, revestit de casulla, bàcul i mitra. El Papa acaba de concloure una celebració eucarística. El seu rostre mostra el pas dels anys i dels treballs realitzats al servei de l'Evangeli. Apunta un somriure i la seva mirada fixa i interpel·ladora s'adreça a nosaltres mentre ens mostra, ens ensenya la creu, el seu bàcul pastoral. Ha estat i és la creu la força de la seva vida i del seu ministeri, gastat, desgastat i encara tan fresc. El cartell es complementa amb el lema «Sereu els meus testimonis». Joan Pau II ha estat i és testimoni excepcional de Jesucrist. Joan Pau II ens insta a tots, ara en concret als espanyols, a ser testimonis de Jesucrist enmig del nostre món, «magnífic i turmentat», enmig del secularisme i l'indiferentisme. D'aquesta manera, a través del cartell anunciador de la seva visita apostòlica, el Papa sembla dir-nos: «No tingueu por. Sigueu testimonis del Senyor, l'únic redemptor de l'home.»

A www.sereismistestigos.com
trobareu el material complet
de la campanya
«100 dies. 100 respostes.
A l'espera de Joan Pau II»

Carta Dominical

Ricard M. Carles
Cardenal, arquebisbe de Barcelona

La creu de Crist i el problema del mal

En una de les seves obres, Solzenicyn conta el pas-seig del protagonista, Kostoglotov, pel parc zoològic, i que aquest va trobar una gàbia buida sobre la qual hi havia un avís, escrit de pressa, que deia: «La mona que vivia aquí ha quedat cega com a conseqüència de la crueltat insensata d'un visitant. Un mal home li ha llançat tabac als ulls». Aquell missatge tan elemental li feria el cor. Només es deia de l'autor que era un mal home. I la pregunta immediata era: per què algú va fer aquesta acció sàdica? La mona no li havia fet cap mal, a l'home. Era la pura gratuïtat de la maldat. Incomprensible gratuïtat que prou vegades es dona en la societat.

També Sant Agustí conta en les seves *Confessions* que, junt amb altres joves, que qualifica de bergants, sovint robava peres: «Ens emportàvem —diu— una gran quantitat de fruits, i no era només per alimentar-nos sinó per llençar-los als porcs. I encara que ens n'hagués menjat alguns, l'essencial per a nosaltres era el plaer d'un fet prohibit».

Agustí s'interroga sobre aquest abisme del mal que l'habitava. Què hi havia en el seu cor «perquè fos gratuïtament dolent, i per què no tenia un altre mòbil la meua malícia sinó la mateixa malícia?» Sí, per què?

En el llenguatge vulgar es diu: «Els homes són dolents»; però es tracta sempre dels altres. Mes si jo vull ser honest, he de reconèixer la meua connivència —per no dir la meua solidaritat— amb aquesta maldat. Hi ha trets de la meua vida de què jo no em sento orgullós, certs actes que pesen sempre sobre la meua consciència. Jo m'he arribat a dir: «Sóc dolent», «la maldat, de fet, també és en mi». Però llavors, per què jo sóc dolent? Hi ha cap resposta?

La Bíblia s'ha plantejat el problema del mal en tota la seva amplitud. L'escàndol i la injustícia del mal, aquest és el problema que mostra sens dubte tota la seva virulència en el llibre de Job, llarg poema o més exactament drama teatral, on tot passa en un canvi de discurs i de reflexions sobre el problema del mal. Job xoca amb

«l'excés del mal», com diu Nemo en l'obra Job i l'excés del mal. Parlar d'excés és una manera de dir que «això és massa». Això passa de mida. Això no té cap sentit.

Quina és, en definitiva, la moral del llarg poema? La qüestió del mal i de la justícia de Déu en el món ha estat posada a un nivell fins aleshores desconegut. La saviesa tradicional amb la seva resposta quedava sempre decididament curta, mirant el pes dels patiments humans. La resposta divina continua dilatòria: remet al futur. «Només l'excés de felicitat respondrà a l'excés del mal», escriu Nemo. Per a Déu no es tracta només d'esborrar el mal donat, sinó de mostrar-se, per la felicitat donada fins a l'excés, a la mesura de l'incommensurable excés del mal. De moment, Déu no revela el seu secret, s'accontenta de cridar l'home a la seva condició de criatura i d'invitar-lo a la fe. Però el llibre de Job s'inscriu en una revelació que està lluny d'estar acabada i que s'obre a l'única resposta possible: la creu de Crist.

Paraula i vida

Lluís Martínez Sistach
Arquebisbe de Tarragona i Primat

Acollim el Papa

El papa Joan Pau II ens visita de nou. La presència del successor de Pere entre nosaltres enriqueix la nostra consciència eclesial. Sant Ambrós, bisbe de Milà, afirmava: «On és Pere, allí hi ha l'Església.» Unit a Pere i als seus successors, segons Newman, els creients en Jesús «descansen en la plenitud catòlica».

Aquest nou viatge apostòlic del Papa ens omple de goig, perquè ens sentim acompanyats per aquell que ha rebut del Senyor el carisma de confirmar els seus germans, puix, com ens diu el Concili Vaticà II, el Senyor «va posar sant Pere al davant dels altres apòstols i va establir en ell el principi i el fonament perpetu i visible de la unitat de la fe i de comunió».

El Papa és abans que res el successor de Pere, cap del col·legi apostòlic. Pere apareix en els evangelis i els Fets dels Apòstols com una figura destacada entre els dotze, per voluntat i elecció personal del Senyor Jesús, el qual, com a primer signe de la seva singularitat en l'Església, li canvià el nom de Simó pel de Pedra. Jesús va confiar a

Pere una missió molt important. Recordem aquelles paraules que li dirigí el Senyor: «Tu ets Pere, i sobre aquesta pedra edificaré la meua Església, i les portes del reialme de la mort no li podran resistir.» L'Església de Roma, presidida per qui rebé aquesta missió del Crist, que «presideix en la caritat», segons l'expressió de sant Ignasi d'Antioquia al començament del segle II, és des de sempre una regla i una guia del comportament cristià.

Acollim amb gratitud aquesta nova visita del vicari de Crist, predicador infatigable de l'evangelí, testimoni i mestre de la veritat evangèlica, garant de la unitat en l'Església. El Papa, malgrat la seva fragilitat física, és un testimoni vivent de la fortalesa espiritual.

El Papa ve a canonitzar cinc cristians que visqueren estimant Déu i els germans amb generositat i radicalitat. La canonització d'uns membres de l'Església que naixeren al segle XIX i moriren al segle XX ens fa més palès que la santedat és possible i és una realitat viva en el nostre temps, i que tots els batejats som cridats a ser sants.

Un altre acte important d'aquesta visita apostòlica de Joan Pau II és la seva trobada amb els joves provinents de totes les diòcesis. El Papa desitja tenir aquest encontre, i també l'esperen els joves, que sempre han manifestat una gran sintonia amb aquest Papa pelegrí. El missatge que transmet a la joventut arriba fàcilment al cor dels nois i noies que l'escolten amb desig i interès.

Les últimes Jornades Mundials de la Joventut han fet ben palès l'amor que el Papa manifesta pels joves, i les seves paraules són punts de referència per a la seva orientació com a persones i com a cristians enmig del nostre món. A Toronto els va dir que «la major font d'infelicitat és l'equívoc de trobar la vida prescindint de Déu, d'aconseguir la llibertat exclouent les veritats morals i la responsabilitat personal».

Els cristians tenim el do del ministeri del successor de Pere, que és un enriquiment per a l'Església. Qui exerceix aquest ministeri s'apropa a nosaltres amb aquest viatge apostòlic. Això és, certament, un motiu de goig i d'agraïment.

La pàgina

del nostre setmanari

www.catalunyacristiana.com

opinió

Punt de vista

Dra. Cèlia Rosich Pla

Doctora en Filosofia i professora de Blanquerna,
Universitat Ramon Llull

Diàlegs

Areu es comenta la necessitat de dialogar amb les altres cultures, les altres nacions i les altres religions. Tanmateix, el vertader diàleg crec que es practica poc i potser justament per això, perquè és un bé escàs, s'esmenta amb freqüència.

Com quan parlem de la pau, que tothom vol, però poca gent practica seriosament, quelcom de semblant passa amb el verb dialogar. És cert que encara hi ha gent que manifesta obertament el seu *no* al diàleg. Em sembla una postura clara i, si voleu, sincera, però molt poc humana. Un segon grup de persones manifesta que voldria «dialogar», però no amb tothom. Aquesta segona postura és, des del meu punt de vista, contradictòria. Per què dic això? Doncs perquè m'incloc en un tercer grup de gent que pensa que una actitud sincera de diàleg no hauria de vetar cap interlocutor. Intentaré explicar-ne les raons.

Al meu entendre, el diàleg no solament és necessari en l'intent de resolució de conflictes, sinó que és quelcom de què no es pot prescindir si parlem d'enteses entre éssers humans. Dit d'una altra manera, entre persones, hauria de ser inimaginable una negociació sense diàleg.

Si l'home, a diferència dels animals, ha estat dotat, per evolució de les espècies, del do de la paraula, per què se'n serveix tan rarament en el tractament dels seus conflictes? Per què tan sovint el poder de la força bruta o la força del poder substitueix la força de la paraula? Prou sabem que és més lent i més costós arribar als objectius a partir del diàleg que per imposició o per la força. En tenim prou exemples fent un repàs de la història de la humanitat o en simples esdeveniments de la vida quotidiana, tant en l'àmbit laboral i de la política, com familiar i social. Però, si no sabem resoldre els antagonismes amb diàleg, en què ens distingim els humans dels animals?

Si ens fixem en l'etimologia de la paraula, ens adonem que el diàleg és quelcom més que una conversa, una xerrada, una dissertació o una explicació. L'arrel grega *dia*, que significa «a través de», aporta quelcom de més afegit al *logos*, a la «paraula». Però, quin és aquest valor afegit a la pura paraula?

Per dialogar, d'entrada, cal que hi hagi, almenys, dos o

més interlocutors; que quan un parli, l'altre, o els altres, escoltin, i viceversa. Saber escoltar és tant o més important que el fet de parlar. Cal, també, que un cop iniciat el diàleg no s'amaguin ni es manipulin les informacions; que els interlocutors s'esforcin per entendre i comprendre; que siguin capaços de pensar que la pròpia posició podria no ser l'única vàlida; que tampoc no és infal·lible; que hi ha diferents perspectives per afrontar la realitat i que aquesta és plena de matisos; que el propi punt de vista pot ser modificat, i potser també millorat, amb l'aportació dels altres; que en tot diàleg i en tota negociació s'ha de ser clarivident i generós alhora o, dit d'una altra manera, s'ha de saber distingir el gra de la palla, que no es tracta de vèncer ni de convèncer, sinó d'intercanviar posicions per tal d'arribar a algun acord; que no es pot ser impacient; que cal un temps per fer-se càrrec de la realitat dels altres; que també és necessari un temps de reflexió abans de prendre decisions; que, tot i ser fermes i conseqüents amb les decisions un cop preses, convé tenir també present aquella dita que diu que rectificar és de savis.

A continuació citaré alguns dels àmbits on considero que és més urgent intensificar el diàleg en aquests moments a la nostra societat: primer, al món polític; en segon lloc, el diàleg entre les diferents cultures i religions, i, també, a l'escola i a la família. És evident que tots aquests espais estan relacionats i involucren tots els ciutadans, amb més o menys grau de compromís i responsabilitat, segons els casos.

I com que també cal aprendre a dialogar, el primer dels àmbits i el més propici per iniciar-ne l'aprenentatge és la família. Tasca que no és gens fàcil, perquè aquí la lògica dels sentiments pot ofegar la lògica del raonament. També perquè cal disposar de temps i llocs adients per dialogar i sovint això manca. Més temps disponible per a pares i fills i menys temps dedicat a la televisió, per exemple, ho afavoreixen. Explicar, escoltar, comunicar i comprendre requereix poca pressa i menys soroll.

Si volem diàleg a la societat, hem de començar-lo a practicar ja a la família.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

«El peix», un símbol cristià

«Cada dia s'aprèn alguna cosa.» Ho deien ja els antics. I s'acompleix constantment. He de reconèixer que el descobriment d'una cosa nova, en la qual mai no m'havia deturat, em causa una alegria impressionant. Reps, al llarg dels dies, constants lliçons dels infants, dels joves i dels adults. Ho agraeixo i m'ajuda a tenir ganes de posseir el significat dels conceptes i dels esdeveniments. Fa caminar amb pas lleuger per la vida i amb el convenciment que no ho saps tot, que encara has d'aprendre coses noves.

Quan descobreixo nous significats sento un estupor especial. Això m'ha succeït a través de la portada del magnífic llibret mensual *La missa de cada dia*. La portada d'abril conté una paraula grega, que coneix perfectament, i a sota hi ha un cercle amb uns radis, com si fos una roda. Aquest signe no el sé desxifrar.

El repte és fàcil. L'explicació de la portada sol figurar en la contraportada. S'hi llegeix Efes: el peix, un símbol cristià. De fet, a la ciutat d'Efes —molt important pel testimoniatge

de les ruïnes— no hi ha signes de cap monument notable bastit pels cristians. «L'únic record antiquíssim que hi podem trobar és un petit dibuix gravat al terra del carrer que anava del teatre fins al port. És un acrònim, és a dir, una paraula formada amb les lletres inicials d'una expressió: I X C Y S (Jesús Crist de Déu Fill Salvador).»

Prossegueix: «Amb la combinació i superposició de les cinc lletres componien el cercle amb radis que apareix a sota de la paraula. D'altra banda, *ikhthys* vol dir *peix* en grec. Per això el dibuix d'un peix esdevingué un símbol molt freqüent pel qual els cristians es reconeixien entre ells.»

La troballa ja l'he oferta a familiars i amics. He considerat que potser alguns lectors del nostre setmanari no coneixien aquest signe i que s'alegrarien de saber-lo. Per a mi ha estat tot un descobriment. Cal agrair també això, a més del gran servei litúrgic i espiritual que fa, a *La missa de cada dia*.

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà (ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net)

A l'Església es viu feliç

La frase no sona a *progre*, que és el que es porta avui dia. Sovint em defineixo com a *freelance* i, per *realitzar-me* en aquest ofici (això sí que sona bé) i conservar la pròpia autoestima (més del mateix), cal moure's en l'aventura espiritual, per això dic que el goig en l'Església és ple per a mi.

És norma de ben nascuts en l'activitat crítica anomenar sovint la llegenda del «gran inquisidor». La vaig descobrir fa uns 40 anys. La vaig llegir amb la passió amb què es llegeixen a certa edat les coses que agraden. L'he comentada moltes vegades. A qui li deia que la trobaria al capítol cinquè de la cinquena part d'*Els germans Karamàzov*, de Dostoiévski, encara que em donés el seu consentiment, difícilment comprava el llibre i, si l'hi deixava, m'exposava a perdre'l. Llegir-la en la seva presència era difícil, ja que ocupa 21 pàgines, així que vaig decidir fa temps tenir preparades unes fotocòpies i lliurar-les. Hom pot utilitzar l'escript per carregar-se olímpicament la Cúria Romana actual: al llibre Ivan, en explicar-li al seu germà Aliosha, diu que pretén fer-ho amb Roma, els jesuïtes i els inquisidors. És un text meravellós, potser l'autor va pensar que no tindria temps d'escriure una novel·la autònoma i la va introduir amb mestria en la gran obra.

No sóc vaticanista, ni de bon tros, no obstant això, tinc entès que la Cúria té les seves categories i tractaments, que es publiquen tots a l'Anuari Pontifici, que no he tingut mai a les meves mans. Els que la formen són, doncs, gent concreta, amb adreces, costums i hàbits que hom pot conèixer. Homes amb cor que, encara que pogués ser dur, hom pot entendre. En dues ocasions m'he dirigit a un monsenyor d'aquests. La primera vegada va ser per sol·licitar una dispensa de l'edat d'ordenació. Aquest bon curial era germà d'una amiga de la meua mare i, utilitzant família i amistat, li vaig escriure, i vaig rebre una resposta afirmativa, però en instàncies inferiors em va ser negada la gràcia sol·licitada. Molt temps després, i el monsenyor era diferent, la qüestió va ser intranscendent: es tractava d'obtenir alguna lira vaticana per regalar-la a un amic (mone-des d'aquestes d'alguns anys són difícils de trobar). Era a Roma i ho demanava al capvespre, doncs bé, l'endemà ja me'n va aconseguir unes quantes. Explico anècdotes que potser molestaran algú i faran somriure d'altres, però que són significatives.

El que és dolent, el difícil, és enfrontar-se als que són contraris a la institució de la qual parlava. Conèixer-ne els membres i mestres, distingir-los i aconseguir trobades de diàleg franc és complicat. Sovint s'escuden en un cert secretisme. Ni ells mateixos es definirien com a grup, encara que ho fossin. Per conèixer el seu contorn ideològic cal anar a preguntes subtils, anomenar les lectures que a hom l'entusiasmen i observar-ne la reacció. Preguntar per persones, anar al comentari d'algun lloc o organització concreta i mirar quina cara fan. És una feina apassionant, feina típica de *freelance*. Costa molt que t'acceptin, ells que es queixen de no ser acceptats. Costa molt que t'escoltin, ells que diuen que no són escoltats mai. Resulta gairebé impossible conèixer quina vida porten, ells que públicament condemnen els vicis i els costums dels seus contraris. Aquells que defensen amb intrepidesa democràcies i llibertats, sovint són en els seus judicis i decisions, uns dictadors.

Notes insignificants

Germà Adrià

L'àngel curiós

El meu amic l'àngel Belalín es va enfadar amb mi perquè el vaig anomenar en un altre escrit i li vaig canviar el nom. «Que no, que no és Olalín, sinó Belalín», em diu, i ben orgullós.

Que tots els noms dels àngels tenen el seu significat. I Belalín vol dir «curiós». Sí, l'àngel curiós perquè ja al Cel li agrada xafardejar per tot arreu. I des que per culpa meua està amb els homes, vol xafardejar tot el que passa aquí.

M'acompanya allà on vaig encara que d'una manera invisible. Que ell podria anar-hi sol, però se li escaparien molts detalls que considera interessants, per després fer-se l'important a les tertúlies amb els seus companys angelets.

I així em diu que aquesta setmana ha estat amb mi a la Model i a Quatre Camins, perquè això de la presó no hi ha manera d'entendre-ho.

Per què volem els homes tancar ben tancats d'altres homes que ens han molestat? És senzillament una venjança? O és un escarment? La presó escarmenta algú?, es pregunta.

I li he de dir que en molts anys que vaig per aquests «hotels de privilegi» no he vist mai ningú que hagi «escarmentat».

Després m'explica com mentre jo parlava amb algú, ell passejava pel pati i sentia els pensaments d'homes que anaven amunt i avall, sense rumb, sense anar enlloc. Que veia els seus pensaments i s'espantava. Que uns quants maquinaven atrocitats, com gaudint en el que ja sabien que no podrien fer mai. Que d'altres s'atipaven de tristesa: aquell que recordava la seva dona jove, neteta,

aquell que es recordava dels dos fills petits, que potser no tindrien res per menjar si la seva mare no es prostituïa, aquell que veia la seva mare ja gran que plorava cada dia esperant que tornés.

I em deia Belalín, que no és bo que els homes s'enfonsin en la tristesa, perquè d'aquesta passen a la desesperació i de la desesperació s'arriba a barbaritats.

M'explica que es va asseure al costat d'un que tota l'estona va estar d'esquena al televisor, sense mirar la pantalla, sense parlar amb ningú, sense pensar res. Que només semblava atent a pescar alguna burilla. Que va estar a punt de venir al meu costat i robar-me uns quants dels cigarrets que donava als que cridava per parlar amb ells. Però, està clar, hauria semblat un miracle, i què passaria a la presó si es fessin miracles? Segur que algú li demanaria que fes un forat als murs per poder sortir. I, què diria la gent de bé si un àngel facilitava la sortida d'algun pres?

Li dic que a mi no em desagradaria. Que hauríem de trobar el truc perquè algú pogués sortir a mitja tarda a passejar fora de la presó. Que de moment només facilitaríem la sortida de passeig als que ens oferissin garanties de tornada.

I Belalín em diu que es va admirar de la serenitat dels vigilants de la presó. Perquè a ell li havien explicat que portaven armes, porres i gasos, i res de tot això. Que eren allà, al costat dels presos totalment indefensos si els presos s'esvalotaven.

Vam quedar que un dia li explicaré el que jo faig a les presons, perquè va veure que no feia res: només parlar...

Zoom i Rauxa

Eduard Brufau

Al que avui és l'Iraq el cristianisme hi va arrelar amb força ja durant el baix imperi romà. Avui els descendents d'aquells primers cristians són uns 700.000, una gran part catòlics de ritu caldeu. Malgrat l'èxode de molts d'ells els darrers anys, la comunitat cristiana iraquiana ha superat amb èxit tota mena de vicissituds, inclosa la recent guerra.

Les nostres fàbriques d'armes

Durant els darrers mesos les protestes, manifestacions i actes diversos contra la guerra de l'Iraq han estat constants. A aquests esdeveniments ciutadans hi han donat suport tota mena d'entitats que han volgut deixar clara la seva aposta per la pau i el refús a la violència. Entre els qui s'han afegit a aquest missatge de pau hi ha bona part dels partits polítics. Però paradoxalment, ara que s'acosten diversos comicis, és evident que cap partit pensa traslladar aquesta ànsia de pau al seu programa electoral o de govern. Fins ara cap dirigent dels que ha clamat contra la guerra no ha parlat mai de tancar les fàbriques d'armes del nostre país, que és el vuitè del món en fabricació d'armament. Quina credibilitat té mantenir un missatge antibel·licista sense tocar, a l'hora de la veritat, la poderosa indústria armamentística de l'Estat espanyol? Eliminar-la seria la manera més convincent i eficaç de demostrar que s'aposta de debò per la pau. Però mentre continuï aquesta paradoxa escandalosa la credibilitat i l'eficàcia de l'alternança de partits al poder estarà en dubte.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana (lluis.serra@fms.it)

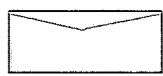
Representacions sacres

La Setmana Santa passada vaig participar en dues representacions sacres. El Diumenge de Rams vaig anar a Formia, un municipi de Latina, on durant més de tres hores es va escenificar la *Sagrada representació de la passió, mort i resurrecció de Jesucrist*, organitzada per la parròquia de Sant Erasme. El Divendres Sant, Bracciano, ciutat famosa pel seu castell i al costat del llac que li dona el nom, va escenificar durant dues hores *La passió de Crist*, en la vint-i-vuitena edició.

Es tracta de dues obres protagonitzades per aficionats, obertes al públic i el desenvolupament de les quals es desenvolupa d'una manera itinerant per diferents llocs del municipi. Els espectadors segueixen a les places i als carrers els diferents moments més significatius. Com que els escenaris de moltes ciutats italianes són esplèndids, només cal il·luminar-los convenientment per crear una atmosfera suggeridora. La representació de Formia s'ajusta amb molta precisió als textos evangèlics. S'inicia amb l'entrada triomfal de Jesús per un dels carrers que desemboquen a la plaça central del barri. Al pati de l'església se celebra l'últim sopar. En una altra plaça, el sanedrí delibera què fer amb Jesús. En una casa porticada de diversos pisos, Pilat i Herodes en nivells diferents interroguen Jesús. El Via Crucis acaba a la plaça principal del casc antic on es porta a terme la crucifixió. Una altra vegada i per acabar, el pati de l'església és l'escenari de l'aparició de Crist ressuscitat als apòstols reunits al cenacle, juntament amb Maria. La fórmula adoptada afavoreix la contemplació, la meditació de la passió i la interioritat. Bracciano, en canvi, ofereix un producte molt espectacular, estructurat en tres moments i llocs. Al quarter de la ciutat i sobre un escenari que inclou la projecció d'imatges filmiques, es viu des de l'aparició de Joan Baptista fins al procés de Jesús. El ritme de les escenes és trepidant i estan molt ben resoltes tècnicament. Els decorats canvien amb rapidesa i el vestuari és ric. Posteriorment, el seguici del Via Crucis encapçalat per la cavalleria romana passa pels carrers fins a arribar a la plaça del castell Odescalchi, on es fa la crucifixió. Una escena digna del cinema d'època, ja que els soldats apostats de forma marcial al primer nivell d'un castell esplèndid construeixen una imatge de poder i de singular bellesa. La fórmula de Bracciano és tan enlluernadora que resulta difícil passar de l'espectacle a la meditació. El públic, calculat en més de set mil persones, omple aquests llocs que no poden ser gaire grans per a un centre històric.

Aquestes dues representacions són una mostra petita de la riquesa religiosa i cultural, d'inspiració cristiana, que existeix al patrimoni popular italià. Totes elles apropen d'una manera o d'una altra a la figura de Crist i introdueixen en una societat de benestar l'interrogant del sentit de la vida. La figura de Crist té un missatge sempre actual, però en els temps que vivim ens ofereix unes claus molt reveladores. Els soldats romans, i en aquestes representacions ho són gairebé en el ple sentit de la paraula, simbolitzen el poder militar, que juntament amb el poder polític i religiós de la seva època volen controlar el missatge del Messies. La multitud canviant es deixa endur per les idees imperants del moment. Jesús, en un context de violència, continua optant per la pau: «Embeina la teva espasa, perquè qui a espasa mata a espasa mor.» En comptes de llançar els seus deixebles a la mort, ell ofereix la seva vida pels altres. No cerca morir, sinó que persegueix la coherència i la fidelitat a la seva missió de manera insubornable. Els que decideixen les guerres no s'acostumen a trobar a les trinxeres de vanguardia, en canvi Jesús fa el primer pas i sempre al servei de la pau. Els deixebles que el segueixin saben a què atènyer-se perquè tenen sempre qui els va davant. La passió es desenvolupa en un entramat d'interessos, de traïcions, de complots, de manipulació, de joc brut d'asfíxia espiritual, però Jesús no es deixa engolir pels esdeveniments i els viu sempre des de la seva interioritat personal. No cau en la provocació i manté el seu missatge de pau, d'una espiritualitat basada en l'amor i la justícia, de la fe en Déu Pare. Aquestes representacions populars ens ho recorden.

Cartes del lector

El veritable sentit de la Pasqua

En aquests dies de mort i de guerra, fóra bo que nosaltres, com a catòlics, interioritzéssim el veritable missatge que Jesús ens va deixar amb la seva mort. Un missatge d'amor infinit que avui, més de dos mil anys després, sembla que encara seguim ignorant.

MARTÍ MANCILLA MUNTADA
Granollers

els seus testimonis».

És una gran notícia, un moment únic per sentir el gran missatge que ens porta i agrair-li tot el que fa per l'Església i per tots nosaltres. Una tasca infatigable en què no ha escatimat esforços, treball i dedicació. Un esdeveniment privilegiat per aplegar-nos en una pregària. Una pregària tan necessària en els temps en què ens ha tocat viure.

CRISTINA GARCÍA
Madrid

Acollir el Papa

Aquest temps que ens ha tocat viure en què la «pau» sembla haver esdevingut una utopia desitjada, m'omple d'orgull i m'il·lusiona comprovar que hi ha milers de persones que generosament dediquen el seu valuós temps a aconseguir que el Sant Pare Joan Pau II tingui una acollida a Madrid com només ell es mereix. Testimoni autèntic, sempre al servei de la humanitat, exemple de conducta, coherència i pau... nombrosos qualificatius a tenir en compte i impossibles de reflectir en només unes quantes línies.

Per això, a Madrid, milers de joves voluntaris, associacions, sacerdots i religiosos porten a terme treballs intensos que faran que el Papa hi trobi la seva llar i tingui la certesa que «serem

El Rosari, pregària dels enamorats

• Resseguir la vida de Jesús amb Maria, tot repetint el Pare Nostre, l'Ave Maria, el Glòria...

• Dir-li moltes vegades: «*Déu vos salve Maria... el Senyor és amb Vos... beneïda sou Vos... beneït és el fruit... Jesús...*»

• Recordant-li: «*Santa Maria, Mare de Déu, pregueu per nosaltres pecadors, ara i en l'hora de la nostra mort. Amén.*»

I així un misteri, un altre, un altre... anant-lo desgranant...

Què hi fa que en algun moment l'atenció es dispersi? El cor i la voluntat hi són presents. I si algun dia la son

acluca els ulls? Som com el nen petit que s'adorm en braços de la Mare...

Sí, resem el Rosari. És pregària d'enamorats. Només els enamorats no es cansen de dir a la persona estimada el seu amor... Els enamorats de Jesús, els enamorats de Maria, no ens cansem de dir una vegada i una altra: «*Déu vos salve Maria...*», «*Santa Maria, Mare de Déu...*», tot meditant els misteris de la vida de Jesús. I la Mare vetlla i vetllarà per nosaltres «*ara i en l'hora de la nostra mort*».

Pregària senzilla, oració meravellosa... El Rosari, pregària d'enamorats.

NÚRIA VIÑOLAS i ESTEVA
Cornellà de Llobregat

Posar seny

Em tinc per persona de seny i considero la guerra com un mal terrible que s'hauria d'haver evitat. Ara bé, les manifestacions contra la guerra, que fomenten la mandra i les poques ganes d'estudiar, les trobo un desencert. Demanaria als estudiants que estudiessin, guardant la seva solidaritat per als caps de setmana. La gent podria treballar, que és el que cal fer per fer gran un país i realitzar-se un mateix.

MARIATERESA LLADÓ BADIA
Barcelona

Finestral de la caritat

Servei d'ajuda econòmica de Càritas diocesana de Barcelona

113. Dona separada amb una filla menor al seu càrrec. No té feina. Viuen rellogades. Per a les despeses d'habitació i relloguer durant un mes, 360 €

114. Parella amb un fill al seu càrrec. Ell no tenia feina. Ella té una malaltia crònica i té problemes de visió. Per a unes ulleres, 142 €

115. Parella amb una filla menor. Ell recull ferralla. Ella fa neteges. Han de deixar la nena a la llar d'infants. Per a tres mesos, 504 €

116. Matrimoni amb dos fills menors. Ell treballa amb el sou mínim. Ella no pot treballar perquè està malalta. Per a medicaments, 72 €

117. Dona separada amb un fill menor. Treballa en el servei domèstic. El fill té una disminució que li dificulta l'aprenentatge. Per al menjador escolar, 385 €

118. Dona separada amb dues filles al seu càrrec. Treballa sense contracte. Deuen un mes de lloguer. Necessiten 390 €

119. Matrimoni amb dos fills menors. Ell és a l'atur. Ella té cura del fill

petit, malalt. El nen ha de prendre una medicació de cost elevat. Per a dos mesos de medicaments, 190 €

120. Dona amb quatre fills menors al seu càrrec. Cobren un subsidi familiar. Han hagut de buscar un habitatge ja que on vivien no tenien les condicions mínimes d'habitabilitat. Per a despeses d'entrada, 752 €

121. Matrimoni amb tres fills menors. Ell està a l'atur sense dret a subsidi. Ella fa neteges. Per a dos mesos de lloguer, 500 €

122. Matrimoni amb dos fills menors. Ell treballa amb un sou baix. Ella està pendent de cobrar la invalidesa. Per a un mes de lloguer, 312 €

123. Matrimoni amb set fills menors. Tots dos són a l'atur sense dret a subsidi. Viuen a casa dels avis. Els únics ingressos són els de la jubilació de l'avi. Per a aliments, 300 €

124. Home separat amb dues filles menors al seu càrrec. Té en tràmit una pensió d'invalidesa. Per a aliments i lloguer (dos mesos), 250 €

125. Anciana. Viu acollida a casa d'uns familiars. Té problemes de salut. No té ingressos. Està pendent de la pensió mínima. Per a medicació i despeses personals durant tres mesos, 400 €

126. Matrimoni amb tres fills menors. Ell ha exhaurit el subsidi d'atur. Ella fa neteges. Per evitar que els tallin els subministraments, 180 €

127. Ancià sol. Sense família. Cobra una pensió mínima que no li cobreix les despeses bàsiques. Ha anat acumulant deutes de lloguer. Per evitar el desnonament, 781 €

128. Home sol. Viu amb la seva mare, anciana. És a l'atur sense dret a subsidi. Els únics ingressos són els de la pensió mínima de l'anciana. Ell està malalt. Per a medicaments que no cobreix la Seguretat Social, 50 €

Càritas diocesana de Barcelona, plaça Nova, 1 - 08002 Barcelona, tel. 933 013 550, fax 933 013 961, a/e: correu@caritasbcn.org, web: www.caritasbcn.org, c/c: 2100-0965-0200027605.

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL,
pel Dr. Joan
Antoni Mateo

Pornografia

—Dr. Mateo, potser la consulta que li faig semblarà passada de moda. Tinc el costum a casa meua d'apagar el televisor quan apareixen persones nues o practicant sexe. Algunes de les meves amigues diuen que no és pecat, que és natural i que els nens han de veure-ho tot. També em discuteixo amb el quiosquer perquè ven revistes pornogràfiques. M'agradaria conèixer el seu criteri.

—La qüestió que em planteja de cap de les maneres és inoportuna o passada de moda. És de màxima actualitat. En primer lloc la felicito sincerament per la seva decidida actuació a favor de la seva família. Cal protegir els nens dels virus espirituals demolidors que circulen lliurement per la televisió. L'opinió de les seves amigues és d'autèntiques ximplies. Haurien de sentir el que diuen els psicòlegs infantils sobre els efectes devastadors d'un ús dolent de la televisió. No dubti que si actuen d'acord amb aquesta insensata pedagogia, ploraran llàgrimes amargues pel mal causat als seus fills. Els nens no han de veure-ho tot, ni escoltar-ho tot, ni provar-ho tot. I és particularment important, diguem-ho de passada, que els pares no discuteixin entre ells en la seva presència.

La pornografia és una pesta autèntica i els mals que provoca en la moralitat són incalculables. Molts països (i no precisament cristians) la castiguen amb penes molt severes perquè són conscients que destrueixen la joventut. I jo afegiria que també els que no són tan joves, si s'hi fan addictes.

Convé precisar bé el concepte de pornografia. El Catecisme de l'Església catòlica ensenya que la pornografia consisteix a donar a conèixer actes sexuals, reals o simulats, fora de la intimitat dels protagonistes, exhibint-los davant de terceres persones de manera deliberada. Ofèn la castedat perquè desnaturalitza la finalitat de l'acte sexual. Atempta greument contra la dignitat de qui s'hi dedica (actor, comerciants, públic), perquè cadascun esdevé per l'altre objecte d'un plaer rudimentari i d'un guany il·lícit. Introdueix uns i altres en la il·lusió d'un món fictici. És una falta greu. Exposar el cos de la persona amb fins denigrants és també greument pecaminós. Una consciència ben formada adverteix ràpidament la malícia de la pornografia. És una cosa que provoca escàndol per ella mateixa. No ens repugnaria entrar a una carnisseria i veure que s'hi ven carn humana? Una cosa semblant, a nivell moral, és la pornografia.

La doctrina catòlica ensenya també que les autoritats civils han d'impedir la producció i la distribució de material pornogràfic. Aquí entra la consulta sobre el gestor del quiosc o de la llibreria. Un cristià no pot cooperar al mal. Vendre pornografia és incompatible amb la dignitat de fills de Déu que ens ha estat revelada i comunicada en Jesucrist.

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a: elconsultori@hotmail.com - catcris@iberinet.com - www.balmesiana.org - apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida). Cal indicar sempre «Consultori».

Carta pastoral

Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona

Estimat fidel cristià:

Estem començant tot just la cinquantena pasqual, i per això penso que és encara perfectament legítim desitjar-te una santa Pasqua. Aquesta és un dels avantatges de la Pasqua: que duri cinquanta dies!

Tanmateix, no fa tants dies que parlarem per telèfon, i que m'explicares el que havies fet en un dels últims dies de la Quaresma. De moment no vaig dir-te res; però després m'hi he repensat. Crec que és un deure de consciència per part meua avisar-te i dir-te clarament el que l'Església pensa i té decidit sobre l'afer de la confessió. Recordo la impressió que em va fer un discurs del papa Pau VI als bisbes de Nova York, en què els avisava molt seriosament sobre el deure que tenien d'atendre aquest tema. Per això la carta que ara t'escric és, per a mi, una carta «pastoral» en el sentit més original del terme, perquè la faig com a amic pastor de l'Església sobre un punt important de l'acció santificadora de l'Església.

El que em deies és que a la teua parròquia, aquest any, ja no havien cele-

brat la reconciliació amb absolució col·lectiva, però tu, amb uns quants fidels més, a més d'haver reprovat la decisió del rector, havíeu anat a l'església veïna; on sabíeu que no hi havia confessió personal en la celebració de la penitència. Així havíeu pogut continuar rebent l'absolució col·lectiva, sense la confessió individual...

Em sap molt greu que hagi fet això, i que faci tant de temps que no has fet l'itinerari penitencial íntegre. Creia de bona fe que coneixies la identitat del sagrament de la penitència. Aquest sagrament només és complet en la mesura en què es posen alhora els actes del penitent i l'absolució del sacerdot. Els actes del penitent són el dolor pels pecats comesos, amb el propòsit d'esmena, la confessió i la penitència. La confessió és la que possibilita el discerniment del sacerdot sobre les disposicions del penitent per rebre l'absolució, que és l'acció més important, però no l'única, i per proposar l'acte penitencial. Només en casos del tot excepcionals, i sempre amb la disposició de confessar els pecats, si en aquell moment fos possible, es pot

donar l'absolució.

Ja sé que em diràs que confessar els pecats és una cosa enutjosa, en diversos sentits; i potser faràs com alguns cristians que diuen que el Concili Vaticà II ha suprimit la confessió individual. A la primera cosa, et diré que, d'entrada, pot semblar-ho si es veu com una informació donada a un home; però si llegeixes el salm 32 (a la litúrgia, 31) comprendràs el vertader sentit de la confessió, que és confessar a Déu el propi jo pecador, davant del que és ministre del perdó de Déu. A la segona cosa, et diré que no és pas cert. El ritual que es va publicar després del Vaticà II proposa un ritu per a la celebració amb absolució col·lectiva, però no pas com un ritu simplement alternatiu, sinó per als casos previstos. Pau VI ja va lluitar contra els abusos en aquest tema, i fa un any que Joan Pau II va fer una colla de precisions que deixen ben clares les condicions d'aquest ritu. La confessió individual continua essent un dels actes bàsics del penitent.

Et diré francament que la persistència que es nota en no fer cas del que diu aquell que té autoritat per decidir sobre

la celebració dels sagraments —el Papa— em sembla un signe molt negatiu de la vida cristiana. Tu ja saps que el ministre ha de celebrar els sagraments amb la intenció de fer el que fa l'Església; jo no veig clar que organitzar celebracions comunitàries amb absolució col·lectiva d'una manera regular es pugui dir que això és el que fa l'Església. No t'ho sembla?

Igualment, si els que volen rebre l'absolució col·lectiva exclouen d'entrada la confessió individual, et sembla que es pot dir que volen fer tot el que cal per a la reconciliació, segons tota la tradició de l'Església? I aleshores... on queda el sagrament? I fixa't bé que dic tota la tradició de l'Església. La confessió dels pecats ha estat sempre, d'una manera o altra, necessària per a la reconciliació. La disciplina penitencial ha tingut formes diverses, però el dolor dels pecats, el propòsit, la confessió i la satisfacció o penitència no han estat mai absents.

No t'escric per inquietar-te, sinó per ajudar-te. La teua vida cristiana millorarà si vius del tot aquest sagrament. I dona gràcies a Déu: el teu rector ha fet bé!

Per **Eduard Brufau**

El sant de la setmana

- ☐ **Nascut a Jerusalem cap al 1185**
- ☐ **Carmelità que va destacar per la seva predicació**
- ☐ **Un dels primers integrants de l'orde que va actuar fora de Terra Santa**
- ☐ **Va morir assassinat l'any 1226**
- ☐ **Pius II (1458-1464) en va aprovar el culte**

Al llarg del segle XII es va produir un fenomen curiós a Terra Santa, conquerida llavors pels croats; nombrosos antics participants a les croades i simples pelegrins s'havien establert al voltant del mont Carmel, al nord de l'actual estat d'Israel, on menaven una vida d'eremites. Prenien com a model el profeta Elies, que havia viscut en aquesta muntanya. Aquests primers carmelitans no es regien per cap regla concreta ni formaven una comunitat en el sentit estricte de la paraula. No va ser fins al 1209 que es va redactar una primera regla.

Va ser en aquesta època que sant Àngel, que llavors tenia uns 25 anys, es va afegir al grup de persones del mont Carmel. Ell viu la transformació dels carmelitans de grup contemplatiu a orde mendicant i cenobític. Per aquells

Sant Àngel de Sicília

anys la pressió de l'islam es fa cada cop més intensa, fins al punt que els carmelitans, ja estructurats, hauran de deixar Terra Santa i escampar-se per Europa. Sant Àngel serà un dels primers a anar cap a occident, cap al 1220. Serà enviat a l'illa de Sicília a predicar contra les heretgies que, tot i que ja anaven de baixa, encara tenien adeptes. La més important era la dels càtars. Sant Àngel es va guanyar l'afecte de la població durant els sis anys que es va estar a l'illa, però no pas de tothom; segons diu la tradició, un home càtar al qual el carmelita acusava de pecador empedreït va entrar a l'església on sant Àngel predicava i el va assassinar. La fama d'home sant va créixer encara més arran de la seva mort violenta i avui dia és especialment venerat a Sicília i, és clar, en l'orde carmelità.

S. ÀNGEL (cm 1226)

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa,
santoral
i altres celebracions

(Cicle litúrgic B; ferial 1)

Temps de Pasqua

(Salteri: setmana 3)

MAIG

4. Diumenge

III de Pasqua. Blanc. Lectures: Fets 3,13-15.17-19 / Salm 4 / 1 Joan 2,1-5a / Lluc 24,35-48

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Silvà, b. i mr.; Florià, mr.; Gotard, b.; Pelegrí Laziosi, rel.; beat Josep Maria Rubio, prev.

Festa Major: a Castellfollit del Boix, Clariana de Cardener, Fogars de Montclús, Llobera, Montagut, Salomó i Torre-serona.

5. Dilluns

Fèria. **Blanc.** Lectures: Fets 6,8-15 / Salm 118 / Joan 6,22-29

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Àngel de Sicília, prev.; Amador, prev. i mr.; Martí de Fиноjosa, b.; Santes, Irene, vg. i mr.

6. Dimarts

Fèria. **Blanc.** Lectures: Fets 7,51-8,1a / Salm 30 / Joan 6,30-35ALTRES CELEBRACIONS: **Martiri de sant Joan Evangelista ante Portam Latinam.** Sants, Domènec Savio; Justí, prev.; beat Francesc de Laval, b.; Santes, Beneta, vg. i mr.**Festa Major:** a Porrera.

7. Dimecres

Fèria. **Blanc.** Lectures: Fets 8,1b-8 / Salm 65 / Joan 6,35-40

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Sixt i Eovald, mrs.; Benet II, p.; Santes, beata Gisela, rel.

8. Dijous

Fèria. **Blanc.** Lectures: Fets 8,26-40 / Salm 65 / Joan 6,44-51ALTRES CELEBRACIONS: **Mare de Déu Mitjan-cera de totes les Gràcies; Mare de Déu de Pompeia.** Sants, Eladi, b.; Bonifaci IV, p.; beat Jeremies de Valàquia, rel.; beat Lluís Rabatà, prev.

9. Divendres

Fèria. **Blanc.** Lectures: Fets 9,1-20 / Salm 116 / Joan 6,52-59

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Gregori de Ber-rueza, b.; Santes, Caterina de Bolonya, vg.; Casilda, vg.

Festa Major: a Albatàrrec.

10. Dissabte

Sant Joan d'Àvila (MO), Blanc. Lectures: Fets 9,31-42 / Salm 115 / Joan 6,60-69ALTRES CELEBRACIONS: **Mare de Déu dels Desemparats.** Sants Antoni de Florència, b.; Santes, Beatriu, vg.

Lectures bíbliques

III Diumenge de Pasqua

Lectura primera

Ac 3,13-15.17-19

*Vau matar el qui ens obre el camí de la vida,
però Déu l'ha ressuscitat d'entre els morts*

Lectura dels Fets dels Apòstols:

En aquells dies, Pere digué al poble: «El Déu d'Abraham, d'Isaac i de Jacob, Déu dels nostres pares, ha glorificat Jesús, el seu Servent, que vosaltres vau entregar i vau negar, quan Pilat creia que l'havia de deixar lliure. Ell era l'innocent i el sant, però vosaltres el vau negar i vau demanar a Pilat que us indultés un assassí, mentre matàveu el qui ens obre el camí de la vida. Però Déu l'ha ressuscitat d'entre els morts. Nosaltres en som testimonis. Ja sé germans, que ni vosaltres ni els vostres dirigents no sabíeu el que fèieu, però així Déu ha complert allò que havia anunciat per boca de tots els profetes: que el seu Messies havia de patir, Ara, doncs, penediu-vos i convertiu-vos, i seran esborrades les vostres culpes.»

Salm responsorial

Responen quan us invoco,
oh Déu que em feu justícia.
M'heu eixamplat el cor en els perills,
Compadiu-me i escolteu el meu prec.

R. *Que sigui el nostre estendard
la claror de la vostra mirada, Senyor.*

Sapigueu que el Senyor
m'ha fet favors meravellosos,
el Senyor m'escolta
sempre que l'invoco. **R.**

Molts exclamen:
«¿En qui trobarem el nostre goig?

Que sigui el nostre estendard
la claror de la vostra mirada, Senyor!» **R.**

M'adormo en pau
així que em fico al llit
i em sento en vós segur,
només en vós, Senyor. **R.**

Lectura segona

1Jn 2,1-5a

*Ell és la víctima propiciatòria pels nostres pecats
i pels de tot el món*

Lectura de la primera carta de sant Joan:

Filletts, us escric això perquè no pequeu. Però si algú pecava, recordeu que tenim prop del Pare un defensor, Jesucrist, que és just. Ell mateix és la víctima propiciatòria pels nostres pecats. I no només pels nostres, sinó pels de tot el món. Per saber si coneixem Jesucrist, mireu si complim els seus manaments. Els qui diuen que el coneixen, però de fet no compleixen els seus manaments, són mentiders, no diuen pas la veritat. Però els qui fan cas de la paraula de Jesucrist han arribat de debò a estimar Déu perfectament.

Al·leluia

Cf. Lc 24,32

*Jesús, Senyor nostre,
Obriu-nos el sentit de les Escriptures;
feu que s'abruzi el nostre cor quan vós ens
parleu.*

Lectura de l'Evangeli

Lc 24,35-48

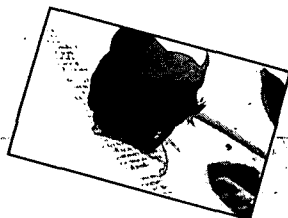
*Així ho diuen les Escriptures: el Messies havia
de patir i de ressuscitar d'entre els morts
el tercer dia*

Lectura de l'evangeli segons sant Lluc:

En aquell temps els deixebles contaven el que els havia passat pel camí, i com havien reconegut Jesús quan partia el pa. Mentre parlaven d'això, Jesús mateix es presentà enmig d'ells i els digué: «La pau sigui amb vosaltres.» Ells, esglaiats, van creure que veien un esperit. Jesús els digué: «¿Per què us alarmeu? ¿Per què us vénen al cor aquests dubtes? Mireu-me les mans i els peus, sóc jo mateix. Palpeu-me i mireu bé; els esperits no tenen carn i ossos com veieu que jo en tinc.» I mentre deia això els ensenyava les mans i els peus. Veient-los sorpresos, i que de tanta alegria encara no acabaven de creure-ho, els digué: «¿No teniu aquí res per menjar?» Ells li donaren un tall de peix a la brasa i se'l menjà davant d'ells. Després els digué: «Quan encara era amb vosaltres, us havia dit: que s'havia de complir tot el que hi ha escrit de mi en el llibre de la Llei de Moisès, i en els dels Profetes i dels Salms.» Llavors els obrí els ulls perquè comprenguessin el sentit de les Escriptures, i els digué: «Així ho diuen les Escriptures: El Messies havia de patir i de ressuscitar d'entre els morts el tercer dia, i calia predicar en nom d'ell a tots els pobles, començant per Jerusalem, la conversió i el perdó dels pecats. Vosaltres en sou testimonis.»

Barcelona

diòcesis

El cardenal Carles presideix la missa de Sant Jordi a la Generalitat

■ El prelat insta els polítics a no tenir por i proclamar la seva fe

BARCELONA.— La tradicional Diada de Sant Jordi a la Generalitat va començar com és ja costum ben d'hora a la capella del sant patró de Catalunya. Allà, el cardenal Ricard M. Carles va presidir una missa en honor del «gran màrtir sant Jordi», en un clima joios de Pasqua, envoltat de polítics de tots colors que van quedar reconfortats per les paraules d'ànim del seu prelat.

En la seva trobada anual a la capella de Sant Jordi del Palau de la Generalitat l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Ricard M. Carles, es va mostrar molt proper davant d'una audiència cridada a viure la fe dins del difícil món de la política: «No voldria ser per a vosaltres avui un jutge, sinó un amic, un germà en la fe i, si m'ho permeteu, un pare en Crist, com éscau, malgrat les meves limitacions, a la meua condició de bisbe de Barcelona.» «Celebrar Sant Jordi, i celebrar l'eucaristia aquí de bon matí, ens invita a tots al testimoniatge de la fe, amb obres i paraules», recordava Carles en començar la seva homilia.

Van assistir a la cerimònia el president de la Generalitat, Jordi Pujol, que celebrava la seva onomàstica, acompanyat de la gran majoria dels seus consellers, el president del Parlament, Joan Rigol, a més d'altres autoritats civils i militars i representants de gairebé tots els partits polítics.

El prelat barceloní va parlar del sant Jordi màrtir, per al qual, com tots els màrtirs, «els motius que té per viure valen més que la pròpia vida, perquè sap que Déu és Vida i és jutge i que no deixa mai de fer justícia als justos, com ho va fer ressuscitant Jesucrist d'entre els morts». Com ell, els cristians d'avui, va insistir Carles, «amb humilitat, no podem deixar de proclamar allò en què creiem». Especialment des de la vida política: «La vida política és prou dura. Ho és tota la vida de

A la sortida de l'eucaristia de Sant Jordi el cardenal Ricard M. Carles va fer la tradicional benedicció de roses.

l'home. I avui potser més. Tingueu confiança en els fruits del vostre servei al bé comú.»

A favor del bé comú

«L'Església us voldria ajudar —va afegir el cardenal adreçant-se amb afecte als polítics assistents— i penso que us mereixeu el seu reconeixement i el seu agraïment. El bé comú no cau tot fet del cel; el bé comú és fruit de molts esforços. I vosaltres ho sabeu i ho viviu.» En aquest sentit, el cardenal va recordar que el paper de l'Església no és el poder institucional amb finalitat política, sinó el d'«estimular les energies espirituals i el de recordar el paper fonamental dels valors de la transcendència i de l'espiritualitat per a la construcció d'un món més digne de l'home, que és fill de Déu».

L'arquebisbe de Barcelona no va voler tampoc deixar passar l'ocasió de parlar de la família i l'educació dels joves, dos dels temes sobre els quals els polítics tenen molt a dir. En aquests dos àmbits va

Foto: Gemma Morató

Pregària de Salvador Espriu a Sant Jordi

«Senyor Sant Jordi,
patró,
cavaller sense por,
guarda'ns sempre
del crim
de la guerra civil [i de tota guerra
entre els homes, diríem]
Allibera'ns dels nostres
pecats
d'avarícia i enveja,
del drac
de la ira i de l'odi
entre germans [i tots els homes i
dones ho som, de germans]
i de tot altre mal.
Ajuda'ns a merèixer
la pau.
Amén.»

demanar la seva atenció especial, per tal de fonamentar-los sobre valors autèntics.

Per acabar l'homilia, Carles va demanar la intercessió de sant Jordi per la pau: «Demanem-li el do de la pau, la pacífica convivència entre els pobles i sobretot entre els ciutadans i ciutadanes de Catalunya, ara que hem celebrat el 40è aniversari de la carta magna de la pau publicada pel Sant Pare Joan XXIII l'any 1963. Ell ens va recordar aquells quatre grans pilars de la pau: la veritat, la justícia, l'amor i la llibertat».

Després de la missa a la capella de Sant Jordi i abans de tenir lloc la també tradicional recepció festiva que el president concedeix aquest dia al Palau de la Generalitat, el cardenal Ricard M. Carles va fer la benedicció de les roses amb tota solemnitat. Molts, però, en aquells moments només pensaven ja en la xocolata i els melindros amb què Jordi Pujol va obsequiar més de 3.000 persones en la diada del seu sant. (S.G.)

Mn. Vidal ha viscut 57 intensos anys d'acció pastoral des del ministeri presbiteral.

Mor Mn. Josep M. Vidal Aunós, rector del Pi

BARCELONA.— El 22 d'abril passat, dins encara de l'octava de Pasqua, va morir a Barcelona Mn. Josep M. Vidal i Aunós, capellà emblemàtic del bisbat que havia destacat en els últims anys pel seu suport i implicació davant del problema de la immigració. Actualment era el rector de les parròquies de Santa Maria del Pi i dels Sants Just i Pastor, al nucli antic de la ciutat de Barcelona, on encara no fa dos anys es van aplegar un bon nombre d'immigrants com a signe de protesta i reivindicació d'una vida més digna.

Mn. Josep M. Vidal i Aunós va néixer a Fos (França) el 10 de setembre de 1921. Tenia, doncs, 82 anys. Va cursar els estudis al Seminari de Barcelona i va ser ordenat

prevere el 16 de març de 1946 a la parròquia de Sant Josep de Badalona. La seva vida ha estat dedicada sobretot al ministeri parroquial.

Primer va ser vicari en diverses parròquies i més tard va ser nomenat rector de Sant Vicenç de Gualba i rector de Sant Medir, al barri de Sants de Barcelona, on va portar a terme una gran tasca renovadora de l'acció pastoral i de solidaritat de la comunitat cristiana de la parròquia amb els problemes dels ciutadans. El treball pastoral de Mn. Vidal Aunós a Sant Medir es va perllongar des de l'any 1957, any en què en va ser nomenat ecònom, fins a l'any 1991, en què va ser nomenat rector de Santa Maria del Pi. L'any 1992, a aquest càrrec de

rector del Pi s'hi va afegir el de rector de la parròquia dels Sants Just i Pastor. També ha estat arxiprest de Sants-Can Tunis i vicari episcopal del cardenal Narcís Jubany.

Mn. Vidal Aunós ha treballat sempre per la renovació de l'acció parroquial. Durant molts anys va ser el representant a l'Estat espanyol del Col·loqui Europeu de Parròquies i sempre ha estat obert i solidari amb les preocupacions de la societat, en l'etapa de la transició política i darrerament acollint en l'església del Pi els immigrants sense papers.

La missa exequial en sufragi de la seva ànima es va celebrar el dijous 24 d'abril passat a les 10 h del matí a l'església del Pi. (C.C.)

Barcelona

MONTSERRAT.— El 29 de març passat moria a Montserrat, als 87 anys, el P. Estanislau M. Llopart. Cridat a la vida eremítica, l'any 1961 va començar a viure en solitud a la Santa Cova. El 1965 es va traslladar a l'ermita de la Santa Creu.

Moltes han estat les persones que l'anaven a trobar a la recerca de consell, impressionats per la seva senzillesa i simplicitat de vida. Una d'aquelles persones que el visitaven era la Gna. Miriam Calvo, oblata benedictina de Montserrat, que ha

fet vida eremítica sota el guiatge del P. Estanislau M. durant més de 30 anys, fins a la seva mort. La Gna. Miriam tenia la seva ermita al Japó propera a la del P. Estanislau i va ajudar-lo en el seu retorn al monestir de Montserrat.

La Gna. Miriam Calvo, una vida al costat del P. Estanislau M. Llopart

«Sempre he vist el P. Estanislau com un monjo sant»

—Com va conèixer el P. Estanislau?

—Des de petita, llegint amb la mare les vides dels sants, sentia una atracció especial per la vida monàstica eremítica. Per a mi, l'ermita era un lloc on la llum de Déu omple el cor i la comunió amb tothom es fa possible; el lloc on la solitud és plenitud en Déu, perquè sense Déu la solitud no passaria de ser un simple aïllament... I vaig conèixer el P. Estanislau M. als 19 anys. Des de la primera vegada, vaig reconèixer en ell l'home de Déu capaç de portar-me cap a Ell.

—Què li transmetia?

—Era un monjo senzill, que sabia acollir i estimar tothom incondicionalment. Cada persona era única per a ell i sabia adaptar-se a la condició de cadascú amb tota naturalitat, grans o petits, infants o vells... Tot i ser igual per a tothom, tenia una certa «preferència» pels pobres i senzills, perquè ell mateix se sentia molt pobre. Només restant una estona al seu costat, escoltant-lo o pregant en silenci amb ell, o bé participant en l'eucaristia a la seva ermita, tenia un efecte transformador i no era difícil sentir una mica el meravellament que sentien els deixebles d'Emaús, perquè també molts de nosaltres, teníem el cor ardent en sentir-lo parlar de Déu. Era un enamorat del Crist i estimava tendrament la Mare de Déu. Tenia un gran respecte per la llibertat i les idees de l'altre. Mai no el vaig veure imposant idees a ningú. Amb la seva pròpia vida era testimoni de Déu, del Pare que ens

La Gna. Miriam recorda amb nostàlgia la «santedat» del P. Estanislau.

estima. Certament, el vaig veure sempre com un monjo sant, fins al darrer instant de la seva vida.

—Com vivien la fe al Japó?

—Amb gran senzillesa en les formes. El dia començava amb la litúrgia de laudes i l'eucaristia, que compartíem. Al vespre, les vespres i les completes, abans d'anar a dormir, eren els punts de referència de cada dia. Durant el dia, el temps es repartia en el treball manual i en l'intel·lectual, segons les circumstàncies. Sovint el treball era dur, cosa que ajudava a fer-nos

viure de manera concreta la comunió amb els pobres. El P. Estanislau M. era molt hàbil en qualsevol treball i m'ensenyava a fer-ho. Era una persona neta i ordenada que ho tenia tot sempre molt bonic, tot i ser molt pobre; sovint em recordava el que diu sant Benet: «Al monestir tots els objectes han de ser tractats com a vasos sagrats de l'altar.» I així, en la vida de cada dia, em va ensenyar que la veritable pregària és constant: posar el cor en Déu en qualsevol ocasió. Així es va arribant a un estat natural en què tot ens parla de Déu. Un Déu absolut i més enllà de tot, que alhora és present en tot i molt íntimament dins nostre. Déu és amor i el P. Estanislau M. deia que irradiem l'amor de Déu envers tothom i tot. El P. Estanislau M. n'era l'exemple: podia passar tot el dia treballant o parlant amb algú i això no l'impedia viure el silenci i la pregària dins seu.

—Com transmeten l'Evangeli al Japó?

—Al Japó cal dir que els cristians són, aproximadament, l'1% de la població, dels quals només el 0,4% són catòlics. La nostra crida allà era de «premissió», és a dir, de restar en silenci portant secretament la presència del Crist enmig dels no cristians, per preparar els cors per a l'anunci de l'Evangeli. Tenint aquesta crida d'anar a l'Orient, el P. Estanislau M. no va voler apren-

dre l'anglès per poder mantenir-se en silenci i comunicar-se al nivell de l'esperit: «De cor a cor», diuen els budistes del Japó. De fet, de tant en tant, quan calia, jo li feia de traductora, ja que a poc a poc vaig anar aprenent el japonès.

—Quin tipus de relacions establien amb els japonesos?

—Comparat amb l'ermita de la Santa Creu de Montserrat, eren pocs els qui ens visitaven. Cristians i també no cristians, de lluny o veïns. Els pagesos del voltant, budistes, ens reconeixien com a monjos i ens respectaven la nostra manera de viure. Alguns del nostre voltant no van dubtar a demanar la pregària o l'ajut del P. Estanislau M. en moments difícils. Ens queda al Japó un bon grup d'amics molt fidels. El P. Estanislau va seguir en vida l'itinerari d'aquells qui tenen fam i set de ser justos, tal com ho és el Pare del Cel.

Oscar Bardají

Biografia del P. Estanislau

La Gna. Miriam encara trigarà uns mesos a retornar al Japó. De moment, després de visitar la seva família, restarà al monestir de Sant Benet de Montserrat. Ocupa part del seu temps en la redacció de la biografia del P. Estanislau. Des d'aquí fa una crida a totes aquelles persones que l'hagin conegut i que desitgin col·laborar aportant material, ja siguin còpies de cartes o altres escrits o el seu testimoni sobre el P. Estanislau. Ho poden fer posant-se en contacte amb la Gna. Miriam al monestir de Sant Benet de Montserrat o a l'adreça electrònica estanislau.mlopart@yahoo.es.

Una vida amagada en Déu

Nascut a començaments de segle xx a Esparreguera, Amadeu Llopart—aquest era el seu nom de baptisme—es va sentir cridat a Montserrat als dotze anys. El movia un gran amor a la Mare de Déu, conscient que havia estat ella qui li havia assolit la guarició de la malaltia que el va afligir durant els cinc primers anys de la seva vida. Va professar com a monjo de Montserrat el 1934 i va passar part de la guerra civil al monestir de Maredsous de Bèlgica, on va fer la professió solemne. Ja de retorn a Montserrat, un cop va ser

El P. Estanislau va morir el 29 de març passat a Montserrat.

ordenat prevere, va destacar pels seus estudis i la seva docència en l'àmbit de la Patrologia, de la Mariologia i de la Història de l'Església.

Després de la seva opció radical per la vida eremítica empresa el 1961, desitjant ser una presència cristiana silenciosa enmig de no cristians, el P. Estanislau va anar a Terra Santa el 1972 i es va establir al Camp dels Pastors de Betlem, no massa lluny de la comunitat que tenia Montserrat a Tantur. El 1974 es va traslladar al Japó on va viure fins fa poques setmanes.

VIATGES HELENA

ORGANITZA VIATGES A LOURDES

TOTS ELS CAPS DE SETMANA

D'ABRIL - MAIG - JUNY - JULIOL

AGOST - SETEMBRE I OCTUBRE

- SORTIDA DISSABTES AL MATÍ
- TORNADA DIUMENGES A LA TARDA
- VIATGE AMB AUTOCAR D'ANADA I TORNADA
- ESTADA A LOURDES
- HOTEL SITUAT AL COSTAT DEL SANTUARI
- HABITACIONS AMB BANY O DUTXA
- PENSIO COMPLETA, VI I AIGUA
- ASSEGURANÇA DE VIATGE

PER INFORMAR-SE I RESERVAR LES PLACES NO NECESSITA DESPLAÇAR-SE, POT FER-HO TRUCANT AL TELÈFON

93 419 17 00 PLACES MOLT LIMITADES

RESERVA JA!!!

PASSEM A RECOLLIR PROP DE CASA VOSTRA

C. Vallespir, 120 - 08014 BARCELONA - Tel. 934 191 700 - Fax 934 100 256

e-mail: viatges@helenabarcelona.com - www.helenabarcelona.com

Barcelona

La Comunitat de Jesús estrena seu

■ La casa de la fraternitat ha estat rehabilitada a fons

BARCELONA.— El dissabte 22 de març es va obrir de nou la seu de la Comunitat de Jesús al carrer Joan Blanques de Barcelona. La casa havia estat tancada durant un any per portar a terme les obres de remodelació necessàries per adequar-la a les noves necessitats

de serveis interns de la Comunitat i d'acollida externa. La casa es va omplir a vessar de membres, familiars i amics de la Comunitat, amb una nombrosa participació de les diferents fraternitats de Carles de Foucauld de Barcelona.

La trobada va ser un motiu més per refermar els llaços d'amistat i germanor que uneixen tots els amics de Carles de Foucauld des de fa anys i per compartir el goig de tenir la casa ben preparada per fer un bon servei a la Comunitat i a les persones i grups que s'hi atansin.

El P. Evangelista M. Vilanova, monjo de Montserrat que ha acompanyat amb el seu consell la Comunitat de Jesús des dels seus inicis, cap als anys seixanta, va fer una xerrada sobre el sentit que sempre ha tingut la casa del carrer Joan Blanques: «Centre de relació i lloc de pregària per a tots els qui hi han passat al llarg de gairebé quaranta anys de vida comunitària.» El col·loqui posterior va permetre testimoniar als participants les experiències viscudes a la Comunitat de Jesús al llarg de la seva història i desitjar de nou un profitós servei d'acollida a les persones que cerquin un lloc de trobada i reflexió enmig de Barcelona.

L'eucaristia presidida pel bisbe auxiliar de Barcelona Dr. Joan Carrera va ser motiu d'acció de gràcies per les millores realitzades a la casa, la disponibilitat personal de tots els qui han fet possible l'obra i per la voluntat de servei a què es vol destinar. Es va fer una especial menció a la necessitat de donar un bon testimoni cristià en el nostre món i de cercar la pau en aquests moments de guerres i injustícies en molts indrets del nostre món. Després de la visita dels assistents als diferents espais de la casa, el concert de cant coral realitzat per uns joves amics del barri de Gràcia i un petit refrigeri van tancar la festa.

La casa, la vivenda paterna de Pere Vilaplana, té molt de significat per als membres de la Comunitat de Jesús. Allà hi va viure Vilaplana amb els seus pares i germanes fins que va quedar orfe i va fundar la Comunitat de Jesús. Cap als anys seixanta s'hi van aplegar uns joves, alguns d'ells presents en aquesta celebració, amb els qui Pere va descobrir una profunda amistat. Amb el mestratge de sor Maria Montserrat Capsir, monja jerònima del monestir de Sant Maties i del P. Estandisla M. Llopart, monjo ermità de Montserrat, aquesta amistat va ser l'inici d'un camí de vida comunitària que avui es continua vivint.

En l'estança més petita de la casa, «el quartet» com era anomenat pel grup inicial, es van començar les «colles», petits grups de revisió de vida i d'aprenentatge en l'autèntica amistat i el compromís fraternal. El menjador on sempre s'havia compartit

l'àpat familiar es va convertir en capella per acollir la presència silenciosa de Jesús i rebre el pa de l'eucaristia. I tots els racons i estances de la casa es van omplir de papèrs, llibres i altres objectes, signes visibles de la vida de la Comunitat de Jesús que anava creixent.

Quan va morir Vilaplana l'any 1983 va deixar escrit en el seu testament espiritual: «He procurat que tot el que posseeixo, béns materials, sobretot aquesta llar de Joan Blanques, que és la llar de tothom, el meu temps, els meus pensaments, tota la meua persona, sigui vostre.» Aquestes paraules han donat a la casa, la casa de la Comunitat de Jesús, un significat gairebé sagrat per a tots pel que representa de donació i generositat.

Guanyar capacitat d'acollida

Després d'un any de treball de rehabilitació, s'han renovat les velles parets de l'immoble, i s'ha netejat la casa de molts objectes que la comunitat ha considerat

que «ens feien massa rics». Potser s'han perdut part dels seus records, però l'objectiu ha estat guanyar capacitat d'acollida de tots els qui vulguin compartir una amistat i una vida de pregària. El desig de la Comunitat de Jesús és que aquestes parets

enmig del barri de Gràcia continuïn sent un lloc per trobar «una paraula amiga, un gest de consol, una mirada de pau». I sobretot, «un espai de silenci per trobar Jesús, el mateix Jesús-Eucaristia que ens ha acompanyat a la capella de la casa al llarg dels anys i que ha fet possible el miracle de la nostra fidelitat a la vida comunitària iniciada per Pere».

En el decurs de l'acte es va manifestar un sincer agraïment a tots els qui han fet possible aquesta remodelació, pels diners compartits per molts i pel temps esmerçat, sobretot pels membres de la Comunitat de Barcelona. Com també a tots els assistents

Mons. Joan Carrera va presidir l'eucaristia d'inauguració.

en aquesta festa d'acció de gràcies. Des dels familiars, amics i membres de les fraternitats de Carles de Foucauld, a Lut Van der Meulen, responsable de les germanetes de Nazaret, que va avançar la visita a la seva fraternitat de Barcelona per ser-hi present, a Susanne Storck de la parròquia evangèlica alemanya, amb qui es continua l'amistat iniciada per Pere Vilaplana, i el seu predecessor Wolfgang Wahling.

També es va agrair l'assistència de sor M. Trinitat Cabrero, del monestir de les monges jerònimes de Sant Maties, que representa l'anella de la cadena que uneix la Comunitat amb els seus inicis i amb sor Maria, del claretà P. Martí

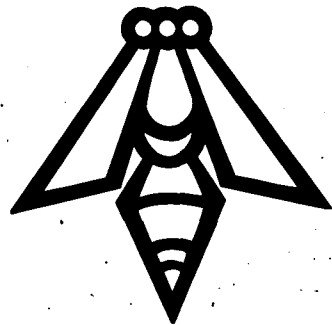
Alsina, que sempre ens ha donat consell; del P. Evangelista Vilanova, que des de l'any 1968 ha estat al nostre costat, i del fidel amic P. Antoni Andrés, que tantes vegades ha fet present a Jesús Eucaristia en les trobades i celebracions de la Comunitat. I a Mons. Joan Carrera la Comunitat li va reiterar una altra vegada que se sent membre de l'Església diocesana, i que com el petit gra de mostassa de l'evangeli, en el futur «esperem ser un arbre frondós i ple de fruits pel bé del nostre món».

La Comunitat de Jesús va néixer l'any 1968 en un acte senzill i íntim realitzat a l'ermita de la Santa Creu de Montserrat, en l'eucaristia amb el P. Estandisla, mort recentment a Montserrat, on Pere Vilaplana i els primers germans van manifestar el seu compromís de viure una vida comunitària que amb els anys ha anat creixent i consolidant-se. En una carta adreçada a la Comunitat de Jesús de l'any 1967 el P. Estandisla deia a la Comunitat: «Sé que el vostre amor a Crist, en la Comunitat que aplegueu es tradueix en un servei en la pobresa, en l'amor i en la unitat. És la vostra actitud de pau en el món. Aquesta coincideix també ser l'actitud de fons i de presència de la meua vida eremítica; que hauria volgut, a més a més, emmarcada de més solitud i de més silenci... per tal de vivenciar més en Déu els homes.» (C.C.)

CERABELLA

zona industrial, A
tel. 08181 SENTMENAT (BARCELONA)
Tel. +34.93.715.31.02 Fax +34.93.715.02.51

CERERIA ABELLA,
Sant Antoni Abat, 9
08001 BCN
t. 934 41 09 07 / fax. 934 41 70 47

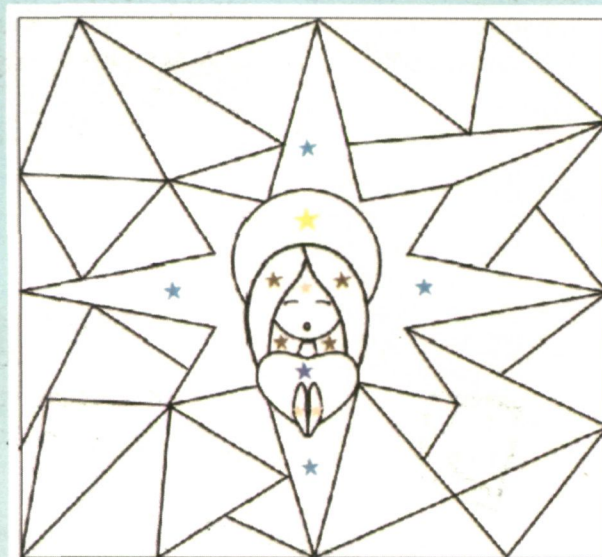
CERERIA ABELLA,
Boters, 5 (Portaferrissa)
08002 BCN
t./fax. 933 18 08 41
NOC,
Comte Borrell, 41
08015 BCN
t. 934 42 93 28 / fax. 934 41 90 47

cerers
des de
1862

Maria, la meva Mare

Pinta els espais que tinguin estrelletes amb el color de l'estrella.

Per estimar-los sempre, entendre'ls i saber el que necessiten encara que no ho diguin.

Per curar-los, alimentar-los, acariciar-los i aixecar-los de les seves caigudes.

Cap per educar-los en la fe, i pensar el que és millor per a ells.

Per guiar-los, jugar amb ells i portar-los on calgui.

Per parlar-los de les coses importants de la vida, per riure amb ells i fer-los molts petons.

Per veure els perills i prevenir-los, per veure les seves qualitats i ensenyar-los a ser millors.

Per escoltar les seves idees, les seves experiències i sentiments, les seves carantoines, les seves tristeses i alegries.

Sabies que...?

La Santíssima Verge Maria, com una bona mare, va ser present en els moments més importants de la vida de Jesús.

En el seu naixement

Quan feia els seus primers passos.

En l'oració.

Quan començà la seva vida pública es va acompanyar de la seva mare.

En el seu primer miracle.

La Mare de Déu va ser molt important en la vida de Jesús i Ell, com a bon fill, la va estimar i obeir en tot. Ella està sempre amb els braços oberts per ajudar-nos i orientar-nos, no dubtis a apropar-te a ella i demanar-li la seva intercessió.

Evangelí

«I mentre menjaven, Jesús prengué pa i, després de dir la benedicció, el partí, el donà als deixebles i digué: Preneu, mengeu: això és el meu cos. Aleshores, prengué un calze i, després de dir l'acció de gràcies, els el donà, tot dient: Beveu-ne tots, que això és la meua sang del l'Aliança, que serà vessada per a una multitud en remissió dels pecats»

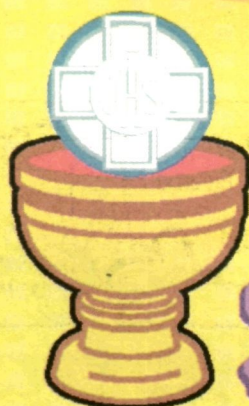
T'ha passat quan vas de viatge que no vols acomiadar-te dels teus amics?
Voldries quedar-te amb ells i anar-te'n al mateix temps.
Doncs a Jesús li va passar igual, volia tornar amb el seu Pare, però no ens volia deixar,
així que va trobar la manera de quedar-se amb nosaltres:

l'Eucaristia.

Observa aquest dibuix i assenyala amb un cercle els nens que tenen un bon comportament durant la missa.

La comunió

A la comunió reps Jesús Eucaristia. En aquest moment et converteixes en un sagrari, perquè Jesús és dins teu.

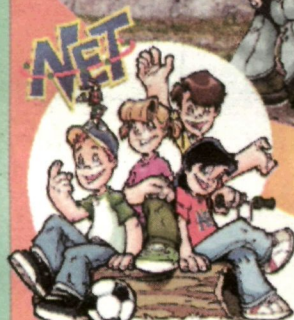
En rebre'l, guarda silenci per parlar amb Jesús. Aprofita per tenir un diàleg senzill i alegre com qui està amb el seu amic i també davant del seu Déu. Dóna-li gràcies per ser aquí en el teu cor. Explica-li el que et passa, demana-li el que necessitis.

SABIES QUE UNA MISSA ÉS L'ESDEVENIMENT MÉS IMPORTANT SOBRE LA TERRA?

El Sant Pare ens visita el 3 i 4 de maig per trobar-se amb els joves i canonitzar 5 religiosos espanyols.

Il·lustracions i contingut de la revista **NET amigós**

TEL. 93 2042433 E-MAIL. revistanet@netesp.e.telefonica.net

A L'HORA DE LA DECLARACIÓ DE RENDA TAMBE AJUDES L'ESGLESIA

Clau de la comunitat o la ciutat autònoma de residència el 2000 (vegeu la Llista de ciutats a la Guia de la declaració)

• **Representant**

NIF: _____ Cognoms i nom o raó social: _____
 Via pública: _____ Número: _____ Municipi: _____ Província: _____ Codi postal: _____

• **Assignació tributària a l'Església catòlica**

Si voleu que es destini un 0,5239 per 100 de la quota íntegra al manteniment econòmic de l'Església catòlica, marqueu aquesta casella amb una "X" ☒ 89

• **Assignació de quantitat a fins socials**

Si voleu que es destini un 0,5239 per 100 de la quota íntegra a fins socials (organitzacions no governamentals d'acció social i de cooperació al desenvolupament per dur a terme programes socials), marqueu aquesta casella amb una "X" ☒ 90
 (Aquesta opció és independent i compatible amb l'assignació tributària a l'Església catòlica.)

• **Declaració complementària**

Si aquesta declaració és complementària d'una altra declaració anterior del mateix exercici 2000, indiqueu-ho marcant aquesta casella amb una "X" ☒ 91

En cas de declaració complementària per endarreriments de rendiment del treball o per algun altre supòsit especial dels que s'indiquen a la Guia de la declaració, indiqueu-ho marcant aquesta casella amb una "X" ☒ 92

• **Data i signatura de la declaració**

Lloc i data: _____

Signatura del primer declarant: _____

Signatura del cònjuge (obligatòria en el cas de matrimoni que opta per la tributació conjunta): _____

RCM - FNMT Exemplar per a l'Administració

Marca la casella corresponent a l'imprés de l'IRPF

Ajuda l'Església

"GERMANOR"

CAMPANYA DE L'ASSIGNACIÓ TRIBUTÀRIA

Solsona

En marxa l'agregació de parròquies

■ Es preveu la jubilació en breu d'un nombre important de sacerdots

SOLSONA.— El bisbat de Solsona procedirà en breu a agregar parròquies per fer front al despoblament rural. Es complirà així el decret episcopal 21/02 del 20 de juny de 2002, després que els arxiprestos de la diòcesi, juntament amb els preveres i els consells pastorals corresponents, hagin estudiat les possibles agrupacions de les parròquies de l'arxiprestat.

La mesura s'anticipa a la previsió de jubilacions d'un important nombre de preveres que actualment ja tenen més de 71 anys i que en els propers 3 i 4 anys sol·licitaran la jubilació. Per tal d'evitar improvisacions o inseguretats en aquestes parròquies, el bisbat de Solsona ha establert ja aquest pla de futur. D'aquesta manera s'han determinat 28 parròquies de referència que agruparan el total de les 174 de la diòcesi.

Segons el bisbe Jaume, aquest decret s'aplicarà gradualment, a mesura que es produeixin les vacants de cadascuna de les

parròquies agrupades, que seran confiades al rector de la parròquia de referència. La idea també és que no convé que el sacerdot jubilat es quedi sol en una parròquia deshabitada, i que passi a viure al Seminari o a una ciutat més gran on disposi de serveis millors.

Aquesta situació, si bé pot afegir noves responsabilitats o bé augmentar el treball dels rectors, es farà amb l'acompanyament de l'arxiprestat i la diòcesi, i l'ajut de la resta de preveres, juntament amb la col·laboració dels laics en determinades activitats o serveis.

Cadascuna de les parròquies agrupades establirà i donarà a conèixer els serveis pastorals que s'oferiran als fidels en la mateixa parròquia i en donarà compte a l'arxiprestat. Els altres serveis pastorals s'oferiran en les parròquies de referència.

Quan es produeixi la vacant del càrrec de rector en alguna de les parròquies agrupades, serà nomenat rector el que n'és de la parròquia de referència, llevat que en algun cas es disposi el contrari.

L'agrupació de parròquies a Solsona ja és en marxa.

Per tal que els rectors de les parròquies de referència puguin atendre convenientment la cura pastoral de les parròquies que se'ls confiïn, hauran de poder comptar amb la col·laboració dels altres preveres de l'arxiprestat. Aquesta ajuda pastoral es concretarà amb el nomenament corresponent.

Els rectors de les parròquies de referència han de demanar la cooperació de les religioses i dels fidels laics per tal que els

ajudin o fins i tot puguin suplir-los en l'exercici d'algunes funcions pastorals, tal com es preveu en els canons 228 i 230 del Codi de Dret Canònic.

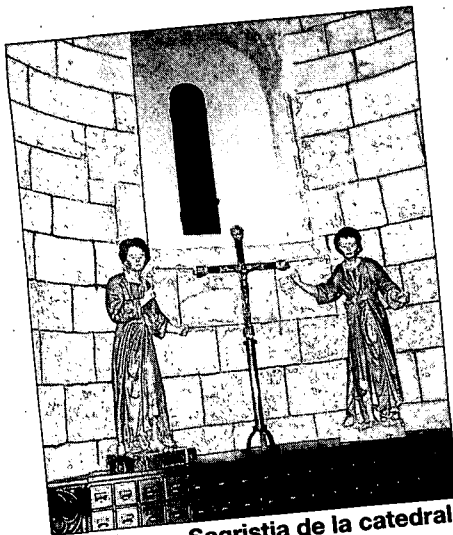
Finalment, Mons. Jaume Trasserra ha demanat als rectors de les parròquies de referència que s'introdueixi un estil pastoral acollidor i obert a tots els fidels que pertanyen a les parròquies agrupades i que en un futur hauran d'atendre pastoralment.

La diòcesi de Solsona ocupa una superfície de 3.536 quilòmetres quadrats, que, amb els 124.071 habitants que té, representa una densi-

tat de 35 habitants per quilòmetre quadrat. En termes de parròquies, n'hi ha 174, amb 116 sacerdots diocesans residents al bisbat, és a dir, un prevere per cada 1.069 habitants. L'agrupació de parròquies preveu l'optimització d'aquests «recursos» limitats per poder cobrir totes les necessitats pastorals dels fidels sense haver de tancar parròquies.

Ramon Estany

Inauguració de les obres de rehabilitació de la catedral

Sagristia de la catedral.

SOLSONA.— La presentació de les obres de rehabilitació de la catedral va tenir lloc el dia 28 de març. La sala dels Sants Màrtirs va acollir els parlaments de les autoritats i a dos quarts de deu del vespre un magne concert de música religiosa de cambra.

El dissabte 29 i diumenge 30 de març van ser dies de portes obertes, i tothom qui va voler va poder visitar les obres realitzades durant aquest temps. A les 11 del matí, tant del dissabte com del diumenge, la visita va ser il·lustrada amb comentaris d'algun tècnic. Els llocs concrets restaurats que es van poder visitar van ser la sagristia de la catedral, la sagristia dels canonges, els claustres i la sala dels Sants Màrtirs. (R.E.)

Concerts espirituals d'orgue

Cicle Primavera 2003

de la mà de Mossèn Cinto
Retaules poètico-musicals

- 4 DE MAIG: MOSSÈN CINTO VERDAGUÉ: L'HOMME, EL SACERDOT, EL POETA.
- 11 DE MAIG: TORNEM A NATZARET.
- 18 DE MAIG: PUGEM AL CALVARI I, DEL CALVARI AL CEL.
- 25 DE MAIG: PUGEM A MONTSERRAT.
- 1 DE JUNY: PUGEM AL CANIGÓ.

ESGLÉSIA DE SANT FELIP NERI DE BARCELONA
Diumenges de maig a les 7 de la tarda

Entrada gratuïta

FABRICACIÓN PROPIA

CASTELLANO S.L.

CASTELLANO S.L. - Carpintería de Aluminio

Sant Andreu de la Barca

ALUMINIO MADERA • MAMPARAS DE BAÑO • BALCONERAS
VENTANAS • GALERÍAS • PORTICÓN LAMA (MALLORQUINA)

CASTELLANO

Fábrica: Torre Bovera, 17-19 - Pol. Ind. Noreste. St. Andreu de la Barca.

Sant Andreu de la Barca: Espor. 43. 609. Tel. 93 453 55 66 Fax 93 453 51 01. Carretera de Llobregat, 47. Colònia, 101. 86. Olesa de Montserrat: Jacini Verdagué, 9.

EXPOSICIONES: L'Hospitalet: Igualdad, 13-15. Prol de la Riba 75-80. P. M. Canadell / Sabadell, 3 (Jes. Carlet). Espinosa de Llobregat: Hierbabuena, 18-20.

Barcelona: Almansa, 76. Sabadell: Ctra. Barcelona, 647. E-mail: cmcastellano@hotmail.com

Tarraconense

Missa Crismal: una jornada per reforçar el ministeri sacerdotal

■ Els bisbats catalans celebren amb solemnitat l'eucaristia que aplega el seu presbiterat

La Setmana Santa comença a totes les diòcesis amb la coneguda Missa Crismal, que acostuma a aplegar tot el presbiterat al voltant del seu bisbe i pastor. En el decurs de l'eucaristia es beneeixen els sants olis i alhora s'aprofita per reforçar i vivenciar encara més el ministeri sacerdotal, instituit per Jesús el Dijous Sant. Durant la cerimònia és costum que els capellans renovin les seves promeses ministerials. Enguany, a més, la cita esdevenia encara més significativa per l'elaboració de part del Sant Pare d'una encíclica dedicada específicament a l'Eucaristia, *L'Església viu de l'Eucaristia*.

Crisma: l'Esperit Sant en acció

La Missa Crismal que celebra el bisbe juntament amb tots els sacerdots de la diòcesi és una de les manifestacions principals de la plenitud sacerdotal del bisbe i com a signe de la unió estreta dels sacerdots amb ell. En el decurs de la celebració es consagra el Sant Crisma i es beneeixen els olis dels catecúmens i dels malalts.

El Sant Crisma, és a dir, l'oli perfumat que representa el mateix Esperit Sant, ens és donat amb els seus carismes el dia del nostre baptisme i de la nostra confirmació, i en l'ordenació del diaques, sacerdots i bisbes. La paraula ve del grec *khryisma*, que significa «unció».

tarragona

Mons. Martínez Sistach amb els capellans que feien 50 anys de ministeri.

Commemoracions presbiterals

TARRAGONA.— El matí del Dilluns Sant va tenir lloc la celebració de la missa crismal presidida per l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Lluís Martínez Sistach i concelebrada pels preveres de l'arxidiòcesi, a la catedral metropolitana i primada, en el decurs de la qual es va beneir l'oli per a la Unció dels malalts, l'oli dels catecúmens i la consagració del crisma que es fa servir al llarg de l'any per administrar els corresponents sacraments.

Al'homília, Mons. Lluís Martínez Sistach va glossar la figura del sacerdot i el seu esperit de servei al proïsme. Tanmateix va ressaltar la importància del paper de la família en l'afiorament de les noves vocacions de joves que vulguin lliurar-se a la vida consagrada, ja sigui com a sacerdot o bé com a religiós o religiosa. Acabada l'homília el presbiterat va renovar les promeses sacerdotals davant del bisbe i del poble fidel. En aquesta missa crismal es van commemorar les noces de platí dels mossens Josep Paniello Chárlez i Enric Domènech Baiges, absents a la cerimònia per motius de salut. Hi hagué també el reconeixement per les noces d'or

presbiterals del 'arquebisbe emèrit, Mons. Ramon Torrella, i dels sacerdots, Daniel Barenys Llauredó, Àngel Bergadà Escrivà, Ricard Cabré Roigé, Saturnino Menchón García, Ramon Mercadé Masgoret, Josep M. Musté Pàmies i Jordi Rossell Farré.

Homenatge a Mons. Torrella

Mons. Ramon Torrella va rebre de mans de l'arquebisbe un relleu, obra de l'escultor reusenc Ramon Ferran. Cadascun dels sacerdots va ser obsequiat amb una figura que reproduïx la imatge de Santa Maria que hi ha al retaule de l'altar major de la catedral, moment que va ser rebut amb

aplaudiments pels germans de ministeri i pels fidels assistents. El dia anterior, a més, com es va recordar al llarg de la celebració, s'havia complert el sisè aniversari de l'entrada de Mons. Martínez Sistach com a arquebisbe de Tarragona. Durant la celebració es va recordar els arquebisbes difunts, els preveres que han mort durant aquest any i també els sacerdots difunts que enguany haurien fet 50 anys de presbiterat.

Posteriorment els preveres es van aplegar a la sala d'actes del Seminari, on Mons. Josep Martí Aixalà va pronunciar una conferència sota el títol *Verdader, encara*.

Joan Boronat

tortosa

Trobada fraterna i festiva

TORTOSA.— Com ja és tradicional, Dimecres Sant, aquest any el 16 d'abril, el presbiterat diocesà es va aplegar entorn del bisbe diocesà per a la celebració de la missa crismal a la catedral de Tortosa. També en la mateixa celebració es va pregar per aquells sacerdots que enguany celebren les seves noces d'or o d'argent sacerdotals. En el Seminari diocesà es va fer l'àpat fraterno i els parlaments d'agraïment dels sacerdots en any jubilar.

La gairebé totalitat del presbiterat diocesà, un centenar de sacerdots, van ser presents a la catedral. A més dels sacerdots diocesans, cal també assenyalar la presència dels preveres de l'arxidiòcesi de Saragossa que porten les parròquies limítrof de la diòcesi, així com la presència també dels diaques, dels seminaristes i de fidels, entre ells un gran nombre de dones que tenen cura dels sacerdots, sobretot mares i germanes.

En la seva homília, el bisbe de la diòcesi, Mons. Xavier Salinas Viñals, a més d'assenyalar la importància que aquesta celebració té per a tota la diòcesi, va fer una crida forta i sentida a tothom a viure més l'espiritualitat de comunió: comunió amb el bisbe, comunió entre els mateixos preveres amb la necessitat de treballar més en conjunt, comunió amb els religiosos i els laics...

Els sacerdots que enguany celebren les seves noces d'or sacerdotals i que van rebre l'homenatge en els actes d'aquesta jornada sacerdotal per part del bisbe i dels germans preveres són Mn. Vicent Ayet Gimeno, rector de Sant Jaume d'Enveja; Mn. Francisco Cabedo Manuel, adscrit a Alcanar; Mn. Rafael Petit, emèrit resident a Càlig; Mn. José Porcar Ivars, emèrit resident a Castelló de la Plana, Mn. Manuel Querol Querol, rector de la Mare de Déu del Roser de Tortosa i Mn. Miquel Romero Navarro, rector de Santa Magdalena de Vinaròs. També s'hi van afegir dos sacerdots que tenen les seves arrels en el Seminari Diocesà de Tortosa, però que pertanyen a la diòcesi de Segorb-Castelló: Mn. Ricardo García Cerdán i Mn. Ismael Roca Melià.

D'altra banda, els sacerdots que celebren el seu vint-i-cinquè aniversari de l'ordenació sacerdotal són Mn. José-Maria Valle Martí, rector de l'Assumpció de Maria de Deltebre i Mn. Blas Guimerà Altobás, adscrit a la parròquia de la Mare de Déu del Roser de Tortosa. En els seus parlaments van expressar el seu agraïment als bisbes de la seva vida sacerdotal i als formadors del Seminari.

Paral·lelament a l'àpat fraterno sacerdotal celebrat pel presbiterat tortosí i també en el mateix edifici, el Seminari, les mares, germanes i les dones que tenen cura dels sacerdots compartien la taula oferta pel mateix bisbat. Tot un signe d'agraïment a aquelles que fan aquest servei important, de manera tan generosa per al bé dels sacerdots.

Roman Casanova

Lleida

Admissió d'ordes de Josep M. Cebrià

LLEIDA.— El bisbe de Lleida, Mons. Francesc Xavier Ciuraneta, va presidir el 15 d'abril passat, Dimarts Sant, la solemne Missa Crismal a la catedral de Lleida, concelebrada per una vuitantena de preveres i religiosos. Van assistir també nombrosos fidels, que van omplir els bancs del primer temple diocesà. L'eucaristia va anar precedida d'una celebració comunitària del sacrament del Perdó.

Mons. Ciuraneta va centrar la seva homilia en una reflexió sobre l'Eucaristia, com a centre de la vida de l'Església i molt especialment del sacerdot, alhora que va convidar els seus preveres a seguir fidels al seu sacerdocí, al servei a Déu i als germans. Significar també que aquest era el seu quart any que presidia la celebració: «Trobo tan confortant l'exercici del meu ministeri episcopal a la meua estimada diòcesi de Lleida! I he trobat una col·laboració tan generosa i lleial en aquest espai de temps que fa que serveixo la nostra família diocesana!»

Finalitzada l'homilia va tenir lloc l'admissió a ordes de Josep M. Cebrià, de la parròquia i poble de Llardecans, que ja havia rebut els ministeris d'acòlit i lector

i que exerceix en la parròquia esmentada de la comarca del Segrià. El rector del Seminari, Mn. Josep A. Jové, va presentar el candidat i va demanar de part del bisbe que fos admès a ordes. Josep M. Cebrià, que serà ordenat de diaca el proper 5 de juliol a la parròquia de l'Assumpció de la Mare de Déu de Llardecans, va manifestar públicament el seu desig d'oferir la seva vida al servei de Déu i dels germans.

Durant la celebració, tot auxiliant el bisbe celebrant, va exercir el ministeri de diaca Mn. Xavier Navarro, jove lleidatà de 30 anys que després d'haver complert la seva formació i preparació per al sacerdocí, rebrà el ministeri presbiteral el proper 29 de juny, festa de Sant Pere i Sant Pau, a la catedral de Lleida.

Renovació de promeses

Finalitzat el senzill i alhora emotiu ritu d'admissió a ordes, els preveres i religiosos diocesans, presidits pel bisbe, van renovar públicament les promeses que un dia van fer en la seva ordenació sacerdotal. Tot seguit, com és tradició en la litúrgia de la Setmana Santa, va tenir lloc la benedicció dels Sants Olis. Enguany, com que és ja costum que sigui un poble de la diòcesi qui ofreni l'oli per ser consagrat, va ser el poble garriguenc de Bellaguarda qui va tenir aquest privilegi i honor.

La missa crismal d'enguany va coincidir amb l'estrena d'un nou sistema de megafonia que ha vist millorada la bona acústica del primer temple de la diòcesi,

Foto: Prada

El bisbe Ciuraneta admet a ordes Josep M. Cebrià.

una assignatura que restava pendent des de feia massa temps. Aquesta millora se suma a la nova calefacció que s'ha instal·lat a la catedral, tot i que no es va poder inaugurar durant la Setmana Santa, tal com es preveia.

Jordi Curcó

URGELL

Trobada interdiocesana de Vida Creixent

LA SEU D'URGELL.— El dia 8 de maig tindrà lloc a la Seu d'Urgell la XVIII Trobada Interdiocesana de Vida Creixent. Els actes començaran a les 11.00 a la catedral, on Mn. Pau Vidal, rector de la parròquia i consiliari diocesà de Vida Creixent, saludarà els assistents. El bisbe coadjutor, Mons. Joan-Enric Vives, pronunciarà un missatge de benvinguda.

El bisbe Vives presidirà també l'eucaristia i després els assistents visitaran la catedral, el Museu Diocesà, el centre històric de la ciutat i els altres llocs més interessants del municipi. El dinar de germanor tindrà lloc al poliesportiu i allà Antoni Bosch, coordinador interdiocesà del moviment, saludarà els assistents. Els organitzadors esperen l'assistència d'un miler de participants, entre ells 250 de la diòcesi d'Urgell.

Vida Creixent aplega i forma en sentit cristià la gent gran. El 1991 es va implantar a la Seu d'Urgell, el 1992 vint avis del moviment van participar a la trobada general i el 1995, a la trobada general a Montserrat ja n'hi van acudir 150 d'Urgell. Actualment el moviment està implantat a la majoria de les comarques del bisbat. Els seus membres treballen amb il·lusió, celebren trobades de formació cristiana i assisteixen als encontres generals.

Antoni Mirabet

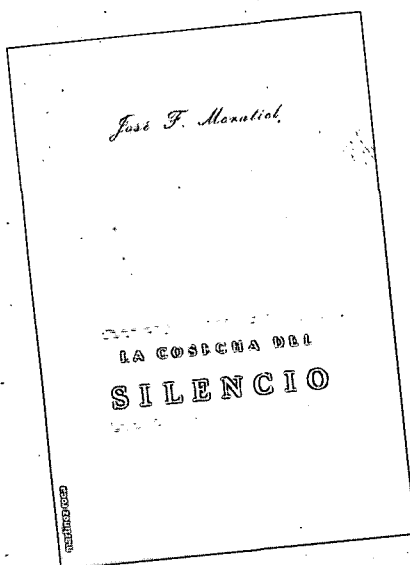
Els Germans de la Creu Blanca fundaran un centre a Guinea Equatorial

CASTELL DEL REMEI.— Els Germans Franciscans de la Creu Blanca han iniciat les gestions per enviar la primera comunitat religiosa de l'Institut a l'Àfrica subsahariana, en concret a Guinea Equatorial.

En principi les primeres gestions han estat dutes a terme pel Gmà. Santos Sáenz, que actualment treballa a Reus. La iniciativa ha estat de la Federació Espanyola de Religiosos Sanitaris (Fers). De bon començament els germans de la Creu Blanca han tingut contactes amb els germans de La Salle de Guinea Equatorial. Dos germans de la Creu Blanca seran enviats en breu al país i establiran

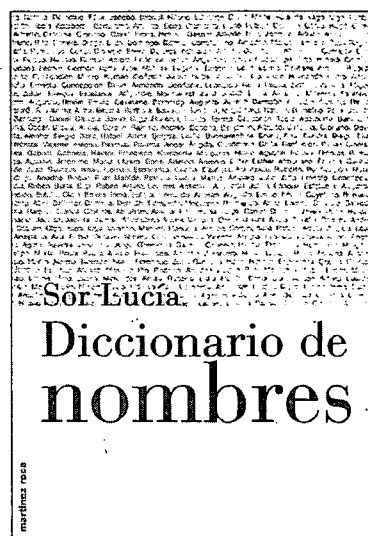
el «camp base per fer la fundació», segons explica el germà Santos.

Els religiosos han rebut amb goig la notícia de la possibilitat d'anar a Àfrica, perquè és el continent on va néixer l'Institut, concretament a Tànger. Al bisbat dirigeixen la Llar Santa Anna de Castell del Remei, atenen 45 interns, discapacitats i avis, i un molt nombrós grup de voluntàries col·labora diàriament i en torns de grups en els serveis del centre: cuina, neteja i planxada de la roba i ordre general. Possiblement és el grup més nombrós de voluntaris en un mateix centre. (A.M.)

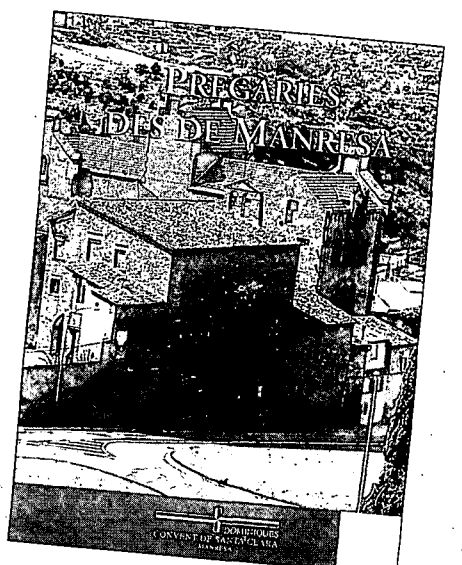
LA COSECHA DEL SILENCIO

De la mà de Moratell, ens introduïm en l'apassionant món del silenci, que és el camí «de tornada al que som, a aquesta profunda dimensió del nostre ésser on habita Déu». 13€

DICCIONARIO DE NOMBRES

Un diccionari complet que ens ofereix el significat, la versió en diferents llengües, l'etimologia i l'onomàstica de més de 3.500 noms; a més de la vida dels sants que el van dur. Molt útil per als pares que cerquen nom per als seus fills, i per saber més sobre el propi nom. 16,25€

PREGARIES DES DE MANRESA

Un llibre molt útil per pregar en grup o personalment durant l'any. Recull les vetlles de pregària fetes al monestir de Santa Clara de Manresa per diferents grups. S'edita a benefici del CINTRA. 10€

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA
(edició setmanal)

BUTLLETÍ DE
L'ARQUEBISBAT
DE BARCELONA
(edició mensual)

GUIA DE L'ESGLÉSIA
DE L'ARXIDIÒCESI
DE BARCELONA
(edició anual)

RÀDIO ESTEL

Informeu-vos al telèfon: 934 092 810 — Fax: 934 092 820
c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 — 08014 Barcelona
e-mail: publicitat@catcrist.com

COMANDES al Convent de Santa Clara, c/ Nou de Santa Clara, 62 - 08240 Manresa dominicas@telepolis.com;
Tel. 938 740 815; a Claret i a Paulinas.

Noves tecnologies

Amb la col·laboració del SOI: <http://www.ua-ambit.org/soi/soi.htm>

Escotar? Proclamar? Dialogar?

La interactivitat a les web religioses

Si hi ha alguna cosa que distingeix Internet de la resta dels mitjans de comunicació és que ofereix les més grans possibilitats interactives que s'han donat fins avui en la història. Potser tots els altres mitjans podrien defensar-se de l'acusació d'unidireccionalitat apel·lant a espais com les «Cartes al Director» a la premsa, o les trucades de telèfon o els debats «en directe» a la ràdio i la televisió. Però la major part del temps i l'àmbit de control ampli es conserva a mans dels quadres directius: els propietaris de les empreses. Propietaris que cada vegada són menys, i cada vegada sembla que pensen de manera gairebé idèntica.

En el cas dels mitjans informàtics, a més de donar-se una concentració menor en la propietat, i un pluralisme per ara imparabable, es dona la tot just estrenada possibilitat d'una interacció, d'un veritable diàleg; en resum, comença a prendre força el que Derrik de Kerckhove anomena «intel·ligència connectiva». Es tracta d'una nova manera de crear cultura juntament amb altres persones.

El professor Xavier Debanne, de la Pontificia Universitat Gregoriana de Roma, que ha dissenyat l'especialitat d'Internet de quatre semestres en el Centre Interdisciplinari sobre la Comunicació Social amb el director Dr. José Martínez de Toda, s.j., planteja a les seves classes aquests rotunds interrogants a les pàgines catòliques, però que són aplicables a les pàgines religioses en general: per què són a Internet? Per què han obert els seus llocs web? Per a qui s'hi han posat? Com és que hi són? És evident que la pluralitat d'institucions i carismes que hi ha en les Esglésies i en el món religiós en general impedeixen una uniformitat pel que fa a estils i formes de ser a Internet. De tota manera, convé plantejar-se aquestes preguntes, sobretot per ampliar horitzons.

Els alumnes del professor Debanne

<http://www.unigre.it/alberodizaccheo>

«Internet ofereix les més grans possibilitats interactives que s'han donat fins avui en la història»

van fer un estudi sobre nombrosos llocs catòlics, i després d'analitzar-ne els resultats van detectar tres tipus de llocs web:

- Els llocs «vitrina»: ofereixen continguts. No assenyalen noms dels responsables del lloc, no hi ha adreça de correu per contactar amb l'administrador de web. La comunicació és unidireccional: lloc-usuari.
- Els llocs «interfície», en els quals s'actua com a mediació per a l'obtenció de continguts propis o d'altri: biblioteques, catàlegs, etc. Hi pot haver una forma d'interactivitat però «impersonal», d'enviament automàtic de continguts, etc. Ja hi ha una forma de relació usuari-lloc.

- Llocs web «interactius». Sense renunciar a les altres dues formes de presència, afegeix espais d'interlocució que pot continuar per correu electrònic (és el cas dels assessors espirituals); hi ha identificació dels administradors de web i/o dels creadors de continguts, alguna adreça per contactar-hi, i en alguns casos, espais per a xat o fòrum. Hi pot haver una relació usuari-lloc-usuari, o més encara, usuari-usuari. En aquest tipus de llocs, cal plantejar-se de manera particular el perfil dels usuaris: a qui es dirigeix la pàgina web?

Fins ara, i donada la novetat del mitjà, no és estrany que aquests últims constitueixin la menor proporció dels llocs. D'altra banda, el mateix professor Debanne i els seus alumnes asseguren que la interactivitat requereix, més que res, persones capacitades per a aquest diàleg amb els navegants inquiets. I afirmen que el futur de les pàgines web religioses ha de prendre com a punt de partida l'escolta i el diàleg, i que és prioritari començar a formar les persones i els grups que «hi haurà» per escoltar i respondre. Com a exercici d'estudi, aquest grup d'alumnes va realitzar la pàgina web «L'albero di Zaccheo» (L'arbre de Zaccheu, que evoca el lloc on aquell home es va enfile per poder veure el rostre

de Jesús): <http://www.unigre.it/alberodizaccheo> (en italià).

És un exercici universitari, però molt esperançador.

Hi ha qui diu que «escoltar és el primer deure cristià». No és això avui més urgent que mai? Segons l'equip del professor Debanne, una pàgina web religiosa arriba a ser interactiva quan:

- Està feta per persones que tenen una autèntica vivència religiosa.
- Tenen una responsabilitat gratuïta a l'escolta.
- Han decidit arribar a persones no convençudes (els allunyats o indiferents).
- Comprenen el benefici que això comporta per a les persones i per a la mateixa Església.
- Aprofiten millor els avantatges d'aquesta nova tecnologia de comunicació, que permet un veritable diàleg amb el món.
- Permeteu a aquest humil articulista somriure, a més, amb la creació de xarxes de llocs d'acord amb el navegant que busca? És a dir, que també les pàgines estableixin un diàleg i una interactivitat lloc-lloc, i s'associïn per prestar més bons serveis i més complets, amb un estil interdisciplinari, i que doni testimoni d'unitat en el ciberespai...

Església i informàtica

La ciutat de Monterrey (Mèxic) va ser escenari del primer Congrés Continental Església i Informàtica celebrat del 2 al 5 d'abril. Paral·lelament al congrés presencial, es va realitzar el congrés virtual amb gran èxit d'aportacions per part dels participants d'Internet, que seguien les conferències a través de vídeo i participaven per xat amb els conferenciant.

Tots els documents, inclosos els vídeos de les conferències, es poden consultar a: <http://www.iglesiainformatica.org.mx/>

Acollim i ajudem les futures mares amb problemes

Nom: _____
 Cognoms: _____
 Adreça: _____
 Núm.: _____ Pis: _____ Porta: _____
 Codi Postal: _____
 Població: _____
 Província: _____
 E-mail: _____

La informació que ens faciliteu serà recollida en el nostre fitxer automatitzat i confidencial. Tens el dret d'accedir-hi i rectificar-la o cancel·lar-la si ho desitges.

CASA GAY

SERVEI DE LLOGUER
Des del 1860

C/ Puigcerdà, 100-102
08019 Barcelona

Tel. 933 080 104 - Fax 933 087 193

Lloguer de: cadires, taules, tarimes, passarel·les, tanques metàl·liques, parament de taula, estovalles, peanyes per a protocol, penja-robes...

Muntatge de: festes, concerts, reunions, exàmens, congressos, conferències, desfilades de modes, banquets i tota classe d'actes a petita o gran escala.

CASA GAY Vendes Hostaleria: c/ Roger de Llúria, 12-14 - 08010 Barcelona - Tel. 933 181 495
 Servei de lloguer: c/ Puigcerdà, 100-102 - 08019 Barcelona - Tel. 933 080 104

Una veu amiga a l'altre costat del telèfon

■ El Telèfon de l'Esperança de Barcelona va complir 34 anys fa pocs dies

Era l'any 1953 quan el pastor protestant Chad Varah va crear a Londres el primer servei d'ajuda moral per telèfon. Després de la Primera Guerra Mundial els serveis telefònics es van multiplicar a Europa. Es tractava de combatre el suïcidi a les grans ciutats de la postguerra a través d'un instrument tan

simple com era un aparell de telèfon. De mica en mica, l'àmbit d'actuació d'aquests serveis es va anar ampliant cap a tot allò que significava desesperació i angouxa. Actualment hi ha una Federació Internacional de Serveis d'Ajuda Moral Telefònica (IFOTES), amb seu a Ginebra.

A l'Estat espanyol un dels primers serveis d'ajuda moral telefònica va néixer a Barcelona amb el nom «Telèfon de l'Esperança». Era el dia de Sant Josep del 1969. El servei va ser iniciat pel religiós caputxí Miquel Àngel Terribas, que el va dirigir fins a la seva mort el 1986. Aquell mateix any es va crear la Fundació Ajuda i Esperança, que des de llavors dóna suport jurídic al Telèfon de l'Esperança de Barcelona. El promotor de la segona etapa i actual vicepresident de la fundació, Mn. Agustí Viñas, recorda com en tan sols tres mesos van sorgir 150 voluntaris disposats a escoltar i acollir amablement, a través del telèfon, totes les persones que ho necessitessin. «És una història molt maca: com persones de diferents ambients han format un col·lectiu de voluntaris molt diversos i ric.»

Els voluntaris

El Telèfon de l'Esperança és un servei permanent, atès per voluntaris seleccionats i preparats per dur a terme aquesta tasca. Tot i que les motivacions que els porten a fer-se voluntaris són múltiples, tots tenen l'objectiu comú de compartir el seu temps amb qui ho necessita. Sota el lema «Tots necessitem una veu amiga», els voluntaris responen a les crides, escolten i aconsellen, seguint les directrius d'acollida, no-ingerència, neutralitat, anonimat, eficiència i responsabilitat. En la conferència «34 anys donant Pau i Esperança», pronunciada fa uns dies amb motiu de l'aniversari del servei, Mn. Agustí Viñas s'adreçava als voluntaris i en lloava la feina: «Els qui escolteu sembreu en el cor dels que truquen serenitat, sensació d'acollida i comprensió; no condemneu res sinó que simplement acolliu.» Segons la manera de treballar dels voluntaris del Telèfon de

l'Esperança, l'ajuda donada es basa en l'acollida a les persones, que és com una medicina preventiva perquè fent que algú se senti estimat i acceptat es poden evitar moltes malalties mentals.

Des de la diversitat de procedències i personalitats s'ha creat una unitat grupal de voluntaris, que dóna un senyal ferm d'identitat a la fundació. També en la conferència Mn. Agustí Viñas recuperava la idea que «quan ajudes ets ajudat i tan sols sent ajudat pots ajudar».

El Telèfon de l'Esperança té una clara inspiració cristiana, tot i que tenint en compte els seus destinataris, es mou en un àmbit més ampli de filantropia i humanisme. Miquel Àngel Terribas, psicòleg i sacerdot que va posar en marxa el servei, destacava en un article que, simplement, es tracta d'«escoltar i acollir tothom qui truca, sense cap tipus de discriminació. Per això els estatuts de la Federació Internacional destaquen clarament tres carac-

terístiques fonamentals: anònims, aconfessionals i apolítics. En el cas de Barcelona, l'Església ha estat molt present en la vida de la fundació.

Comunicació directa a l'era de la informació

Ens trobem a l'era de la informació i, això no obstant, el problema principal continua sent la comunicació. Moltes persones senten la necessitat de parlar dels seus problemes, del que els angouxa o preocupa. Cada cop sabem més del que passa al món com a conseqüència de l'evolució de les tecnologies. Ens arriben directament notícies dels conflictes bèl·lics com la guerra contra l'Iraq o el terrorisme. Com més ens impacta una notícia, situació o vivència, més necessitat tenim de

comunicar-la. En aquests casos, la paraula constitueix la solució més bona per aconseguir reduir l'angouxa. Això no obstant cada cop hi ha menys temps per parlar o escoltar.

A més, no sempre hi ha a qui recórrer. A vegades perquè no tenim ningú en qui confiar; altres cops perquè no volem preocupar qui ens estima. Quan es dóna una situació com aquesta i una persona es guarda per a ella mateixa la preocupació és possible que arribi un moment en què no sàpiga ni per on començar tot i que tingui l'oportunitat de parlar. La necessitat no satisfeta de compartir els sentiments pot constituir la base d'un possible trastorn emocional. En aquest cas, el Telèfon de l'Esperança pot ser una primera sortida. Els voluntaris, després d'escoltar atentament, ofereixen alternatives sense condicionar ni imposar, en un marc de total respecte envers la persona que truca. D'aquesta manera és l'afectat el que pren

una opció determinada. Al final, l'atenció es complementa amb la facilitació d'adreces assistencials que li puguin ser d'ajuda en la seva situació.

En aquesta societat tecnològica que cada cop tendeix més a la impersonalitat i a la fredor en les relacions humanes, el Telèfon de l'Esperança funciona perquè, segons Mn. Agustí Viñas, «el que truca sempre és algú per a nosaltres».

34è aniversari

El 7 d'abril passat es van celebrar els 34 anys d'existència del Telèfon de l'Esperança a Barcelona. La festa va començar a les vuit de la tarda a la seu de la Fundació Ajuda i Esperança. El primer acte de la celebració va ser la distesa conferència, pronunciada pel vicepresident Mn. Agustí Viñas, que va arrencar somriures i fins i tot rialles del públic, constituït per unes vuitanta persones, en la seva majoria voluntaris veterans. El promotor de la segona etapa de l'entitat Ajuda i Esperança va posar èmfasi sobre la segona etapa del servei i va aclarir que era «lícit i veritable parlar d'aquests 16 anys de camí», en els quals la Fundació Ajuda i Esperança va prendre el relleu del que fins llavors havia estat tan sols el Telèfon de l'Esperança.

També va agrair repetides vegades als voluntaris la seva implicació i compromís i va fer un breu repàs històric de l'entitat.

Després Andrés Martín, el president de la fundació, va presentar els components del nou patronat, entre ells Joan Maria Terribas, nebot del fundador Miquel Àngel Terribas. Tot seguit va tenir lloc un refrigeri, amenitzat per les xerrades i l'explicació d'antigues anècdotes entre els voluntaris.

María Cillerós

TELÈFON DE L'ESPERANÇA

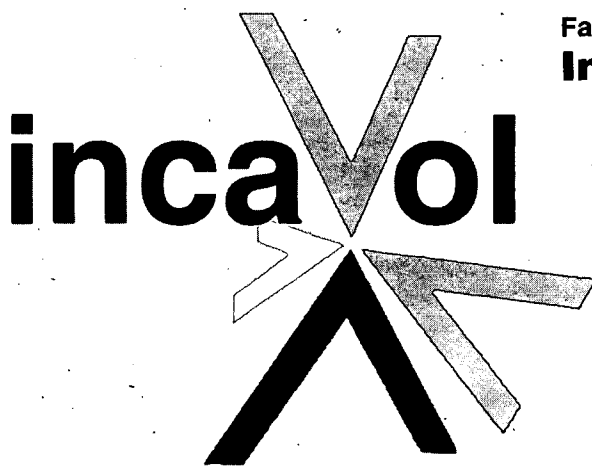
DE BARCELONA

24 HORES AL DIA

93 414 48 48

Dóna
Support
al voluntariat
a través del món
associatiu

Fomenta la
Formació
dels voluntaris.

Facilita
Informació

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar i Família
Institut Català del Voluntariat

Més informació
012 atenció
ciutadana

90.1 FM Tortosa, Baix Ebre, Montsià, Terra Alta, Ribera d'Ebre*
93.7 FM Alt Penedès, Baix Penedès, Anoia, Bages, Berguedà
96.8 FM Garraf*
100.6 FM Tarragonès, Baix Camp, Alt Camp, Baix Penedès, Conca de Barberà, Priorat*
103.4 FM Gironès, Selva, Alt Empordà, Baix Empordà, Pla de l'Estany i Garrotxa
106.6 FM Barcelonès, Maresme, Vallès Oriental, Vallès Occidental i Baix Llobregat

* (en període de proves)

104.4 FM Ràdio Principat: Cerdanya*
105.0 FM Ràdio Principat: Alt Urgell, Noguera, Segarra, Pla d'Urgell i Urgell
107.5 FM Ràdio Principat: Andorra

www.radioestel.com

Els teus programes a la web, per escoltar-los quan vulguis

societat

Dra. Natalia López Moratalla, catedràtica de Bioquímica i Biologia Molecular

«Les cèl·lules mare d'adult són una gran esperança de la medicina regenerativa»

La divulgació de les possibilitats terapèutiques de les anomenades cèl·lules mare ha obert un gran debat social a l'entorn d'una possible utilització d'embrions humans per obtenir-les. La realitat científica aporta una altra dada: les cèl·lules mare són presents en l'organisme adult, la seva aplicació terapèutica és més beneficiosa

que la de les cèl·lules embrionàries i no presenta objeccions ètiques. Natalia López Moratalla, catedràtica de Bioquímica i Biologia Molecular, ens en parla. Autora d'un centenar de publicacions sobre aquestes temàtiques, ha estat una dels ponents de les Jornades de Bioètica organitzades per la Fundació Pineda de Barcelona.

—Es parla molt de la potencialitat terapèutica de les cèl·lules mare. És realment així?

—El nostre temps assisteix a l'avenç de tot un procés que podrà assolir la guarició, de forma natural, de diferents lesions en diversos punts de l'organisme. Les cèl·lules mare són una gran troballa des del 1999 quan es van fer els primers treballs. Bàsicament sabem que hi ha cèl·lules d'aquest tipus a tot arreu del cos i al llarg de tota la vida. La investigació actual s'orienta a induir la pontencialitat d'aquestes cèl·lules perquè regenerin determinats teixits danysats per algunes malalties. La medicina regenerativa és una gran esperança; en alguns casos l'anomenada teràpia cel·lular ja és una realitat, tot i que encara resta molt per endavant i no és, per descomptat, la panacea universal de totes les patologies.

—La investigació amb cèl·lules mare passa necessàriament per la destrucció d'embrions humans?

—Les cèl·lules mare no es troben només en els teixits embrionaris. També en l'organisme adult hi ha una reserva de cèl·lules troncales susceptibles de ser induïdes a regenerar un teixit particular. La realitat és que les cèl·lules mare d'adult es mostren més avantatjoses i no tenen els riscos de rebuig ni de produir tumors que presenten les cèl·lules embrionàries quan es trasplanten. Segueixo diàriament les investigacions en aquest camp; i puc afirmar que, si bé, es va argumentar en un principi que les cèl·lules mare d'embrions serien «més bones» que les d'adult, avui sabem

que les procedents d'embrions només poden ajudar en investigació, però no directament els malalts.

En la meua opinió, i vistos els coneixements que s'han aconseguit en aquest camp, les cèl·lules mare d'adult poden cobrir, amb estratègies adequades, la regeneració cel·lular dels diferents teixits. La medulla òssia humana és una gran reserva de diferents tipus de cèl·lules mare; la funció natural d'aquestes cèl·lules mare multipotents és anar per la sang i, en detectar lesions, diferenciar-se i substituir les cèl·lules danyades. És la gran oportunitat terapèutica que ens ofereixen: ajudar-les a migrar cap on són necessàries, o posar-les en el lloc adequat.

—Expliqui'ns alguns avenços mèdics en aquest sentit.

—Alguns èxits ja són patents: malalts que han patit un infart s'han pogut recuperar de la cicatriu al cor amb aquestes cèl·lules mare, igual que amb d'altres procedents d'una biòpsia de la seva cama. En animals s'han aconseguit passos importants en guarició de la diabetis i de la malaltia del Parkinson. En aquesta última s'intenta que les cèl·lules mare del mateix cervell migrin i s'interconnectin formant els circuits neuronals; cosa que no és gens fàcil si simplement s'implanten cèl·lules alienes. Altres avenços s'han aconseguit a partir de cèl·lules del greix capaces de diferenciar-se en cartílag, os i múscul. Recentment s'han aplicat les cèl·lules del mateix greix per guarir les greus fissures que es produeixen en la malaltia de Khron.

Dra. Natalia López Moratalla.

—Si les cèl·lules mare adultes ofereixen possibilitats terapèutiques tan clares i la seva utilització no presenta cap problema ètic a què atribueix la pressió mediàtica a l'entorn de la possible destrucció d'embrions per obtenir-les?

—En el fons del debat legal i social hi ha realment el problema ètic dels 40.000 embrions sobrants, amb la vida aturada, producte de les experimentacions de la fecundació *in vitro*, amb un termini legal de congelació, cinc anys, que ja ha arribat a la seva fi. En l'horitzó de tot això hi ha el desig de fer-los servir per a la recerca i obtenció de cèl·lules mare. Amb freqüència se simplifica el problema que això suposa, i s'argumenta que de totes maneres moriran perquè no tenen cap oportunitat de ser gestats per una dona, sigui la mare o no. La realitat és una cosa diferent. Els embrions sobrants estan «crioconservats»; és a dir, aquells que estiguin vius (sans o malalts, o com se sol dir, viables o inviablès)

estan en una situació peculiar perquè la seva vida està aturada per la congelació. Es pretén descongelar-los i reanimar-los perquè es desenvolupin el màxim possible en el laboratori i després destruir-los per obtenir-ne cèl·lules embrionàries amb les quals investigar possibles processos de curació.

No és bona medicina destruir una vida incipient i després intentar controlar tot el potencial que tenen les seves cèl·lules. De fet parlem «d'investigacions útils» amb cèl·lules procedents de la destrucció d'embrions però no de «curacions».

—Quins arguments s'addueixen per justificar la manipulació d'embrions?

—L'extensió i acceptació del fals concepte de «pre-embrió». Com si hi hagués una fase (les dues primeres setmanes d'un embaràs o d'una fecundació *in vitro*) en la qual el que tinguéssim no fos un individu sinó una simple massa de cèl·lules embrionàries. La realitat és que l'embrió està perfectament organitzat i les seves cèl·lules programades per donar lloc a l'organisme complet. Per això, quan se les treu de l'embrió es multipliquen i creixen, i poden ser forçades a anar en una direcció concreta: cap a cèl·lules del cervell, o del pàncrees, etc. Però són incontrolables i el resultat són amb freqüència tumors. Jo no m'oposo a les investigacions amb cèl·lules embrionàries, sí que m'oposo a la manera d'obtenir-les quan suposa mutilar o destruir persones; el que aquests éssers humans de pocs dies siguin «sobrers» és ja una injustícia, que no justifica una altra injustícia més.

—Hi ha interessos extracientífics en aquest debat?

—Hi ha interès a crear expectatives de guarició amb cèl·lules embrionàries; hi ha noves empreses de biotecnologia que són avalades per científics en aquest sentit i que es proposen comercialitzar «productes» útils en la investigació, com línies cel·lulars derivades dels embrions. Al mateix temps, interessos econòmics dels centres de fecundació assistida han suposat una paralització de gran part dels estudis per resoldre l'esterilitat, perquè es va optar per produir embrions *in vitro*, en comptes de guarir l'esterilitat. El teló de fons de tot això és considerar que la ciència és l'opinió més valorada i veritable, que la salut d'uns pocs ho justifica tot i que l'home no té un valor absolut, pot ser utilitzat com a mitjà, com a simple material biològic.

M. Josep Vilar

Dia de la Mare

Hola, amics! El primer diumenge de maig és el dia dedicat a la Mare. Dir «mare» és parlar d'abnegació, sacrifici, força, però també d'amor, molt d'amor. Tot i que aquest amor s'ha de considerar a diari entre mare i fills, és molt lloable dedicar un dia a la persona que més ens estima.

Enguany vull parlar-vos d'una mare molt especial: M. del Carme Claret, mare del Dr. Pere Tarrés. Una dona que va viure i patir per i per als seus fills. Igual que la Mare de Déu va respondre a l'àngel: «Sóc l'esclava del Senyor», així M. del Carme va acceptar humilment la decisió de les seves dues filles de prendre els hàbits religiosos i la del seu fill de voler ser, a més de metge, sacerdot per poder ser «metge d'ànimes».

El Dr. Tarrés en parla amb gran tendresa. En els seus diaris moltes vegades anomena «la meua marona» i en un dels poemes que li escriu amb motiu del dia del seu sant, felicita «la perla del seu niu». Recordant la mort de la seva mare, el Dr. Tarrés comentava: «Vaig plorar molt. Que dolces són les llàgrimes per a una mare que s'estima.» Amics, quin regal li va fer el Senyor a aquesta mare heroica i abnegada: dues filles lliurades a l'amor de Déu i un fill camí dels altars. Així sigui.

Cecília Aranés Mallol

Coses de la vida

Coses de la vida

REPARACIÓ MEGAFONIA

Mòbil 659 746 454
Tel./Fax 934 423 405

Bon dia!

Compren materials d'enderroc (teules, radiadors, fàbriques en desús, reixes, portals, etc.) i material antic (llibres, biblioteques, botigues velles, etc.).

Truqueu a en Raimon o en Pau al
972 645 262

El teatre Romea va acollir aquest congrés.

Congrés per a la gent gran organitzat per la Comunitat de Sant Egidí

BARCELONA.— Un títol provocador —«Els "vells" sense amor moren»— per a un congrés especial per celebrar els trenta anys d'amistat de la Comunitat de Sant Egidí amb la gent gran. Potser no és políticament correcte parlar de «vells», es podria fer servir el terme més gentil de «tercera edat» o el més neutral d'«ancians». Però aquestes paraules, «els vells», volen ser provocadores i volen recordar que la vida dels ancians sovint és difícil i que la vellesa és un repte per a tothom.

Avui els ancians són molts; la nostra societat és rica d'ancians, però sovint la seva presència no és considerada una riquesa. I malgrat tot, l'edat anciana té en ella mateixa un misteri: el misteri de la vida, aquell misteri davant del qual ningú de nosaltres no pot dir-se mestre. «Els "vells" sense amor moren»: perquè aquesta, al cap i a la fi, és la clau —ho dic amb consciència i humilitat— de l'amistat de la Comunitat de Sant Egidí amb els ancians i també és la clau de la participació plena i profunda dels ancians en la vida de la Comunitat. Al voltant de la realitat i del misteri d'aquesta amistat, però també necessàriament al voltant del misteri d'envellir i de voler viure fins al final amb plenitud i amor, es va desenvolupar la reflexió del congrés.

Als barris de Primavalle, Garbatella i poc després a Trastevere, al centre històric de Roma, va començar aquesta amistat amb els ancians. Poc després es van obrir les portes de l'Església de Sant Egidí per fer la pregària. Aquells joves universitaris del 68 no disposaven d'una cultura geriàtrica, segurament no preveïen la inversió de la «piràmide demogràfica», però van descobrir que aquells ancians eren els grans malalts de solitud que demanaven companyia i ser sostinguts. Va néixer de seguida una simpatia i una sintonia amb els seus problemes. Filomena, Paolina... van ser els primers noms d'una veritable «aliança» de la Comunitat amb els ancians que també va arribar a Catalunya.

Trenta anys després un congrés ciutadà ha convocat més de 600 ancians al teatre Romea de Barcelona. El 31 de març, a Barcelona, van rebre la salutació inicial de Núria Carrera, regidora de Benestar Social de l'Ajuntament de Barcelona, i de Montserrat Cervera, directora general de l'ICASS de la Generalitat de Catalunya. La veu d'actors, actrius i cantants van fer més amena i directa la reflexió i va interrogar la saviesa i la consciència de la humanitat sobre el problema de la vellesa. (Joan Dueñas)

Campanya a favor d'una escultura de sant Jordi a la Sagrada Família

BARCELONA.— Amics de Sant Jordi és una associació acollida a la seu d'Òmnium Cultural (c/Montcada, 20 - Barcelona), que té com a objectiu principal aprofundir i estendre la presència de la figura de sant Jordi a Catalunya pel seu caràcter de símbol de fidelitat a la terra i els valors que

suscita de lluita contra tot allò que s'oposa a la llibertat, la justícia i la dignitat del país.

Amb motiu d'escaure's enguany la commemoració dels 1.700 anys del martiri de sant Jordi (303-2003), aquesta associació ha acordat promoure, amb el vistiplau de la Junta d'Obres de la Sagrada Família, una campanya oberta a tots els qui estimen sant Jordi per a la realització d'una escultura destinada al temple d'Antoni Gaudí. L'obra ha estat encarregada a l'escultor Josep M. Subirachs, membre d'honor d'Amics de Sant Jordi i persona vinculada al temple de la Sagrada Família. L'escultura tindrà tres metres d'alçada i serà fosa en bronze. Les aportacions econòmiques es poden fer a "la Caixa", c/c: 2100-3025-96-2200545602. Per a més informació: tel. 605 461 129 i a/e: narcissayrach@yahoo.es (C.C.)

ESTAMPES - ROSARIS - PESSEBRES -
OLIS - TRÍPTICS - RETAULES - IMATGES
RELIGIOSES - MEDALLES - RESTAURACIONS
- MIRALLS - ICONES - ORFEBRERIA.

Estamperia San José

Boters 7 i 9 Tel. 933 175 685
08002 Barcelona Fax 934 127 523

e-mail: sugerencias@articulosreligiosos.com
www.articulosreligiosos.com

«Cada vegada que he anat a Lourdes, he vist un miracle»

■ Antoni Boada, nou president de l'Hospitalitat de Lourdes a Tarragona

Antoni Boada Magriñá ha estat elegit recentment nou president de l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes de l'arxidiòcesi de Tarragona per un període de quatre anys, i relleva en el càrrec Mercè Guasch, que ha complert la seva etapa. Antoni Boada és de Vilabella (Alt Camp), mestre jubilat i emprèn amb il·lusió i esperit de servei aquesta nova responsabilitat.

—Com s'elegeix el president de l'Hospitalitat?

—És escollit pels membres titulars de l'Hospitalitat, que el presenten al bisbe i aquest, si s'escau, hi dona el vistiplau.

—Vostè és un dels pelegrins més veterans, oi?

—Fa uns vint-i-cinc anys aproximadament que participo en els pelegrinatges diocesans a Lourdes, que cada any fem el mes de juliol. A més, des d'en fa quinze, he estat al capdavant dels brancardiers, encarregat d'organitzar el trasllat dels malalts tant en els pelegrinatges com en els diferents actes que organitza l'Hospitalitat al llarg de l'any. Aquesta feina l'hauré de deixar en mans d'algu altre.

—El president de l'Hospitalitat ha de tenir alguna qualitat especial?

—No ho crec pas. En el meu cas, crec que m'han triat perquè tinc l'experiència de tots aquests anys, amb l'afegit que, en ser jubilat, dispo de temps per dedicar-m'hi.

—Malgrat el poc temps que fa que és president, ha fet algun canvi?

—Hem triat un secretari nou, ja que l'anterior era una persona gran que viu a Vimodí i se li feia feixuc haver de venir sovint a Tarragona. També hem nomenat un vicepresident a fi i efecte que hi hagi algú bregat quan es canvia de president i un administrador que s'encarregui de portar els comptes.

—Ha estat recentment a Lourdes?

—Hi vaig ser del 7 al 12 de gener per preparar el pelegrinatge 2003 amb els malalts, que si Déu vol farem del 3 al 7 de juliol.

—Hi ha alguna novetat al voltant del pelegrinatge d'enguany?

—Estem sospesant la possibilitat de re-

alitzar el pelegrinatge en autocars en comptes de fer-ho amb el tradicional «tren de l'esperança». El motiu principal és que hem vist que si fem servir el transport per carretera no hem de transbordar els malalts, com passa amb el tren, on s'ha de fer diverses vegades. A banda de la comoditat, un cop fets els números, el viatge en auto-

car resulta substancialment més econòmic. Si ho fem així, necessitaríem una dotzena d'autobusos però, en qualsevol cas, encara no s'ha decidit.

—Què en pensa del pelegrinatge conjunt de les hospitalitats de Catalunya que es pensa fer el 2004?

—Que és una iniciativa esplèndida; pot esdevenir una experiència meravellosa que

ben segur es voldrà repetir en edicions successives. Ens fa molta il·lusió i puc avançar que hi ha la possibilitat que el tenor Josep Carreras ens obsequi amb una actuació a la basílica de Sant Pius X, a Lourdes.

—Creu que es pot parlar de «l'esperit de Lourdes»?

—Lourdes reconforta i la Mare de Déu és un bàlsam per als malalts. Quan jo era mestre d'escola a Salomó, el secretari del poble em va engrescar per anar al pelegrinatge i puc afirmar que Lourdes enganxa. Quan hi has anat, tens necessitat de tornar-hi. Quan em pregunten si als pelegrinatges he vist algun miracle, jo sempre dic que cada cop hi veig un miracle: la munió de joves voluntaris disposats a ajudar el malalt, l'ancià o un altre jove amb minusvalideses. Uns joves que inverteixen el seu temps a practicar la caritat i l'amor vers els germans, encara que els costi diners de la butxaca. Això és un miracle que es va repetint constantment.

Joan Boronat

FILATÈLIA

per Enric Graupera

Lucas Wadding, franciscà

Irlanda va emetre el 1957 un segell dedicat a fra Lucas Wadding amb motiu del 300 aniversari del seu traspàs. Nascut el 1588, va quedar orfe als 14 anys. Va entrar a l'orde franciscà i va ser ordenat el 1605. Parlava moltes llengües, com ara el grec, el portuguès, l'hebreu i el castellà. Va passar vint-i-cinc anys de la seva vida escrivint els *Annals Ordinis Minorum*, publicats en vuit volums. El 1625 va fundar la Universitat Sant Isidor a Roma. Sempre va treballar a favor dels catòlics perseguits a Irlanda. Va morir el 1657 a Roma.

cultura

Memorial d'un Sant Jordi republicà

BARCELONA.— El vespre del 6 de febrer passat, el personal que en aquella hora tardana era encara al Palau de la Generalitat devia quedar astorat en sentir com un reduït conjunt coral cantava unes estrofes patriòtiques que de ben segur la majoria desconeixia. Qui eren els membres d'aquella coral *amateur* i què hi feien aquella hora ocupant la capella de Sant Jordi del Palau?

El bisbe Joan Carrera acabava de presidir el sopar eucarístic que donava sentit solemne a l'acte de lliurament del reliquiari de Sant Jordi per part de la Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat, fundada pel bisbe Torras i Bages el 1899. Arran del tràgic juliol del 1936, una dels seus membres —Maria Figueras, que ens va deixar a l'edat centenària el 2002— havia pogut salvar el reliquiari del sacrilegi i custodiar-lo fins a la seva mort.

Maria Figueras, abans de dir-nos adéu, va deixar escrit en una de les seves últimes voluntats que feia entrega a la Lliga Espiritual d'aquell reliquiari construït el 1930 pel gran orfebre català Ramon Sunyer per tal que fos retornat al seu lloc d'origen: la capella de Sant Jordi del Palau de la Generalitat de Catalunya.

En un sentiment d'unió espiritual amb la meua germana i padrina Montserrat, que ens va deixar fa anys i que va ser també membre destacada d'aquesta lliga espiritual, em vaig sentir cridat a assistir a aquell acte del qual guardaré sempre uns moments evocatus de vells records dels meus tretze anys.

Era el 23 d'abril del 1934, el primer des de la mort del president Macià. Recordo perfectament haver assistit a una celebració eucarística un xic clandestina, donades les circumstàncies polítiques d'aquells anys, assegut en un esglaó de l'escalinata que condueix a la planta del palau on es troba la capella, tal era la munió de feligresos convocats per la Lliga Espiritual juntament amb la Germandat de Minyons de Muntanya, que havia fundat Batista i Roca

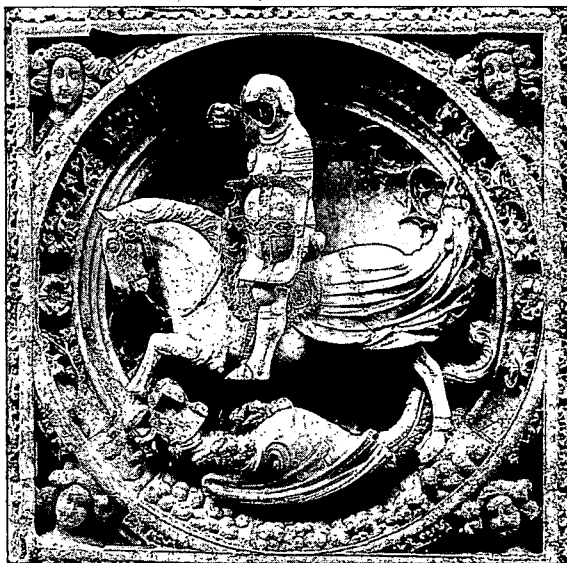
i de la qual enguany en commemorem el 75è aniversari.

Aquell jove minyó de muntanya —que havia fet feia poc la seva promesa solemne a la catedral de Manresa d'estar sempre a punt, vestint amb cert orgull la camisa i l'escut de l'escoltisme català— havia vingut a la celebració de l'eucaristia acompanyat per una altra de les seves germanes grans, avui també desapareguda, Aurora, l'esperit místic i catalanisme desbordant de la qual encomanava a tots els que l'estimàvem.

Malgrat els anys i afanyos transcorreguts, em vaig sentir transportat per l'ambient i els cants a aquell remot Sant Jordi dels primers anys de la República, que certa permissibilitat oficiosa d'un laïcisme oficial permetien. Allà hi havia una representació d'aquella Catalunya cristiana que va somniar Torras i Bages i que no mor mai, malgrat que els signes dels temps d'avui sembli que mostrin el contrari.

Repeteixo, malgrat el laïcisme oficial republicà, existia encara un esperit de llibertat democràtica que permetia que aquella cerimònia litúrgica dedicada al patró de Catalunya tingués lloc a la capella del Palau de la Generalitat. És important recordar que la capella de Sant Jordi, si bé forma part de l'edifici del Palau, pertany des de sempre al bisbat de Barcelona, a qui n'és reservada la custòdia eclesiàstica.

Vaig evocar els cants litúrgics i el seguiment de la missa que en feia la meua germana Aurora, amb el missal de l'Euc-

Sant Jordi a la façana gòtica del Palau de la Generalitat al carrer del Bisbe, a Barcelona.

logi Català editat pel Foment de la Pietat i que representava per a mi tota una novetat, ja que des del 1927 en què vaig rebre la primera comunió de mans del doctor Carreras a la cripta de la Sagrada Família —com solia organitzar Mn. Higiní Anglès, consiliari espiritual de la Mútua Escolar Blanquerna, que juntament amb altres pares havia fundat el meu pare el 1924, arran del

tancament per part de la dictadura de Primo de Rivera de l'Escola Montessori de la Diputació de Barcelona— per raons de salut havia hagut d'estar completament allunyat de la meua estimada escola i, per tant, del moviment de renovació litúrgica que els mossens Trens, Batlle, i Anglès havien emprès.

Aquell dijous del febrer passat, en finalitzar el cerimonial cívic i religiós, el govern de la Generalitat ens va oferir al saló Sant Jordi una copa de cava. He de confessar que el que vaig recordar va ser la xocolata amb nata i melindros que la meua germana Aurora em va convidar a esmorzar a l'avui desapareguda Lionesa del carrer de la Portaferrixa en aquella diada memorable.

Vull acabar aquest escrit amb aquella frase que el president txec Havel va dir en ocasió de la seva visita al Palau de la Generalitat: «El drac que hem de matar el portem a dins, és l'enemic interior. No hi ha ni bons ni dolents ni traïdors en aquesta lluita, sinó aquella part de nosaltres mateixos que no està a l'alçada de les nostres pròpies ambicions més nobles.»

Jordi Garriga i Puig

Donació de la casulla de la Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat al Museu Episcopal de Vic

VIC.— El Museu Episcopal de Vic presenta fins al 18 de maig un espai de la Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat dins de l'exposició *Germinabit*. Aquest espai està presidit per una casulla brodada d'un apreciable valor artístic de l'any 1957, que passarà a formar part de les importants col·leccions de teixit i indumentària litúrgica que conserva el Museu Episcopal, gràcies a la donació de la Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat. Aquesta institució fundada el 1900 és la degana de les institucions de caràcter religiós del segle xx i la seva història està íntimament vinculada al bisbat de Vic. (C.C.)

Acitivitats culturals de l'Institut Emmanuel Mounier Catalunya

BARCELONA.— L'Institut Emmanuel Mounier Catalunya (IEMC), constituït fa dos anys amb motiu del cinquantè aniversari de la mort del pensador francès Emmanuel Mounier, ha iniciat aquest curs 2002-2003 les Aules Mounier dins del marc

de la Facultat de Filosofia de la Universitat Ramon Llull. Ja se n'han dut a terme tres i la propera tindrà lloc el 27 de maig. Cal dir que també s'ha iniciat la publicació dels Quaderns IEMC, que recullen el temes d'aquestes Aules. (Josep-Lluís Vázquez Borau)

LES RECEPTES DE

JOAN
Villaró

L'albergínia

La Rosa talla amb destresa unes quantes albergínies, molt segura d'ella mateixa amb el ganivet. Em mira de reüll i somriu en veure que jo també em fixo en aquest producte de pell fina i lluent, amb un alt contingut d'aigua en la seva composició, i només amb 30 calories per cada 100 grams; també conté potassi i calci. Cuites a la planxa, no gaire forta per evitar que es cremin per fora i quedin crues per dintre, són la mar de bones. La cuinera, Rosa, ho sap molt bé, i me'n dóna una rodanxa del seu mateix plat.

ESCOLA DE CUINA JOAN VILLARÓ

c/ Emili Botey, 5, local 2 - 08400 Granollers

Tots els interessats a adquirir el seu llibre *Apreu amb mi* truqueu al tel. 938 793 402.

El bisbe Deig presenta el llibre «Estimada pàtria», de Josep M. Puigjaner

LLEIDA.— El bisbe emèrit de Solsona Mons. Antoni Deig va ser l'encarregat de presentar a Lleida el llibre *Estimada pàtria*, de Josep M. Puigjaner, publicat per l'editorial lleidatana Pagès Editors dins de la seva col·lecció d'assaig Argent Viu. L'acte va tenir lloc el 9 d'abril a la Biblioteca Pública de Lleida.

L'autor, Josep M. Puigjaner, va justificar l'obra tot dient que es tractava d'una reflexió en veu alta sobre el present i el futur de Catalunya: «Aquest llibre porta un gruix considerable de reflexió, conduït des del cor; perquè crec en la força transformadora del sentiment, de la consciència i voluntat d'ésser.»

El cinquè capítol del llibre tracta sobre la religió i el catalanisme, amb punts de reflexió com ara el pensament i consciència de Carles Cardó, Miquel Batllori, un català universal; el document *Arrels Cristianes de Catalunya*; els nacionalismes vistos per Wojtyła; la jerarquia espanyola i els nuncis, i els bisbes catalans. L'autor esmenta especialment tres bisbes: els recordats cardenals Vidal i Barraquer i Jubany, i Mons. Antoni Deig.

El bisbe Deig, que va enaltir l'obra, va afirmar, fent al·lusió al subtítol *Tenim el deure de sobreviure*, el següent: «Sobreviure és la nostra essència, el ser de la nostra pàtria.» També va deixar palesa la

Binomi Església-país

Josep M. Puigjaner a *Estimada pàtria* parla del bisbe Deig i diu que ha estat una personalitat atenta a la problemàtica generada pel binomi Església-país. «En els anys d'acció pastoral—diu l'autor—Antoni Deig ha excel·lit com a defensor de la legitimitat política de l'opció nacionalista per als cristians. Podem afirmar, contra els qui sovint han ignorat els seus escrits i l'han volgut desacreditar, que es tracta d'un pensament ben documentat en la doctrina pontificia sobre els drets dels pobles. I, d'altra banda, és un pensament viscut, inspirat en l'experiència del contacte i del diàleg amb la gent del país, i proclamat, a més, sense concessions i amb una indiscutible valentia. Tota una lliçó de mestratge.»

Un moment de l'acte de presentació del llibre.

seva preocupació davant la realitat actual catalana: «El moment actual de Catalunya és difícil i preocupant, hem entrat en una crisi que no solament és d'Església, sinó de país, de la societat tota. Vivim uns moments fins i tot perillosos.»

Mons. Deig va fer balanç de la tasca de l'Església catalana al llarg de la seva història i va manifestar que «l'Església ha treballat i ha fet molt per Catalunya», si bé també va reconèixer que no tots els seus membres havien estat propers a Catalunya. «Molts—va dir—van instal·lar-se a l'època franquista ocultant el català i no sola-

ment ho van fer alguns bisbes, sinó també sacerdots i religiosos».

El bisbe emèrit va asseverar que avui Catalunya té el dret i el deure de sobreviure: «Estimar Catalunya entra dins del manament de l'amor. Estimar el germà vol dir també estimar la comunitat, la col·lectivitat i ara i aquí vol dir estimar Catalunya.» Va cloure la seva intervenció parafrasejant l'escriptor mallorquí Castro Llovera i fent un prec als presents: «Sigueu qui sou.»

Jordi Curcó

Constitucions, decrets i declaracions del Vaticà II en una edició bilingüe llatí-català

BARCELONA.— La Facultat de Teologia de Catalunya i Publicacions de l'Abadia de Montserrat han elaborat una nova traducció de les constitucions, els decrets i les declaracions del Concili Vaticà II en versió catalana, amb el text llatí corresponent, reproduïda de l'obra *Conciliorum Oecumenicorum Decreta*, de Giuseppe Alberigo, Giuseppe L. Dossetti, Perikles-P. Joannou, Claudio Leonardi i Paolo Prodi.

Els setze documents—quatre constitucions, nou decrets i tres declaracions—són invocats com l'expressió determinada

de les intencions i decisions dels pares conciliaris. Són documents introduïts per avaluacions que mostren la seva influència fins al present, segons la pregunta religiosa de l'home actual, i constitueixen la base per a una nova fase de recepció del Concili Vaticà II, creativa i atenta al pas de l'Esperit de Déu. Clouen el volum *Concili Vaticà II. Constitucions, decrets, declaracions* uns útils índexs de citacions: bíbliques, del magisteri pontifici, de les congregacions romanes i d'altres fonts, juntament amb autocitacions del Concili Vaticà II, i un extens índex de matèries. (C.C.)

Sant Jordi esportiu i solidari a Blanquerna

BARCELONA.— El Servei d'Esports de la Facultat de Psicologia, Ciències de l'Educació i de l'Esport (FPCEE) Blanquerna, de la Universitat Ramon Llull, va organitzar una diada de Sant Jordi esportiva i solidària als jardins de La Tamarita, a Barcelona. L'objectiu era ser solidari a través de l'esport col·laborant amb dues entitats, Àmbits Esport i Esportistes Solidaris, que fan servir l'activitat física com a prevenció o tractament en població d'alt risc d'exclusió social (centres penitenciaris, barris marginals, programes de reinserció en drogodependents, etc.). Durant la jornada es va recollir material esportiu, roba esportiva i material informàtic per a totes dues entitats. (C.C.)

El Museu de Montserrat acull l'exposició «Verdaguer i Montserrat»

MONTSERRAT.— El Museu de Montserrat acull fins al proper 18 de juny l'exposició *Verdaguer a Montserrat. L'arpa i el calze*. En aquesta mostra es presenten les primeres edicions de l'obra poètica de Jacint Verdaguer, juntament amb cartes, fulls volants i altres documents, tot recreat en l'ambient del segle XIX que Mn.

Cinto va trobar en les seves estades a Montserrat. En l'espai del museu habilitat per a aquesta exposició el visitant pot trobar vestits de la Mare de Déu, caselles de l'època, una llàntia votiva, un sagrari i altres peces, a més de poemes de Verdaguer interpretats per l'Escolania. (C.C.)

Pastís amb perfum de Cointreau

INGREDIENTS:

5 ous
5 cullerades de sucre
llet
60 g de farina
20 g de maizena
3 iogurts de fruita

PREPARACIÓ:

Primer bateu cinc rovells d'ou amb cinc cullerades de sucre i tres de llet durant 10 minuts. Després, incorporeu-hi 60 grams de farina i 20 de maizena. Seguiu remenant i si queda massa espès afegiu-hi una mica de llet. Després, incorporeu-hi les cinc clares a punt de neu i barregeu-ho amb una cullera de fusta remenant amb moviments envolupants. Coeu-ho a 170 graus en un motlle greixat i durant uns 35 minuts, més o menys. Un cop fred, traieu el pastís del motlle i cobriu-lo amb tres iogurts de fruita.

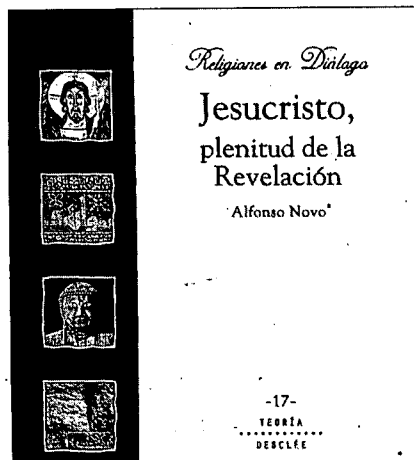
LLIBRES

Crist, plenitud del do de Déu

La col·lecció Religiones en Diálogo de l'editorial Desclee De Brouwer vol ser un lloc de trobada on tinguin cabuda tant la reflexió teòrica com les experiències i els textos, els instruments d'anàlisi i la recuperació dels clàssics, la reflexió teològica i filosòfica, així com les ciències de les religions i les experiències espirituals de les diferents tradicions religioses de la humanitat. El propòsit inicial d'aquest llibre era plantejar la qüestió de si existeix una revelació vàlida fora del cristianisme. A primera vista aquesta obra està formada per capítols massa heterogenis, la unitat interna dels quals pot resultar difícil de

trobar. El títol, *Jesucristo, plenitud de la revelación*, convida a plantejar-se el tema sense descuidar cap dels dos pols principals: revelació i Jesucrist. I per parlar de Jesucrist és necessari remuntar-se a la història de Jesús dins de les seves coordenades historicoculturals. «Un cop assumida la particularitat històricament condicionada del personatge de Jesús—s'afirma en el pròleg— tornarem a qüestionar-nos com és possible parlar de plenitud de revelació i en quin sentit.» (C.C.)

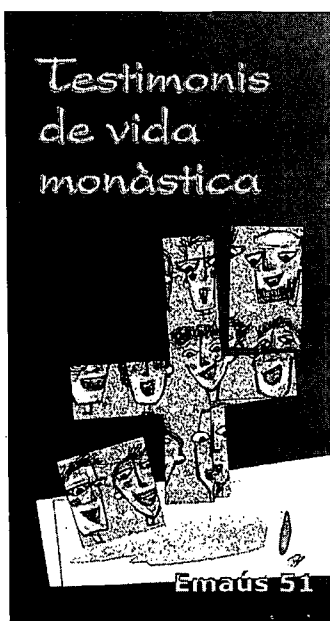
Alfonso Novo, *Jesucristo, plenitud de la Revelación*. Editorial Desclee De Brouwer, Col·lecció Religiones en Diálogo, Bilbao 2003, 277 pàg.

La força d'una opció

Nou dones i cinc homes que van optar per la vida monàstica en diversos ordes, a diferents edats i llocs, ens parlen en aquest volum de les seves motivacions en el moment d'escollir aquest camí, del que avui significa per a tots ells i del que continuen buscant-hi i trobant. Ho expliquen de forma senzilla i propera, amb tota la força d'unes vides diferents viscudes amb intensitat i convicció, que descobreixen al lector la gran riquesa que enclou l'àmplia comunitat dels creients. Constituïxen un signe i una interpretació important per a l'Església i per al món. I poden ser també una ajuda important per a la vida cristiana de cadascun de nosaltres. «Potser la lectura d'aquests testimonis, pàgina a pàgina, incitarà algun lector a plantejar-se escollir aquesta opció de vida. Però en tot cas, sens dubte que a tots podrà animar-nos a entrar més a fons en el camí de la recerca de Déu i del seguiment de Jesucrist, cadascú des de la seva pròpia situació, des de la seva pròpia vocació cristiana», s'explica en la introducció. (C.C.)

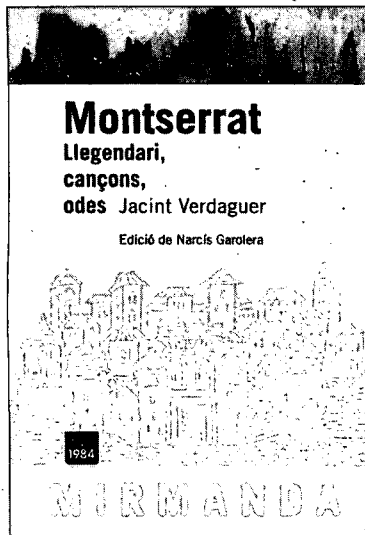
AA.DD., *Testimonis de vida monàstica*. Centre de Pastoral Litúrgica, Col·lecció Emaús, Barcelona 2002, 77 pàg.

Un clàssic de Jacint Verdaguer

Montserrat (1899) és un dels últims volums de poesia de Jacint Verdaguer. Dividit en tres seccions, inclou dues recopilacions poètiques anteriors —*Cançons de Montserrat* i *Llegenda de Montserrat*—, que l'autor havia publicat l'any 1880 amb motiu del mil·lenari de Montserrat, i disset odes. Poc abans de morir, Mn. Cinto va revisar el llibre i en va preparar una nova edició que va aparèixer el juliol del 1902. Aquesta última i definitiva edició és la que publica ara Edicions de 1984, normalitzada ortogràficament a càrrec del professor Narcís Garolera i presentada en un sol volum, respectant així la voluntat de l'il·lustre poeta. Jacint Verdaguer (Folgueroles, 1845 - Vallvidrera, 1902) és considerat el fundador de la literatura catalana contemporània i un dels més grans escriptors de tots els temps. Format en el romanticisme tardà i incorporat al moviment de la Renaixença, va sobresortir en tots els gèneres que va conrear. Entre les seves obres destaquen *L'Altàntida*, *Canigó*, *Idil·lis i cants místics*, *Pàtria*, *Dietari d'un pelegrí a Terra Santa* i *En defensa pròpia*. (C.C.)

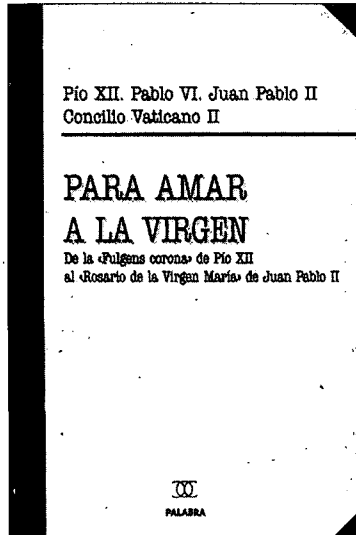
Jacint Verdaguer, *Montserrat. Llegendari, cançons, odes*. Edicions de 1984, Col·lecció Mirmanda, Barcelona 2003, 198 pàg.

Déu vos salve, Maria!

Aquest llibre és un compendi d'escrits de diferents Pontífexs i del Concili Vaticà II amb el propòsit fonamental de conèixer i estimar més la Mare de Déu. Són els següents: la carta encíclica *Fulgens corona* (8 de novembre del 1953), de Pius XII; la carta encíclica *Ad caeli reginam* (11 d'octubre del 1954), de Pius XII; la constitució dogmàtica del Concili Vaticà II *Lumen gentium* (21 de novembre del 1964); la carta encíclica *Mense maio* (29 d'abril del 1965), de Pau VI; l'exhortació apostòlica *Signum magnum* (13 de maig del 1967), de Pau VI; l'exhortació apostòlica *Marialis cultus* (2 de febrer del 1974), de Pau VI; la carta apostòlica *Redemptoris mater* (25 de març del 1987), de Joan Pau II, i la carta apostòlica *Rosarium Virginis Mariae* (16 d'octubre del 2002), de Joan Pau II. «Santa Maria! Regina Mundi! Intercedeix davant Déu Pare per aquest món que es debat entre fam, injustícia, patiments i dolors. Comptem amb la gràcia de Déu i el teu suport», escriu Jesús Urteaga, director de la col·lecció Documentos MC, en la presentació del llibre. (C.C.)

AA.DD., *Para amar a la Virgen. De la «Fulgens corona» de Pío XII al «Rosario de la Virgen María» de Juan Pablo II*. Editorial Palabra, Col·lecció Documentos MC, Madrid 2002, 365 pàg.

Trobar la veritat absoluta

Maximiliano Calvo ha elaborat 777 pensaments breus, en què reflecteix una sèrie de vivències, intuïcions, síntesis d'experiències i lectures amb l'objectiu que el lector hi trobi la petjada de Déu, el perfum de la seva saviesa i la llum de la seva paraula. Amb aquestes

petites reflexions l'autor intenta obrir algunes portes al pensament i al esperit dels lectors, convidant-los a continuar buscant per camins nous la veritat absoluta, que és, en definitiva, la fita a la qual la ment de l'ésser humà intenta arribar pel camí de la paraula. «Seria bonic que la saviesa d'aquests 777 passos se'ns convertís en profecia: per sembrar i sembrar-se amb la seguretat que un dia hi haurà collita; per escoltar i agradar com n'és de bo el Senyor; per caminar sense desànim fins a arribar a Déu a Sió; per mesurar la dimensió divina dels fets i les coses; per extasiar-nos, com Maria, davant la grandesa del Senyor i per a descobrir en tot i sobretot Crist, Alfa i Omega de tota història», escriu en el pròleg Mons. Iñaki Mallona, bisbe d'Arecibo (Puerto Rico). (C.C.)

Maximiliano Calvo, *Frutos de otoño*. Editorial CCS, Col·lecció Shalom, Madrid 2003, 199 pàg.

Aprofundir en la trobada amb Déu

El gozo de ser persona expressa l'aspiració més gran de l'ésser humà i el projecte de Déu per a cada home i dona. Per al creient, tot treball encaminat al fet que la persona pugui ser ella mateixa, lliure de lligams i bloquejos, és un treball eminentment religiós i un esforç espiritual. Per a viure i ajudar a viure l'experiència joiosa d'un Déu que ens plenifica, necessitem superar formes culturals i llenguatges arcaics. Necessitem, també, aprofundir en la trobada amb nosaltres mateixos per accedir a la presència que ens habita i fer-nos conscients de la nostra unitat original amb ella. «Coneixent-se, comproment-se, alliberant els seus bloquejos, la persona podrà obrir-se a l'experiència de Déu si s'obre al misteri de la seva vida: la vida és la nostra realitat «primera» i és en ella —i a través d'ella— on ens obrim i acollim Déu, que és, abans que res, el Déu de la Vida», afirma l'autor, el capellà Enrique Martínez Lozano, en la introducció del llibre. (C.C.)

Enrique Martínez Lozano, *El gozo de ser persona. Plenitud humana, transparencia de Dios*. Editorial Narcea, Madrid 2003, 154 pàg.

El llibre de la setmana

Conèixer les terres i els homes

Els llibres que ens parlen dels viatges fets amb afany de conèixer els homes de terres diferents, sobretot si es fan sense pressa, i sense itineraris desorbitats i mitjans, acostumen a deixar en l'ànim del lector un gust especial, que té molt de cordial i de sintonia sorprenent.

Josep M. Espinàs, que ja ha deixat constància d'aquesta manera de conèixer els homes i les dones de diferents parts del país, i que ens ha delectat amb les descripcions d'una naturalesa tan nostra i tan dispar, com la de molts racons de la Península Ibèrica, ha recorregut uns llocs de bellesa insospitada: els pobles i les terres de Sierra Mágina, situats a l'antiga frontera cristianomusulmana, de la província de Jaén.

Amb la voluntat que no se li escapi res del que observa, ens fa recórrer a peu, en llargues caminades, els quilòmetres que van de Cambil a Pegalajar, passant per Huelma, Bélmez, Bedmar, Jimena, Torres, i Mancha Real. I al seu pas, coneix els homes i les dones d'aquesta zona, que tenen arrels ben arrelades als seus pobles, però que estenen les branques cap a altres llocs d'Espanya; i, més concretament, no

sé si per a la seva sorpresa, cap a Catalunya.

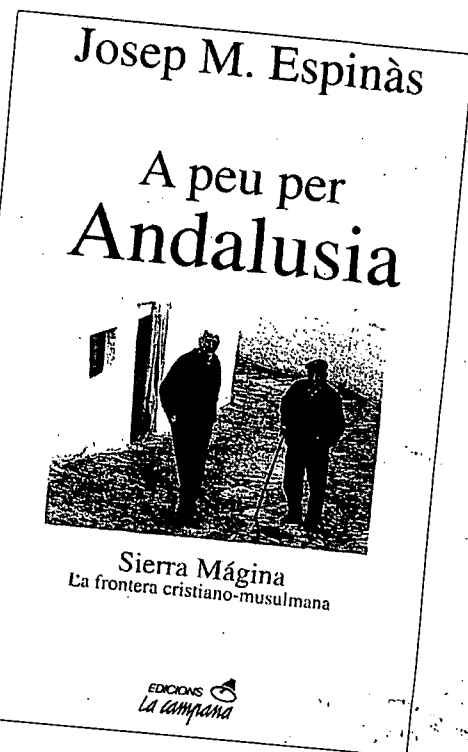
El més important d'aquest caminar d'Espinàs sense pressa, unes vegades amb un sol abrasador, i d'altres amb una pluja persistent, és la seva capacitat d'establir contacte amb els habitants de cadascun dels pobles que travessa. Sap començar una conversa amb tothom, recull els modismes i els fonemes del seu castellà, a vegades incomprensible per a una oïda com la seva, acostumada al català rotund de vocals força més clares, i de consonants que no s'amaguen a la gola de qui parla. I això li dona un primer aspecte de simpatia, perquè els que li parlen saben que el seu castellà és també una llengua viva, que no necessita gaires academicismes per fer-se comprendre.

Aquesta terra de l'Andalusia desconeguda, els fills de la qual han hagut d'emigrar, però que tornen a les seves olive-

res, i a les seves gustoses olives de color de mel, és una part cordial d'un país multiforme, de gent diversa que ha deixat passar pels seus camins, i el fons de les seves valls. Unes poblacions que porten al seu cos sang de molts altres pobles, resultat d'aquestes interminables mareas que van travessar les nostres terres.

La manera de viatjar d'Espinàs és modèlica, i potser ens pot servir de pauta per a uns dies en els quals el descans és necessari. No sé si seria més profitós intentar recórrer la nostra geografia amb aquest esperit, i aquest desig d'aprendre de tothom, que relaxar-se sota l'ombra en algun racó d'estiu.

Espinàs continua la tradició de molts altres viatgers recents —penso en l'Alcària, de Cela, i en la vall d'Ayllón, de Ferrer Vidal— però la seva perseverança en començar, una vegada i una altra, nous itineraris és modèlica. Sobretot perquè es

nota en cadascuna de les seves pàgines la recerca de la relació humana, el respecte a les tradicions més nímies, i el desig de deixar —i d'emportar-se— un bon record d'arreu.

Cristóbal Sàrrias

La sardana i la dansa

Federació Sardanista de Catalunya
web: <http://fed.sardanista.com>

10è Certamen Ciutat de Mollet

L'Ajuntament de Mollet del Vallès i l'entitat sardanista Tradicions i Costums han convocat la desena edició del Certamen Ciutat de Mollet de Sardanes i Música per a Cobla, adreçat a joves compositors (menors de 40 anys). Aquest certamen, nascut el 1992, quan Mollet va ser nomenada Ciutat Pubilla de la Sardana, atorga un premi de 1.202 euros en la categoria d'obra de música per a cobla, i un altre de 601 euros en composició de sardanes. Les bases preveuen també la possibilitat que es puguin concedir accèssits a altres treballs presentats, amb una dotació de 300 euros cada accèssit.

Aquest doble certamen d'obres per a cobla i de sardanes està obert a tots els compositors interessats a participar-hi, d'acord amb les bases establertes que assenyalen que cada concursant podrà presentar un màxim de dues obres originals, inèdites i no premiades abans, per a cadascun dels premis del concurs; tampoc no poden haver estat estrenades ni interpretades públicament. Els originals s'han de presentar en exemplar únic, en partitura d'instrumentació per a cobla d'onze

instruments, amb les seves partitures. De forma opcional, aquesta partitura podrà incloure la part corresponent a un altre instrumentista. Al peu cal que hi figuri la reducció per a piano. Les composicions que es presentin al premi de música per a cobla hauran de tenir una durada d'entre 4 i 8 minuts.

Les obres concursants seran trameses personalment o per correu certificat al Registre General d'Entrades de l'Ajuntament de Mollet del Vallès (Pl. Major, 1 - 08100 Mollet del Vallès), fent constar al sobre Certamen Ciutat de Mollet de Sardanes i Música per a Cobla. Segons especifiquen les bases, en la concessió dels premis el jurat valorarà la qualitat musical de les obres presentades i tindrà en compte tant l'aspecte renovador de les composicions com la seva utilitat i funcionalitat.

El calendari d'aquest certamen és el següent: el 30 de maig del 2003 finalitzarà el termini d'admissió d'obres; i el 17 d'agost del 2003 se celebrarà l'acte de lliurament dels premis, durant la festa major d'estiu. (C.C.)

Catalunya Cristiana
Una xarxa per a l'evangelització

Subscribiu-vos-hi ara
només per 80,60€ l'any

Desitjo subscriure'm al setmanari CATALUNYA CRISTIANA durant un any (52 números)

Edició en català ☐ Edició en castellà ☐

Nom Cognoms

Adreça Població

D.P. Tel. N.I.F.

FORMA DE PAGAMENT

☐ Amb un únic pagament de 80,60€ per any

☐ Amb dos pagaments semestral de 40,30€

☐ Domiciliació bancària (Ompliu l'ordre de domiciliació)

☐ Xec nominatiu que adjunto

Senyors, Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Títular Data

Entitat Oficina DC Compte

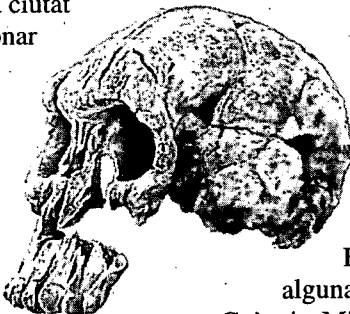
Signatura del titular del compte

Envieu aquesta butlleta a nom de:
CATALUNYA CRISTIANA
(Departament de Subscripcions).
Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona
Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

El jaciment de fòssils d'homínids de Dmanisi (Geòrgia)

A la República de Geòrgia hi ha, sota les runes d'una vella ciutat medieval, un terreny del paleolític inferior que no deixa de donar sorpreses. Té una antiguitat de 1.750.000 anys i cada vegada s'hi troben més fòssils d'una espècie anterior a l'*Homo sapiens* i que no es veu ben bé que es tracti d'*Homo habilis* o bé d'*Homo erectus*. Alguns experts diuen que han de ser d'una espècie intermèdia entre aquestes dues. Fins fa poc es deia que només de l'*Homo erectus* es podia afirmar que havia emigrat d'Àfrica cap a Europa i Àsia, però aquests nous fòssils semblen dir-nos que ja l'*Homo habilis* n'havia sortit i havia evolucionat als països caucàsics.

El director de les excavacions és el paleontòleg David Lordkipanidze. Aquest mes de març passat va venir a Barcelona a fer una conferència sobre el tema. Va explicar que ja han obtingut restes fòssils d'una mitja dotzena d'individus, entre els quals hi ha tres cranis ja publicats i estan netejant el que farà quatre que desenterraren l'estiu passat, tres màxilles, fragments postcranials i altres ossos. S'hi troben també eines de pedra de l'estil més primitiu, i molts ossos d'animals que fan del jaciment de Dmanisi un dels més importants del planeta. I només han excavat un 5% del lloc. Pensen trobar

Homo habilis.

moltes més coses. Els tres cranis estudiats fins ara es consideren tots de la mateixa espècie perquè tenen la mateixa antiguitat, encara que el tercer presenta alguna diferència amb els altres dos, però explicable dins de la variabilitat de l'espècie. El que sí que es veu clar és que es veuen amb caràcters més arcaics que els de l'*Homo erectus*. El seu cervell era com la meitat del de l'home modern.

L'interrogant de per què emigraren d'Àfrica no està resolt. Buscar una alimentació més completa, la simple curiositat, per alguna raó ecològica... Ni sabem quant de temps tardaren per arribar a Geòrgia. Mil anys? Deu mil? No ho sabem, però es veu que en aquesta regió s'hi van trobar bé perquè hi van fer estada i segur que hi visqueren uns quants segles, sis o vuit, qui sap. En aquest camp tot són hipòtesis.

El que sí que podem dir és que el jaciment de Dmanisi ha començat a obtenir interès mundial, com el d'Atapuerca. Quan es feren les primeres troballes no van tenir gaire ressonància. Ara els tres articles que ja han publicat a *Science* han fet que se'ls tingui respecte. Fan una nova peça de l'enorme trencaclosques que és el panorama de l'evolució humana a partir de les troballes fòssils. Encara en podem esperar més sorpreses.

Actualitats científiques

Per Francesc Nicolau, professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

Teories evolucionistes i ciència de l'evolució

Hem dit i repetit que «l'única i veritable ciència de l'evolució és la paleontologia» (Grassé). La raó és clara: tota ciència positiva s'ha de basar en l'observació i com que només es pot constatar observacionalment l'evolució veient els fòssils que es troben en els successius estrats geològics, és clar que és d'aquí d'on cal partir per fer la ciència dels canvis que han experimentat els vivents. Cap de les altres raons que s'acostumen a donar com a proves del fet evolutiu no és definitiva. La taxonomia o classificació que mostra com un arbre genealògic, la morfologia comparada que palesa l'homologia dels òrgans en espècies emparentades, els òrgans vestigials, l'embriologia que fa veure la semblança d'embrions dels pertanyents a un mateix grup biològic i la genètica que proporciona coneixement de filogènies cromosòmiques i com s'han pogut realitzar alteracions dels gens, són només raons de conveniència. No són incompatibles aquests fets amb una possible creació de totes les espècies alhora. De fet, Aristòtil ja va veure algunes d'aquestes raons i creia que les espècies eren immutables. No va conèixer els fòssils per treure'n conclusions.

Ara bé, fins i tot tenint el fet observacional de l'existència dels fòssils, si volguéssim fer ciència rigorosa, segons les directives de Popper no podríem considerar objecte de ciència el fet de l'evolució, perquè segons aquest epistemòleg, només es pot considerar científica una teoria si és susceptible de ser refutada per l'experiència. Les lleis físiques són científiques perquè es poden verificar o refutar experimentalment. Si això no es pot fer, la teoria, diu, ja no és científica sinó metafísica. En aquest sentit la teoria de l'evolució és metafísica, perquè «el darwinisme —són paraules de Popper— no és una teoria científica que es pugui posar a prova, sinó un programa metafísic d'investigació...». No podem tornar 4.600 milions d'anys enrere per veure si torna a passar el mateix que ha passat. Si Déu hagués creat totes les espècies i després uns cataclismes succes-

40 La ciència de l'evolució biològica

sus n'haguessin eliminades moltes (que és el que creia Cuvier) el resultat podria haver estat el mateix que veiem.

Però una cosa és que no hi hagi certesa científica estricta, en el sentit de Popper, i una altra que no sigui prou vàlid el fet paleontològic observacional per admetre una evolució biològica. La cosa es veu tan clara que, per sentit comú, no se'n pot dubtar i és avalada també per les raons de conveniència dites. Per això avui dia ens trobem que pràcticament tots els biòlegs l'admeten.

Classes de teories evolucionistes segons la seva extensió

Però a l'hora d'interpretar el fet de l'evolució donat pels fòssils, les teories que s'han ideat formen un ventall ben ampli. No totes tindran el mateix valor. Si en fem una classificació per l'àmbit que atribueixen al fet, o sigui per l'extensió de l'objecte que tracten, les podem agrupar en tres apartats, que són els següents:

1) Evolucionisme moderat i restringit. Afirmar que d'ençà que hi ha vida al món hi ha hagut microevolució. Cada espècie primigènia pot haver originat dotzenes, centenars i, fins i tot, milers de noves espècies, però totes de la mateixa família biològica, o almenys del mateix ordre (dins de la taxonomia admesa). Però de l'origen de les primeres, relativament nombroses, centenars o milers, no en pot dir res la ciència; només s'expliquen per un Creador.

2) Evolucionisme total i absolut. Diu que d'un sol ésser unicel·lular («ameba primitiva»?) o potser de molt pocs, sorgits espontàniament per un procés lent i complex de la matèria inerta, en vénen tots els

éssers vius actuals, bacteris, virus, prototistes, éssers pluricel·lulars i també l'home. Tot s'ha fet per pures reaccions químiques al'atzar sense cap pla director gràcies als mecanismes que la teoria sintètica estableix com els directors de l'evolució: selecció natural, mutacions, aïllament i recombinació de gens. L'home és un producte més d'aquest procés.

3) Evolucionisme total, però finalista, és a dir, admet que tenen valor, però relatiu, els quatre mecanismes dits, que va sorgir la vida de la matèria inorgànica i que hi va haver una evolució fins a l'home, però el procés no es va produir a cegues. Hi havia una programació del Creador i els vivents tenien una orientació en el seu desenvolupament, un finalisme, per arribar fins on han arribat. I l'aparició de l'home, si bé també va ser per evolució d'un animal anterior, va anar acompanyada d'un fenomen nou, l'adquisició d'una ànima espiritual.

No cal dir que dins de cada grup encara es poden diferenciar diverses maneres d'entendre l'evolució segons l'àmbit i segons el valor que s'atribueixen als mecanismes que s'hi admeten. Però per ara en tenim prou amb assenyalar aquestes tres posicions fonamentals respecte del fet evolutiu.

Quin judici en podem donar?

El lector podria fàcilment distribuir en aquests tres apartats els biòlegs que hem citat a la nostra exposició fins ara. Salet en el primer, Monod en el segon, Grassé en el tercer, etc. Però després de totes les raons que ens han donat aquests autors el que hem de fer és jutjar des del punt de vista de la ciència autèntica quina credibilitat me-

reixen aquestes postures:

Veiem evident que cal excloure la segona. Potser algú ens dirà que ho fem per un prejudici religiós: que com que és la tesi dels materialistes, la fe ens prohibeix d'acceptar-la. És cert que és incompatible amb la nostra fe, si s'afirma que tot ha esdevingut per casualitat (negant la providència divina) i que l'home és una simple espècie animal (negant l'ànima espiritual). Però hi ha també poderoses raons d'ordre purament científic que la fan deixar de banda. L'atzar no ho explica tot!

La primera és clarament admissible des del punt de vista de la fe. Però ara és des de la ciència que hem de jutjar-la. Si només s'admet la microevolució ens trobem amb fets difícils d'explicar. Com és, per exemple, que no es troben fòssils d'animals terrestres al primer període de l'era primària? S'haurien de suposar moltes desaparicions de restes! Ara, si aquesta postura es fa més extensa i s'admet que cal arribar fins als *phyla* o tipus com a àmbits de variació, la seva probabilitat científica es fa més gran. No podem excloure que tingui raó.

De la tercera postura, evolucionisme total però finalista, hem de dir que cada vegada més es veu com la més probable des del punt de vista de la ciència actual. Però molts es resisteixen a acceptar-la perquè diuen que admetre un finalisme en la natura és anticientífic (per això Monod en va dir teleonomia). No serà que són aquests els que es deixen dur per un prejudici i no pas els creients? Què té d'anticientífic admetre una orientació en el desenvolupament de les espècies «si es veu tan evident com la del d'un ou» (Grassé)? Que el lector repassi el que ens han dit fins i tot autors que no fan professió de creients (Hoyle, Taylor...). Fins ara és l'única sortida per entendre l'evolució.

Sobre l'origen de la vida i sobre com es passà de l'animal a l'home («les dues grans barreres que la ciència encara no ha traspassat», diu Monod) no hem exposat pràcticament res. Cada teoria evolucionista hi dirà la seva. En parlarem als capítols següents.

TAC

Estrenes en vídeo i DVD

Qualificacions: * Dolenta ** Regular *** Bona **** Molt bona

Minority report ****

Director: Steven Spielberg.
Guionista: Scott Frank.
Intèrprets: Tom Cruise, Colin Farrell, Samantha Morton, Max von Sydow.
Ciència-ficció. EUA, color, 2002.
149 minuts. Joves.

John Anderton (Tom Cruise) treballa com a policia a Precrime, un departament en el qual els agents, mitjançant les visions dels precogs,

Tom Cruise interpreta a John Anderton.

poden veure els crims que es faran amb antelació i així detenir els futurs assassins abans que facin el delictu. Un dia, Anderton descobreix en una d'aquestes visions que el proper assassí serà ell. Aleshores, haurà d'endevinar qui li ha posat una trampa i per què.

La pel·lícula comença amb una seqüència de mitja hora d'«alta tensió», en la qual l'espectador coneix Precrime i els precogs i es familiaritza amb els elements del futur. La història és bastant sòlida encara que típica i és mostrada implacablement pel director, gairebé sense descans per reflexionar a causa de la intensa acció que envolta el film.

Gran pel·lícula de Spielberg, que es basa en l'acció i en el suspens de les sorpreses, encara que no és tan «gran» com *La llista de Schindler*, arribarà a ser una de les millors del gènere.

Humor: 0; acció: 3; violència: 2; sexe: 0; llenguatge: col·loquial (qualificacions de 0 a 3).

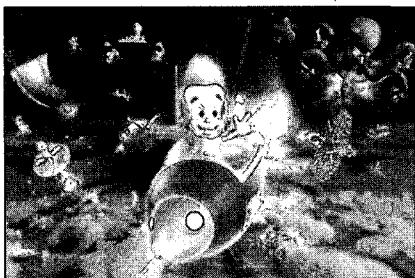
Extres DVD: entrevista en profunditat sobre la pel·lícula amb el seu director i protagonista: «Desmontando Minority report»; localitzacions principals, escenes i conceptes explorats amb un detall increïble, «Especialistes a tope» (els secrets de les escenes d'acció trepidants), els efectes visuals més avançats mai creats, etc.

Jimmy Neutron ***

Director: John A. Davis.
Guionista: John A. Davis, Steve Oedekerk, David N. Weiss i J. David Stern.
Animació Paramount i Nickelodeon Movies.
Ciència-ficció. EUA, color, 2001.
87 minuts. Tots els públics.

A Retroville s'instal·la un nou parc d'atraccions, Retroland, la qual cosa constitueix una gran novetat per als més petits. Per això, l'empipament de Jimmy i els seus amics és monumental quan els seus pares no els deixen anar a la inauguració nocturna. L'única solució, que porten a terme tots ells, és fugir de casa i gaudir al màxim de les atraccions múltiples i variades. No obstant això, de tornada cap a casa, el desig íntim que els seus pares desapareguin sembla que s'ha fet realitat. Què deu haver passat?

Aquesta producció en 3-D de Paramount Pictures i Nickelodeon Movies, companyies que ja havien treballat conjuntament en animació tradicional amb els dos lliuraments de *Rugrats*, aconsegueix ser una alternativa vàlida als estils de Disney, Dreamworks o la recent arribada Fox amb l'aconseguida *L'edat de gel*. No obstant això, es nota la manca de perícia dels dos primers estudis tant en imatge com en guió, ja que a *Jimmy Neutron* li manca un toc més d'humanització en el dibuix d'alguns personatges i dels seus moviments. Al mateix temps, el guió resulta massa previsible, per això segurament «enganxarà» més els més petits i els grans gaudiran menys que amb els estils de *Shrek* o *Monstres*.

Imatge de la pel·lícula.

Humor: 2; acció: 2; violència: 1/2; sexe: 0; llenguatge: col·loquial.

Extres DVD: com es va fer, vídeos amb cançons, jocs, tràilers de cinema i dibuixos extres.

Deliciosa Martha ****

Director i guionista: Sandra Nettelbeck.
Intèrprets: Martina Gedeck, Sergio Castellito, Katja Studt, Sibylle Canonica.
Comèdia. EUA, color, 2002. 109 minuts. Joves.

La vida de Martha, que té 30 anys, no pot ser més senzilla. Invertida i egoista, esquiva qualsevol mena de compromís personal i posa totes les seves energies en la feina de xef en un dels restaurants francesos més prestigiosos d'Hamburg. El seu món és limitat, però ella sembla que és feliç així. D'una banda, la trama trenca el ritme amb dos ingredients: la mort sobtada de la seva germana i la responsabilitat de fer-se càrrec de la seva neboda petita, situació que es torna impossible o incompatible amb les exigències de la seva feina i que l'empeny a sortir de la seva soledat. El segon ingredient és la incursió d'un personatge divertit i extravagant, oposat

Una història amb un guió molt creatiu

a ella i més espontani, que constitueix una amenaça per al lloc de feina.

El guió és coherent i àgil, gràcies també a la creativitat de la història que desenvolupa, per això no cal cap mena d'efecte estrany per captar l'atenció de l'espectador.

Deliciosa Martha sap expressar amb bellesa i encert unes quantes realitats —la solidaritat, la necessitat de la família per ser feliç, la crítica a la recerca de l'èxit per ell mateix sense mirar els altres— tan mancades com necessàries en la nostra societat.

Humor: 1 i 1/2; acció: 1 i 1/2; violència: 0; sexe: 0; llenguatge col·loquial.

Extres DVD: Versió original en alemany; versió en castellà; subtítols en castellà; selecció d'escenes i extres (tràiler, fitxa artística, fitxa tècnica i filmografies selectes).

Mr Deeds ***

Director: Steven Brill.
Guionista: Tim Herlihy, Clarence Budington Kelland, Robert Riskin.
Intèrprets: Adam Sandler, Winona Ryder, Steve Buscemi, Peter Gallagher, John Turturro.
Comèdia romàntica. EUA, color, 2002. 96 minuts. Joves.

Deeds el conegut propietari de Deeds'Pizza, l'única pizzeria del poble, s'ha convertit en una mena de celebritat per la seva particular manera d'entretenir els clients recitant-los els seus poemes insòlits i divertits. La seva vida és tranquil·la fins que li anuncien un parent llunyà que s'ha mort, Preston Blake, li ha deixat una herència de quaranta bilions de dòlars, juntament amb una cadena de mitjans de comunicació, un equip de futbol, un equip de bàsquet i un helicòpter privat que és a punt per portar-lo volant a l'Amèrica dels negocis.

Un remake de la brillant i oscaritzada obra de Frank Capra *El secret de viure* (1936), el títol original de la qual (*Mr. Deeds goes to town*) s'assembla més al de la nova versió que a la traducció que aleshores es va fer al nostre país. Si aleshores Gary Cooper i Jean Arthur eren els esplèndids protagonistes, ara toca el torn al un pèl exagerat Adam Sandler i a la correcta Winona Ryder. No hi ha comparació possible.

El director ressuscita aquesta obra, actualitza els personatges i les seves circumstàncies, i nodreix el guió de divertits i efectius gags còmics amb un gust d'antany per a tota la família. Per això, el seu missatge —simple i senzill— cau molt bé en una societat tan complexa i dominada pels interessos econòmics. Tot i que, sens dubte, un dels punts clau del film és la brillant actuació de John Turturro com el majordom espanyol de Mr. Deeds.

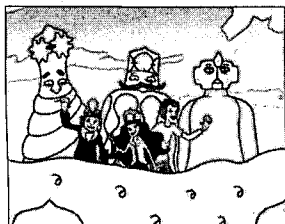
Humor: 3; acció: 0; violència: 0; sexe: 0; llenguatge: col·loquial.

Extres DVD: idiomes (espanyol i anglès), subtítols (espanyol, anglès i portuguès); comentaris del director i escriptor; sis escenes eliminades; els documentals «El hábito no hace al monje» i «No escatimes en gastos», filmografies, preses falses, el vídeo musical *Where are you going*, per Dave Matthews Band; targetes de felicitació, per Adam Sandler, etc.

El món de la televisió

Els Gaudins

De dilluns a divendres - 18.05 - K3

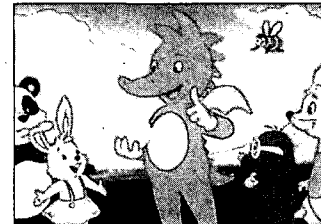

Qui viatja al món meravellós de Gaudí pot conèixer una terra on tot és possible: les xemeneies cobren vida, els elefants volen, als edificis els surt cabellera, les fonts canten... Al, Tab i Eugeni són tres amics inseparables que divertiran els telespectadors més joves amb les seves aventures fascinants i surrealistes. Aquesta sèrie està inspirada en les obres de Gaudí.

Tabaluga

Dissabte i diumenge - 08.25 - K3

Tabaluga i els seus amics —Feliç, Brunzit, Digby, Rubi i Nessaia— volen salvar la Terra de l'amenaça d'Arktos, un ninot de neu que pretén convertir el planeta en un gran bloc de gel. Junts superaran les trampes d'Arktos i dels seus aliats, però per aconseguir vèncer-lo, Tabaluga haurà d'aprendre a controlar les flamarades que li surten de la boca i fer servir les petites ales que té, que de moment, no el porten gaire lluny. Per a nens a partir de 5 anys.

TAC

RÀDIO

Des de les 02.00 a les 6.30 hores, selecció de música instrumental.
Sant Rosari, a les 6.30 hores.

El tren de les set (reflexió matinal), 07.00 hores.
Espurna d'Alba, a les 07.15 i 02.00 hores.
Informació general i d'Església, cada mitja hora.
Comentari de l'Evangeli, a les 7.30, 15.30 i 02.00 hores.
Pensament humà i cristià, cada hora.
Comentari creient sobre l'actualitat, a les 10.30 hores.
Àngelus cantat, a les 12.00 hores.

Dilluns

07.00-09.00 El Primer Cafè (informatiu i tertúlia)
09.00-10.00 Hora blaugrana (esports)
10.00-14.00 Radiofórmula
14.00-14.30 Sin concesiones (esports)
14.30-15.00 Catalunya actualitat (informatiu)
15.00-19.00 Radiofórmula
19.00-20.00 La Plaça de l'Església (magazin)
20.00-21.30 Sin concesiones (esports)
21.30-23.00 Qui tingui oïdes (actualitat en clau cristiana i un informatiu general i d'Església durant la primera mitja hora)
23.00-00.00 Planeta Blau (medi ambient)
00.00-02.00 La gran diferència (selecció musical)

Dimarts

07.00-09.00 El Primer Cafè
09.00-10.00 Hora blaugrana
10.00-14.00 Radiofórmula
14.00-14.30 Sin concesiones
14.30-15.00 Informatiu
15.00-19.00 Radiofórmula
19.00-20.00 La Plaça de l'Església
20.00-21.30 Sin concesiones
21.30-23.00 Qui tingui oïdes
23.00-00.00 Paraules d'amor (família)
00.00-02.00 La gran diferència

Dimecres

07.00-09.00 El Primer Cafè
09.00-10.00 Hora blaugrana
10.00-14.00 Radiofórmula
14.00-14.30 Sin concesiones
14.30-15.00 Informatiu
15.00-19.00 Radiofórmula
19.00-20.00 La Plaça de l'Església
20.00-21.30 Sin concesiones
21.30-23.00 Qui tingui oïdes
23.00-00.00 Mar de claror (catequesi)
00.00-02.00 La gran diferència

Dijous

07.00-09.00 El Primer Cafè

90.1 FM Tortosa, Baix Ebre, Montsià, Terra Alta, Ribera d'Ebre*
93.7 FM Alt Penedès, Baix Penedès, Anoia, Bages, Berguedà
96.8 FM Garraf*
100.6 FM Tarragonès, Baix Camp, Alt Camp, Baix Penedès, Conca de Barberà, Priorat*
103.4 FM Gironès, Selva, Alt Empordà, Baix Empordà, Pla de l'Estany i Garrotxa
106.6 FM Barcelonès, Maresme, Vallès Oriental, Vallès Occidental i Baix Llobregat

104.4 FM Ràdio Principat: Cerdanya*
105.0 FM Ràdio Principat: Alt Urgell, Noguera, Segarra, Pla d'Urgell i Urgell
107.5 FM Ràdio Principat: Andorra

CADENA ESTEL

09.00-10.00 Hora blaugrana
10.00-14.00 Radiofórmula
14.00-14.30 Sin concesiones
14.30-15.00 Informatiu
15.00-19.00 Radiofórmula
19.00-20.00 La Plaça de l'Església
20.00-21.30 Sin concesiones
21.30-23.00 Qui tingui oïdes
23.00-00.00 A tota costa (submarinisme)
00.00-02.00 La gran diferència

Divendres

07.00-09.00 El Primer Cafè
09.00-10.00 Hora blaugrana
10.00-14.00 Radiofórmula
14.00-14.30 Sin concesiones
14.30-15.00 Informatiu
15.00-18.00 Radiofórmula
18.00-19.00 La Plaça de l'Església
19.00-20.00 Catalunya sense barreres (atenció a discapacitats)
20.00-21.30 Sin concesiones
21.30-23.00 Qui tingui oïdes
23.00-00.00 Amb llum pròpia (personatges famosos)
00.00-02.00 La gran diferència

Dissabte

07.00-08.30 La gran diferència
08.30-09.00 Contes de la Fada Vetakika
09.00-10.00 Radiofórmula
10.00-11.00 Club de golf (esports)
11.00-12.00 Trotamundos (turisme rural)
12.00-13.00 Hora blaugrana
13.00-14.00 Línia oberta
14.00-17.00 Radiofórmula
17.00-18.00 Vaixells, trens i música country
18.00-19.00 En compàs de cine (cinema)
19.00-20.00 Els temps de la música (música clàssica)
20.00-00.00 Resson o futbol Sin concesiones
00.00-01.00 Radiofórmula
01.00-06.30 La gran diferència

Diumenge

07.00-08.30 La gran diferència
08.30-09.00 Contes de la Fada Vetakika
09.00-10.00 Tot sardana
10.00-12.00 Rutes per Catalunya (excursions)
12.00-13.30 Sirocco (ONG)
13.30-14.00 El Cafè Internacional
14.00-17.00 La gran diferència
17.00-18.00 Mar de claror
18.00-18.30 La Taula de l'Evangeli (comentari de les lectures dominicals)
18.30-20.00 Avui és el dia del Senyor (prèvia i Eucaristia des de la catedral de Barcelona)
20.00-21.00 Melodies de fe (música cristiana)
21.00-23.00 Resson o futbol Sin concesiones
23.00-23.30 Missatge en una ampolla (reflexions)
23.30-00.00 Moments a mitjanit (reflexió cristiana)
00.00-00.30 La cova del Country
00.30-01.00 Cova de Jazz
01.00-06.30 La gran diferència

PARAULES D'AMOR

Orientació familiar.
El programa s'inicia amb una introducció seguida de la narració d'una història quotidiana per passar a la taula d'opinió.

Presentat i dirigit per
Asun Balonga.

* (en període de proves)

Desconnexions de Ràdio Estel**De dilluns a divendres:**

09.00-09.20 Informatiu matí + el Temps
09.20-10.00 Música Principat
14.00-14.20 Informatiu migdia + el Temps
18.00-20.00 Música Principat
20.00-20.20 Informatiu vespre
21.00-21.30 Música Principat
12.00, 16.00 Butlletins horaris

Cada dia

06.30-7.00 Música Principat
10.45, 16.15 Agenda
12.45, 17.45 Recomanació turística

Dilluns

20.30 In Corpore Sano (repetició del programa de dissabte), per Maria Marín.

Dimarts

20.30 El que més ens agrada, per Cristina Orduña i Àlex Alsina.

Dimecres

20.30 Els Tresors de la Història, per Carles Rivas.

Dijous

20.30 La Taula de l'Evangeli, per Maria Marín.

Divendres

20.30 Entre avui i demà, per Cristina Orduña.

Dissabte

13.00 Església d'Urgell
13.30 In Corpore Sano, per Maria Marín
(aquest programa es repeteix el dilluns següent, a les 20.30).

RÀDIO BARCELONA (OM 666)

Diumenge De 22.05 a 23.00h
Objectiu, l'home
Programa de valors humans: fets, el cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe de Barcelona, Ricard Maria Carles (edita i presenta: J.M. Alimbau).

TELEVISIÓ

2**Diumenge 4**

08.45 **Tiempo de creer** (programa protestant).
Programa dedicat a les manifestacions religioses de la comunitat musulmana, jueva i evangèlica.

09.30 **Pueblo de Dios** (repetició del dilluns 28)

«Juan Pablo II, el Papa más cercano.»

Els dies 3 i 4 de maig, Joan Pau II ve per cinquena vegada a Espanya per canonitzar cinc beats espanyols. El reportatge fa un recorregut per les visites del Papa al nostre país i una breu semblança biogràfica dels nous sants.

10.00 **Últimas preguntas**

Programa religiós catòlic per a gent que té dubtes.

10.25 **Testimonio**

«Madre Genoveva Torres.»

Programa especial sobre la figura de la mare Genoveva Torres, que serà canonitzada pel Papa. Intervé Pablo Cervera, responsable de premsa a Espanya de la causa de beatificació.

10.30 **Santa Missa**

Visita del papa Joan Pau II.

Missa de canonització dels beats espanyols: Pere Poveda, Josep M. Rubio, Genoveva Torres, Àngela de la Cruz, Maria Meravelles de Jesús. Des de la plaça Colom de Madrid.

Dilluns 5

17.40 **Pueblo de Dios**

«Sri Lanka: la isla misteriosa.»

Sri Lanka és una illa paradisiàfica situada a l'Oceà Índic. La majoria dels seus habitants són budistes. El reportatge entra a fons en la realitat d'aquest desconegut país i la feina dels missioners enmig d'unes condicions adverses.

Diumenge 4

09.00 **Signes dels Temps**

Magazin d'actualitat religiosa. Cada setmana s'emeten entrevistes i reportatges sobre l'actualitat de l'Església a Catalunya, amb informació sobre diòcesis, parròquies, congregacions religioses, moviments, associacions i entitats.

El programa inclou una agenda d'activitats i el comentari de l'Evangeli de diumenge.

Dirigit per Francesc Rosaura i presentat per Teresa Pou.)

Signes dels Temps repeteix l'emissió la nit del diumenge al dilluns, a partir de les 02.00 h per TV3; el diumenge a les 10.55 h pel Canal TVC Internacional i pel Canal TVC Sat.

Divendres 2

20.30 **Creure avui**

Programa de notícies, reportatges culturals, entrevistes des del vessant religiós. Cada setmana també s'ofereix l'agenda d'activitats de l'arxiprestat de Mataró i el temps de reflexió (comentari de l'Evangeli).

Programa presentat per Stefi Leonardi i coordinat per Ramon Safont-Tria.

El programa repeteix l'emissió el dilluns a les 13.30 h.

Cada diumenge

12.00 **Paraula i vida**

Espai que escriu i presenta Mons. Lluís Martínez Sistach. (El programa repeteix l'emissió el diumenge a la tarda cada tres hores).
També s'emet pel Canal Reus TV a partir de les 11.55 (es repeteix cada dues hores).

Canal Berguedà de Televisió

Bona notícia, programa quinzenal que s'emet els dimecres a les 20.15h, el dissabte (migdia) i el diumenge (nit).

www.radioestel.com

Els teus programes a la web, per escoltar-los quan vulguis

MAIG ÉS EL MES CONSAGRAT A MARIA, MARE DEL BELL AMOR

Internet

• **PASTORAL DEL SORD.**— L'arquebisbat de Buenos Aires ha anunciat la creació d'una pàgina, www.sordoscaticos.org, destinat a la catequesi de feligresos sords. El nou lloc inclou reflexions, material de catequesi... i ofereix a les parròquies el servei de traducció a la llengua de signes per a les xerrades prematrimonials o en la celebració del sagrament de l'Eucaristia i del Matrimoni.

Altres bisbats

• **GERMANA GLENDA.**— L'1 de maig, a les 19.00, presenta el seu nou disc *Consolad a mi pueblo*, acompanyada de Don José, Fra Richard, Ángeles y Querubines, i Luis Alfredo. Sala d'actes del col·legi de Ntra. Sra. de la Consolació, pl. Molas - Chamartín.

• **TURBALLOS.**— Del 17 al 18 de maig organitza una experiència de silenci i contemplació. Més informació: tel. 966 516 710 i 966 660 726.

• **RELIGIOSOS CAMILS.**— El Centre d'Humanització de la Salut dels religiosos camils organitza a Tres Cantos

(Madrid) un curs sobre *Jóvenes y mayores en la vida consagrada: dificultades y retos para una relación fraterna sana y sanante* (amb col·laboració amb la Confer), del 6 al 8 de juny. Més informació: tel. 918 060 696.

Barcelona

• **SETMANA DE TESTIMONI.**— El Grup d'Amics de les Missions de la parròquia de Sant Joan d'Horta organitza del 4 al 11 de maig una setmana de testimoni missioner amb dues exposicions: «Sant Francesc Xavier» i «Projecte Benín». L'horari és de 17.30 a 19.45, els dies feiners, i d'11.00 a 14.00 i de 17.30 a 21.00, els festius. L'11, a les 18.00, tindrà lloc una conferència sobre la vida de sant Francesc Xavier i una lectura seleccionada de l'obra de Pemán, *El divino impaciente*. Tot seguit, sopar de germanor. La recaptació es destinarà al projecte del grup missioner d'enguany: construir un pou a Benín. Més informació: tel. 934 071 476 (Nico) i 934 291 036 (Dora).

• **CONCERTS ESPIRITUALS D'ORGUE.**— L'oratori de Sant Felip Neri de Barcelona organitza una sèrie de concerts sobre Mn. Cinto. Es tracta de cinc retaules poètics i musicals que tindran lloc, a les 19.00, els dies 4, 11, 18 i 25 de maig, i 1 de juny, amb els títols *Mossèn Cinto Verdager: l'home, el sacerdot, el poeta; De la mà de Mn. Cinto, tornem a Natzarret; De la mà de Mn. Cinto, pugem al Calvari i, del Calvari, al Cel; De la mà de Mn. Cinto, pugem a Montserrat*, i De

la mà de Mn. Cinto, pugem al Canigó, respectivament. Guió i antologia: Antoni M. Serramona; a l'orgue, Bernat Bailbé; grup interpretatiu: Oratorivm.

JUSTÍCIA I PAU

• **DILLUNS DELS DRETS HUMANS.**— El 5 de maig, a les 19.00, Marta Torras (responsable del programa d'inserció laboral de la Fundació Un Sol Món de Caixa Catalunya) parlarà sobre *La inserció laboral*. C/ Roger de Llúria, 13 - Barcelona.

• **ASSOCIACIÓ CIC.**— Organitza el 5 de maig, a les 17.00, una aula d'extensió universitària de la gent gran sobre *Els arbres de Barcelona*, a càrrec de Josep M. Montserrat (director de l'Institut Botànic de Barcelona); a les 18.30, eucaristia; el 7, visita guiada al Jardí Botànic. Més informació: Via Augusta, 228, baixos - Barcelona, tel. 932 013 701.

• **CARMELITES DESCALCES.**— El 6 de maig, a les 19.00, el cardenal Carles presidirà una concelebració eucarística en acció de gràcies per la canonització de la mare Maria Meravelles. C/ Immaculada, 37-45 - Barcelona.

• **PRESENTACIÓ DE LLIBRE.**— El 6 de maig, a les 19.30, Josep Massot (historiador i editor), Albert Manent (his-

toriador i escriptor), Julià Guillamon (periodista i crític literari) i Anton M. Espadaler (periodista i crític literari), presentaran *Quadern de memòries*, de Josep Romeu i Figueras. Serà a la sala d'actes del Col·legi de Periodistes de Catalunya, rbla. Catalunya, 10, pral. - Barcelona.

• **PARRÒQUIA DE SANT OLEGUER.**— El 6 i 13 de maig, a les 20.45, conferències sobre Jesucrist, a càrrec del Dr. Gaspar Mora. C/ Nàpols, 137 - Barcelona.

• **ESPIRITUALITAT I SIDA.**— El 8 de maig, de 20.30 a 21.00, pregària sota el lema «Espiritualitat i sida» a la cripta de l'església de Santa Maria del Pi, de Barcelona.

ANY DE LA MERCÈ

SETMANA MERCEDÀRIA.— Del 5 al 11 de maig, celebració de la setmana mercedària a les comunitats de l'orde de la Mercè. Més informació: tel. 934 283 918.

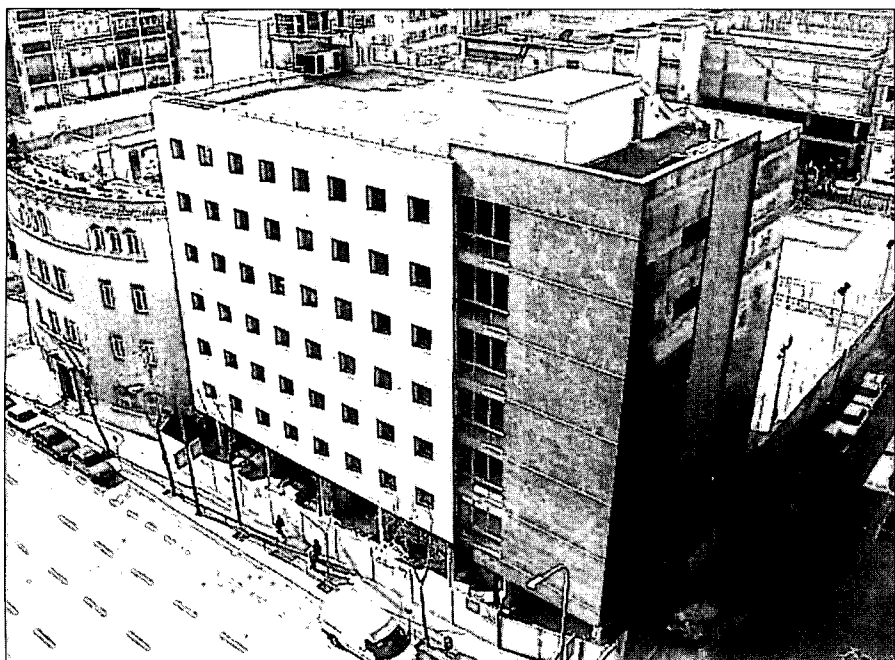
• **PARRÒQUIA DE MARIA AUXILIADORA.**— El 9 de maig, concert de Maria Auxiliadora amb les corals Escat i Canigó. Passeig Sant Joan Bosco, 70 - Barcelona.

• **ENCONTRE MATRIMONIAL.**—

NOVA RESIDÈNCIA UNIVERSITÀRIA Josep Manyanet

Dirigida pels religiosos Fills de la Sagrada Família.

Situada al barri de les Corts, propera a la zona universitària.
Pròxima inauguració setembre 2003

Per a més informació adreceu-vos a:

Pare director

Residència Josep Manyanet
c/ Entença, 307-311 - 08029 Barcelona
Tel. 934 394 304 - 934 394 305 - Fax 934 304 303
a/e: rjm01@residencia-manyanet.org
www.residencia-manyanet.org

MISSES en favor de l'Església de l'Europa de l'Est i del Tercer Món

¿Sabeu que milers de sacerdots de l'Església Missionera i de l'Europa de l'Est subsisteixen gràcies als estipendis de les Santes Misses que «Ajuda a l'Església Necessitada» fa arribar a aquests veritables deixebles de Crist d'avui dia?

Ajuda a l'Església Necessitada

Associació Pública Universal dependent de la Santa Seu
Filial: c/ Lluís Antúnez, 24, 2n 2a - 08006 Barcelona - Tel. 932 373 763
BSCH - CCC: 0049-1806-91-2110636317
E-mail: ain@ain-es.org / www.ain-es.org

«Podeu ajudar-los encarregant-los misses amb el mateix estipendi que a la seva diòcesi. Ells les celebraran amb molt de gust per les SEVES INTENCIONS»

* Vull que se celebrin..... MISSES per les intencions següents:.....

* Envio..... € com a DONATIU
Nom i Cognoms:.....

Carrer i número:.....
C. Postal i Ciutat:.....

Els donatius a aquesta Associació són deduïbles a la Declaració de la Renda. CIF núm. Q-2800175 - H.

L'INSTITUT FILOSÒFIC DE BALMESIANA

el convida a un cicle de conferències sobre «Literatura i religió»

• **dimecres 7 de maig**
«VERDAGUER I SANT FRANCESC»
a càrrec del P. Raimondo Sorgia, o.p.

• **dijous 8 de maig**
«TRAGEDIA Y ESCATOLOGÍA: EDIPO EN COLONO DE SÓFOCLES»
a càrrec de la Dra. Ethel Junco de Calabrese
de la Universitat Fasta de Mar de Plata (Argentina) i recent guanyadora del premi Alarcos de novel·la
i que tindran lloc, si Déu vol, a les 19.30 hores al saló d'actes de Balmesiana (Durán i Bas, 9, Barcelona)

INVITACIÓ

BARCELONA 2003

Des del carrer

Com a membre de l'Institut de Filosofia del Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC), José M. Mardones està molt al dia de les xifres que avui acompanyen el cristianisme a Espanya. No són gens falagueres, però tampoc són per desmoralitzar-se. Mardones creu que el catolicisme del segle XXI a Occident no serà de seguiment massiu, com ja veiem ara, tot i que, en lloc seu, està cridat a ser més convençut i radical. Fa unes quantes setmanes va ser a Barcelona, convidat per la Fundació Joan Maragall, per parlar de tot això, de les ambigüitats del món actual, que clama transcendència però que es resisteix a seguir Jesús.

José M. Mardones ha parlat a l'Aula Maragall sobre «El retorn del que és sagrat i el cristianisme»

«No només cal parlar de Déu, sinó que cal ajudar a trobar-se amb Ell»

—Realment aquest món té set de transcendència?

—Acostumem a dir que en aquest moment vivim en una època d'ambigüitats pel que fa a l'àmbit religiós. D'una banda, en aquesta societat tan funcionalista i donada al que és pragmàtic, tots els elements de gratuïtat i de religió no ressonen dins dels interessos predominants. Des d'aquest punt de vista, una reacció, que és la de molta gent, és desentendre's del que és religiós, la incredulitat. Però d'altra banda, aquesta mateixa societat deixa al final una profunda set de sentit en l'ésser humà, set de transcendència perquè aquest animal humà que som necessita sentit per poder viure.

—En aquest context tan particular, quin paper està cridat a fer el cristianisme?

—En aquest context el cristianisme és molt interpel·lat. Una de les grans preguntes que sorgeixen és per què aquesta gent cerca moltes vegades fora de la tradició cristiana una resposta al problema del sentit de la seva vida. Voldrà significar que moltes vegades potser no

troba resposta en el cristianisme o troba respostes massa fetes, passades, que no l'acaben de satisfer. Aquí és quan cal preguntar-se si realment el cristianisme o la forma que se li està donant és una cosa que afavoreix la iniciació al misteri.

—L'afavoreix?

—El problema avui és que no tan sols cal parlar de Déu, sinó que cal ajudar a trobar-se amb aquest Déu, que és diferent. I el cristianisme, sobretot, hauria de ser ajuda per a aquest apropament a l'experiència de Déu.

—Hi ha, en aquest sentit, cap signe d'esperança?

—Està clar que sí..., per exemple, el fet que entre la joventut hi hagi un atractiu per la pregària, pels recessos o pel silenci, demostra que hi ha set d'interioritat i ganes d'aprofundir en la trobada amb Déu. Actualment les minories de joves actives en la fe, encara que no siguin gaire nombroses, viuen aquest descobriment de la interioritat. I a les parròquies més despertades, també en grups d'adults hi ha un gran interès per tenir cura d'aquest aspecte.

—És, doncs, la pregària, com deia Rahner, la clau per al cristianisme del segle XXI?

—És una de les claus, però no l'única. El cristianisme del futur ha de ser com una taula de quatre potes. En una d'aquestes destaca l'experiència de Déu, amb una característica essencial, com és que la pregària no és només cultiu de la interioritat, sinó que també és mística dels ulls oberts. Hem de mirar el món i mirant-lo sentir la interpel·lació de Déu i passar-lo pel cor. En una segona pota d'aquesta taula hi hauria el proïsme, especialment en un món com el nostre, amb tantes desigualtats socials. El cristià ha de viure aquesta realitat amb compassió i amb efectivitat. La tercera pota és la d'un cristianisme que comparteix la fe, que la viu en grup i que dona un testimoni de la fraternitat. Finalment, la quarta pota és la felicitat formada. Som davant del perill de la manipulació, com veiem davant del fet mateix de la guerra, i per això ha de ser vigilada críticament. La fe cal viure-la a l'altura del nostre temps.

Samuel Gutiérrez

Joan Carrera Planas

Bisbe auxiliar de Barcelona

Un bon pastor

La mort de mossèn Vidal Aunós ens entristeix i ens crea sensació de buit. Ho deien fa uns dies, amb l'expressió de la cara i amb mitges frases, capellans i seglars, feligresos i polítics, persones dels tarannàs més diversos que no paraven d'apropar-se a les seves despulles, a la parròquia del Pi. Una sensació de buit que ens dona la mesura de fins a quin punt la seva gran personalitat, sempre velada per un toc de discreció, omplia i envigorava el seu entorn.

Com és natural i lloable, ara es posen en relleu alguns moments destacats de la seva vida. Per exemple, quan a la parròquia de Sant Medir va acollir l'assemblea que significaria l'inici, en la clandestinitat, de les Comissions Obreres de Catalunya. Però, abans i després d'aquell moment, mossèn Vidal va tenir sempre les portes obertes de bat a bat a tothom, persones i grups: els perseguits per la causa de la justícia i els rebutjats perquè eren pobres, els qui cercaven aixopluc per al conreu de la llengua catalana arraconada i els qui necessitaven aliments i roba, els qui volien millorar les condicions del barri i els qui cercaven espai per al teatre i la cultura... Quanta vida anònima, però rica, va sortir d'aquest acolliment.

Era una obertura, la de mossèn Vidal, molt més cordial que ideològica: sortia de la seva ànima de pastor. Era, això sí, lúcida i bon coneixedor de la complexitat del nostre món. Però hi responia amb simplicitat evangèlica. Per això, quan fa un parell d'anys —un altre moment destacat— va acollir els immigrants a la parròquia del Pi, va ser capaç d'expressar, amb quatre paraules formidables, el sentit de la seva acció: «L'Evangeli és abans que la llei d'estrangeria.» Davant de persones així, és comprensible que la gent més ideologitzada i organitzativa se senti incòmoda i es posi nerviosa. Ara bé, d'aquestes... ja en tenim moltes. No ens cal pas patir. Més aviat anem escassos d'actituds profètiques com les de mossèn Vidal.

Potser, en resum, el carisma que més ha caracteritzat la vida d'aquest deixeble del Bon Pastor és la comunió. En creava i s'hi agradava. Podia passar temps amb les persones, no com a mitjà amb vista a una altra cosa, sinó com a finalitat. Per això les parròquies de les quals va ser rector no s'assemblaven gens a una empresa. Eren com una família.

Aquest sentit familiar trobava, lògicament, la seva expressió màxima en les celebracions comunitàries, sobretot les del diumenge. Estimava i vivia la litúrgia. La vivia i sabia ajudar a viure-la. Encara ahir vaig sentir un comentari admirat de com ha celebrat la recent Setmana Santa: conscienciosament, sense presses, amb profunditat. També vaig ser testimoni, fa anys —quan estàvem en parròquies veïnes— de la seva comprensió joiosa de la pietat popular: dels Via Crucis de Quaresma a les colles de Sant Medir i a les festes del barri... Mai no va amagar la llum.

Ara que la tens tota, amic, mira el riu i la vall que has deixat.

Ara mateix

**FC BARCELONA
DRAGONS
FEM FAMILIA**

**DISSABTE 10 DE MAIG
17.00 HORES AL MINISTADI**

Totes les famílies podran gaudir de l'espectacle que ofereix el futbol americà per un màxim de 20 euros (preu familiar). Per a beneficiar-se d'aquest descompte serà necessari presentar el llibre de família o el carnet de família nombrosa a les oficines dels Dragons (Passeig Olímpic, 17-19, Tel. 93 425 49 49) o a les guixetes del Miniestadi el mateix dia del partit (a partir de les 11.00 hores.).

**FC BARCELONA DRAGONS
BERLIN THUNDER**